

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra řízení

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Analýza uplatnění absolventů ZF JU na trhu práce

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Ing. Růžena Krninská, CSc.

Autor:

Radim Dušek

2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Analýza uplatnění absolventů ZF JU na trhu práce vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích 10.4. 2007

.....

Děkuji Doc. Ing. Růženě Krninské, CSc. za metodické vedení, odbornou pomoc a cenné rady při vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

1. Úvod	8
2. Literární rešerše	10
2.1. Sociologie.....	10
2.1.1. Pojem sociologie.....	10
2.1.2. Předmět a struktura sociologie	12
2.1.3. Přínos sociologie pro společnost a jedince.....	13
2.2. Sociologický výzkum.....	14
2.2.1. Fáze sociologického výzkumu.....	15
2.2.1.1. Přípravná fáze	15
2.2.1.2. Realizační fáze výzkumu	16
2.2.1.3. Fáze zpracování a vyhodnocení výzkumu	18
2.3. Projekt Reflex.....	19
2.3.1. Účastníci projektu Reflex.....	19
2.3.2. Cíle projektu Reflex	20
2.3.2.1. Kompetence absolventů vysokých škol.....	20
2.3.2.2. Role vzdělávacích institucí	20
2.3.2.3. Problémy přechodu ze školy do zaměstnání.....	21
2.3.3. Nástroje projektu reflex	21
2.3.3.1. Národní zprávy	21
2.3.3.2. Kvalitativní studie	22
2.3.3.3. Kvantitativní výzkum absolventů.....	22
2.3.3.4. Velikost vzorku a způsob výběru absolventů	23
2.3.4. Návaznost projektu Reflex na projekt Cheers	23
2.4. Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	24
2.4.1. Historie Zemědělské fakulty v Českých Budějovicích	25
2.4.2. Současná nabídka studijních oborů na Zemědělské fakultě.....	26
2.4.2.1. Magisterské studijní programy	26
2.4.2.2. Bakalářské studijní programy	26
2.4.2.3. Navazující magisterské studijní programy.....	26
2.4.3. Současná nabídka studijních oborů na Ekonomické fakultě.....	27
2.4.3.1. Magisterské studijní programy	27

2.4.3.2. Bakalářské studijní programy	27
2.4.3.3. Navazující magisterské studijní programy	27
3. Metodika	28
3.1. Metodika výzkumu REFLEX	28
3.1.1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres	28
3.1.2. Rozesílání dotazníků, jejich urgencye a sběr odpovědí	28
3.1.3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání ke zpracování	29
3.1.4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU	29
3.2. Struktura dotazníku	29
3.3. Návrhovatelnost dotazníků	29
3.4. Vlastní postup týkající se výzkumu ZF JU	30
4. Výsledky vlastního výzkumu	32
4.1. Obor, který respondenti ukončili v roce 2001 nebo 2002	32
4.1.1. Celkový přehled absolventů ZF JU dle oborů z let 2001-2002	32
4.1.2. Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001-2002	33
4.1.3. Pohlaví	34
4.1.4. Typ studia respondentů	35
4.1.5. Forma studia respondentů	36
4.1.6. Přerušování studia	37
4.1.7. Studium s vyznamenáním	37
4.1.8. Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy	38
4.1.9. Studium jako hlavní či vedlejší činnost v posledních 2 letech studia	40
4.1.10. Studium respondentů ještě navíc mimo vyžadované penzum	41
4.1.11. Snaha respondentů o co možná nejlepší známky	42
4.1.12. Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem	43
4.1.13. Obor respondentů byl všeobecně považován za náročný	44
4.1.14. Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru respondentů	45
4.1.15. Volnost při sestavování obsahu studijního oboru respondenty	47
4.1.16. Šíře studijního oboru	48
4.1.17. Zaměření oboru na budoucí profesionální uplatnění absolventů	49
4.1.18. Prestiž oboru z akademického hlediska	50
4.2. Vzdělávací a pracovní dráha před absolvováním ZF JU	52
4.2.1. Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU	52
4.2.2. Průměrný prospěch respondentů na maturitním vysvědčení	54

4.2.3. Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU.....	55
4.2.4. Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU.....	56
4.2.5. Působení v akademickém senátu.....	57
4.3. Přechod do praxe po absolvování ZF JU	58
4.3.1. Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU	58
4.3.2. Nástup do práce po absolvování ZF JU	59
4.3.3. Hledání práce.....	61
4.3.4. Způsob hledání práce respondentů	62
4.4. První zaměstnání po absolvování ZF JU v roce 2001 a 2002.....	64
4.4.1. Vykonávaná profese v prvním zaměstnání po absolvování	64
4.4.2. Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání	67
4.4.3. Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání	69
4.4.4. Průměrná délka týdenní pracovní doby v prvním zaměstnání.....	70
4.4.5. Hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání.....	72
4.4.6. Průměrná výše hrubého měsíčního příjmu.....	73
4.4.7. Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování.....	74
4.4.8. Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání.....	76
4.4.9. Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání	78
4.4.10. Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti	79
4.4.11. Stálá působnost v současné době v prvním zaměstnání	80
5. Diskuse	82
6. Závěr	85
7. Summary.....	87
8. Přehled použité literatury.....	88
9. Přílohy.....	89

1. ÚVOD

Cílem mé práce bylo zjistit, jak se na trhu práce uplatnili absolventi Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity (dále jen ZF JU) v Českých Budějovicích, kteří ukončili své studium v letech 2001 a 2002. Celý výzkum byl koncipován tak, aby bylo možno zjistit, jak absolventi hodnotí svou studijní dráhu na ZF JU, jaký byl jejich přechod ze školy do praxe a zda jim vystudovaný obor poskytl dostatečné kompetence pro úspěšné uplatnění na pracovním trhu.

Smysl provedení takovéto analýzy je zcela evidentní, neboť sledování uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce představuje důležitou zpětnou vazbu z hlediska hodnocení efektivity a kvality vzdělávání či obsahové náplně realizovaných studijních disciplín. Znalost těchto cenných informací může přispívat k inovacím nabízeného vzdělávání a v konečném efektu i ke zvýšení konkurenceschopnosti školy. Tyto informace mohou být například využity při rozhodování o tom, jaké znalosti by měly být studentům poskytovány, aby je po ukončení studia mohli absolventi co nejlépe využívat k vlastnímu prospěchu, protože se od nich na trhu práce stále více požaduje inovační a tvůrčí přístup k řešení problémů, dobré zvládnutí managementu znalostí a samozřejmě rovněž samostatnost ve své profesi. Moderní lidské společnosti se spolu s procesem globalizace posouvá k „ekonomice znalostní“, jež se rozvíjí do budoucí „znalostní společnosti“, ve které kvalita lidského potenciálu přerůstá v rozhodující faktor dalšího rozvoje. Pro pozitivní budoucí vývoj se postupně stává lidský kapitál nejcennějším bohatstvím společnosti a investice do něj jsou z těchto důvodů jedny z nejdůležitějších. Připravit se pro znalostní společnost nelze pouze tím, že člověk získá znalosti ukončením vysoké školy jednou provždy. Důležitá je také schopnost stále se učit, komunikovat, pracovat ve skupině a odhadnout vlastní situaci.

Znalostní společnost tedy bude stále více vyžadovat nový druh vysokoškolsky vzdělaného pracovníka: flexibilního odborníka. Proto je v současné době na evropské úrovni realizován výzkumný projekt „Flexibilita odborníků ve společnosti znalostí: Nové požadavky na terciární vzdělávání v Evropě“, známý pod zkratkou REFLEX, jehož je tato práce součástí.

Sledování uplatnění absolventů vysokých škol v praxi by mělo být důležitou součástí managementu všech vysokých škol a univerzit. Tyto instituce by měly produkovat takové absolventy, kteří by se měli bez problémů zapojit do pracovního procesu nejen

u nás, ale také v ostatních zemích Evropského společenství. Je tedy velmi důležité, aby vysoké školy byly v neustálém kontaktu se svými bývalými absolventy, aby analyzovaly jejich uplatnění v praxi, a aby podle výsledků výzkumů popřípadě mohly pružně reagovat úpravou svých studijních programů a zvyšovat tím šance pro uplatnění svých absolventů na trhu práce.

Uskutečněním tohoto výzkumu byla zabezpečena kontinuální řada výzkumů, které proběhly v předchozích letech, a které zachycují uplatnění absolventů v praxi od počátku existence této fakulty. Věřím, že informace a poznatky v následujících kapitolách budou čtivé a prospěšné.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. Sociologie

2.1.1. Pojem sociologie

Sociologie je poměrně mladá věda, která se začala formovat až na začátku 19. století. Za otce sociologie je považován francouzský filosof Auguste Comte, který také v roce 1838 poprvé použil slovo sociologie (z latinského socius = společnost a řeckého logos = slovo, výklad). Comtova sociologie je pojímána jako pozitivní věda o společenském pokroku stojící na vrcholu hierarchie věd. Dle A. Comta in Hudečková, Lošťák (1995) měla sociologie za cíl najít nové zásady společenského pořádku jako pomoc z krize společnosti a vytvořit novou, tzv. organickou společnost, fungující na principu lidské soudržnosti.

Přibližně ve stejné době jako A. Comte zveřejňují své úvahy o vztazích ve společnosti a společenském vývoji Herbert Spencer a Karel Marx. Vedle těchto tří osobností patří do šestice sociologických klasiků ještě o generaci mladší Émile Durkheim, Max Weber a Georg Simmel. V 90. letech 19. století se sociologie institucionalizovala, první nezávislou katedru sociologie založil A. W. Small v roce 1892 na Chicagské univerzitě (Wikipedie, 2006).

Dle Geista (1992) se v té době již začínají zkoumat konkrétní problémy a jsou realizovány první empirické výzkumy. Přechází se od makrosociologie (studium velkých společenských útvarů) k problémům mikrostrukturálním, které se zaměřují na sociální útvary, jejichž existence je do značné míry závislá na bezprostředních a přímých sociálních vztazích mezi jejich členy.

Za zakladatele české sociologie je všeobecně označován T.G. Masaryk, který seznamuje naši teoretickou veřejnost se sociologií. Masaryk ve svých sociologických dílech podává analýzu poměrů ve společnosti a snaží se o její nápravu především v duchu humanismu – v duchu osvěty, kulturnosti, náboženství a mravnosti (Prochovník, 1991).

Sociologická literatura často vysvětluje pozdní vznik sociologie poukazem na to, že tato disciplína zkoumá nejsložitější formy existence či pohybu hmoty. Dle Kellera (1995) sociologie nemohla vzniknout dříve, než problémy, jimiž se zabývá.

A jak tedy chápat sociologii? Podle Hudečkové, Lošt'áka (1995) je sociologie věda se svou vlastní historií, teorií, empirií a terminologií. Zabývá se studiem lidského sociálního života a skupin s důrazem na analýzu industrializované společnosti.

Sociologii zajímá každé lidské konání a klade si následující otázky:

- čím se lidé zabývají,
- jaké jsou jejich vzájemné vztahy,
- jak jsou tyto vztahy organizovány v instituce,
- proč to lidé dělají (hodnoty, normy, objekty pro konání).

Dle Hudečkové, Lošt'áka (1995) patří mezi hlavní okruhy sociologického zájmu:

1. Jevy a procesy vytváření forem společenského života.
2. Struktury různých forem lidských pospolitostí.
3. Jevy a procesy vyplývající z interakce lidí.
4. Síly seskupující a rozbíjející formy pospolitého lidského života.
5. Změny v těchto formách a jejich přetváření.

V literatuře se ale můžeme setkat i s rozdílným vymezením pojmu sociologie. In Geist (1992) je uvedeno několik definic sociologie od různých autorů. Tak např. sociologie je:

- Věda o společenských jevech (L.F. Ward, G. Tarde, E. A. Ross).
- Věda o organizaci a o vývoji společnosti (Ch. A. Ellwood, F. H. Giddings, T. G. Masaryk).
- Věda o civilizaci, výtvorech a institucích (E. Durkheim).
- Věda o vzájemném působení lidí a interakci (Ch. H. Cooley, M. Ginsberg, R. M. MacIver).
- Věda o sociálních vztazích a jejich formách (G. Simmel, L. v. Wiese, A. Vierkandt, A. Small).
- Věda o skupinách (E. Durkheim, K. Dunkmann, L. Gumplowicz, F. Znaniecki, H. M. Johnson).

2.1.2. Předmět a struktura sociologie

Předmětem sociologie je dle Hudečková, Lošťáka (1995) celek společenské reality, jeho jednotlivé součásti či aspekty. Podstatné však je, že sociologie zkoumá svůj předmět v jeho souvislostech společenské reality. I když určitý tematický okruh sociologického zájmu může být vymezen úzce, nemohou být přehlédnuty souvislosti s celkem společenské skutečnosti.

Sociologie je podle Szczepanského (1963) tradičně dělena na sociologii obecnou a dále na řadu specializovaných úseků, které se zabývají zkoumáním jednotlivých oblastí společenského života. Obecná sociologie má za úkol vybudovat teorii obecnější, mající platnost pro všechny oblasti společenského života, a to zobecněním zákonitostí, které zjistily specializované úseky sociologie empirickými výzkumy.

Dle Petruska (1994) není sociologie jediná věda, která se zabývá společností. Sociologie je velice úzce spjata zejména s těmito vědními disciplínami:

- Filozofií – sociologie sice není filozofická věda, je však s filozofií svázána historicky (vyvinula se z filozofie, zejména z tzv. sociální filozofie, filozofie dějin a morální filozofie) i věcně, protože téměř každý sociologický směr a koncepce má „v pozadí“ určitou filozofickou soustavu.
- Historií – všechny sociální instituce (rodina, vzdělávací systémy apod.) se vyvinuly a jejich lepší pochopení je možné jen na bázi historického vědění.
- Psychologií (zejména ze sociální psychologií) – sociologie se nesnaží vysvětlit sociální život psychickými pohnutkami, bez psychologického vědění je však neúplná, v některých partiích se sociální psychologie a sociologie překrývají.
- Ekonomií – hospodářský život je podstatnou složkou sociálního života, i když ne všechny sociální jevy se samozřejmě dají vysvětlit přímo ekonomicky.
- Antropologií – sociální a kulturní antropologie se soustřeďuje na studium malých, písma neznalých společenství a na jejich životní způsob.
- Politickou vědou (politologií) – se sociologií se přímo překrývá při zkoumání témat jako je volební chování, neformální mocenské struktury apod.
- Ekologií – v poslední době se ukazuje, že ekologický problém není jen problémem přírodovědeckým, ale také sociálním, politickým a ekonomickým.

Podle Pavlíčkové (1993) se však sociologická informace odlišuje od informací jiných společenských věd hlavně komplexním pohledem na sociální skutečnost. Centrem sociologického bádání je vždy člověk jako člen sociální skupiny (rodiny, pracovního kolektivu, podniku, národa, sátu apod.) ve vztahu k jednotlivým oblastem a stránkám společenského života.

Základním problémem pojetí člověka obecně je chápání váhy a významu určení člověka jako živočicha a člověka jako společenské bytosti. Existují dvě vyhraněné krajnosti, kde je člověk buď pojímán v zásadě jako společenská bytost, pro jehož život jsou určující podmínky a zákonitosti přírody, nebo je člověk chápán v zásadě jako společenská bytost, pro jejíž život jsou pak určující podmínky a zákonitosti společnosti. Člověk je bytost sociální, protože žije ve společnosti a ve většině případů také společnost druhých lidí potřebuje.

2.1.3. Přínos sociologie pro společnost a jednotlivce

Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) příklady z historie a současnosti dokumentují, že sociologie má pro společnost poznávací funkci. Vzhledem k sobě typickému komplexnímu přístupu však nemůže poskytovat jednoduché informace, koncepty a jediná možná řešení. Může nabízet různé vývojové varianty vedoucí ke zvoleným cílům s jim příslušnými důsledky a dopady. Povaha sociologie jí poněkud brání v bezprostředním uplatnění pro praxi. Přitom existuje přímá závislost mezi úrovní obecnosti řešeného tématu a možností praktického uplatnění – čím obecnější je téma, tím zprostředkovanější je převod do praxe.

Sociologie má pomáhat k tomu, abychom věděli, co je to za svět, v němž žijeme, proč se podmínky našeho života tak liší od podmínek našich předchůdců, jakým směrem bude probíhat sociální změna a co můžeme udělat pro své společenství, když pochopíme jeho historii a přítomnost a prostřednictvím toho zodpovědně přistoupíme k budoucnosti.

Sociolog, který hraje roli zprostředkovatele mezi touto vědou a veřejností, se v první řadě snaží porozumět rozmanitosti lidstva a nalézt v ní určitý řád. Jeho úkolem je převádět neustále osobní starosti lidí na závažné veřejné otázky a současně objasňovat jejich význam pro jedince.

Poznávací, kognitivní funkce sociologie má také praktický význam. Sociologické myšlení a výzkumy usnadňují pochopit vznik a průběh rozličných sociálních situací.

Sociologické myšlení zvyšuje kulturní uvědomění a rozhled sociálních skupin. Oběma těmito způsoby vstupuje sociologie do praktické politiky.

Sociologie nabízí jednotlivci možnost rozšíření kulturního rozhledu, neboť poskytuje informace nejen o společnosti samotné, ale i o postavení lidí v ní, resp. o vztahu mezi jedincem a společností. Taková informace může být předpokladem orientace člověka v jeho sociálním prostředí. A tato orientace je pak důležitá z hlediska tzv. sociálního aktérství – míra našeho kulturního rozhledu nám buď napomáhá spoluvytvářet sociální situace (v nichž zaujímáme nějakou roli), anebo nás odsuzuje až k trpnému přijímání jakéhosi vnějšího diktátu společnosti. Nejčastěji se situace vyvíjí asi tak, že nejsme ani velkými aktéry, ani zcela pasivními příjemci nabízeného repertoáru rolí, ale přinejmenším děláme mnoho chyb při jejím hraní, chceme-li překonat onen diktát společnosti (např. předsudky nebo zastaralé názory). A potom se se svými spoluhráči v sociálních situacích nedokážeme dohodnout, což pravděpodobně málo prospěje jedné i druhé straně sociální hry. Sociologie učí umění sociální hry (Hudečková, Lošťák, 1995).

2.2. Sociologický výzkum

Sociologický výzkum spočívá podle Jeřábka (1992) v řetězu rozhodnutí, které určují postup práce i dosažené výsledky. V každém rozhodovacím kroku má sociolog možnost otevřít nebo naopak uzavřít množství strategií dalšího postupu.

Dle Nového (1997) můžeme sociologický výzkum chápat jako cílevědomé, systematické a organizované získávání, zpracovávání a interpretaci informací o sociální dimenzi objektivní reality .

Podle Hudečkové, Lošťáka (1995) nám sociologický výzkum poskytuje sociální informace v užším slova smyslu, tedy o vztazích mezi lidmi, jejich vzájemném působení v různých oborech lidské činnosti, o jejich potřebách a zájmech.

Podle Jeřábka (1992) musí každý výzkumník mimo jiné rozhodnout, jaký problém bude řešit, v jakém pojmovém rámci se bude pohybovat, jakým způsobem zvolené pojmy vyjádří ve znacích a jak je bude měřit a zjišťovat, na jaké populaci a pomocí jakého výběru bude získávat data, jaký zvolí typ výzkumného projektu, jaké metody sběru dat a analytické procedury se rozhodne použít, jak bude výsledky interpretovat a pomocí jakých prostředků je bude prezentovat ve výsledcích.

2.2.1. Fáze sociologického výzkumu

Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) můžeme sociologický výzkum schematicky rozdělit do tří fází:

1. Přípravná fáze výzkumu.
2. Realizační fáze výzkumu.
3. Závěrečná fáze výzkumu s empirickými a teoretickými výstupy.

2.2.1.1. Přípravná fáze

Podle Surynka (2001) je studijní příprava výzkumu spolu s definováním cíle a předmětu jednou z počátečních činností výzkumných prací. Spočívá zejména ve studiu pramenů. V této fázi výzkumu je třeba shromáždit a prostudovat dostupné materiály, které pomohou k vytvoření základní představy a zkoumané činnosti. Dále by měl být shromážděn dostupný materiál vztahující se k předmětu výzkumu, zejména zprávy z již realizovaných výzkumů.

Dle Příbové (1996) je součástí kvalitní přípravy výzkumu i vyslovení hypotéz, které by měl výzkum potvrdit či vyvrátit.

Moravová (1994) uvádí, že na počátku každého šetření si musí organizátor vždy plně ujasnit:

1. Co chce tímto šetřením zjistit a dokázat?
2. U koho se mají zjistit potřebné statistické ukazatele?
3. Kolik jednotek je třeba zahrnout do šetření?
4. Kde je nejvhodnější šetření provést?
5. Jaký způsob a které techniky zjišťování bude nejvhodnější použít?
6. Jakým způsobem se zjištěné údaje zpracují?
7. Jakým způsobem bude postup šetření před jeho započítím ověřován?
8. Jaké budou náklady šetření?

Na základě všech těchto jednotlivých otázek ve vzájemných souvislostech se vypracovává projekt šetření.

2.2.1.2. Realizační fáze výzkumu

Dle Šindlářové (1997) je tato ryze empirická fáze po organizační stránce nejnáročnější. V této fázi si musí výzkumník stanovit zdroje dat, metody a techniky sběru dat a poté provést sběr dat pomocí zvolených metod a technik.

A) Zdroje dat

Data se dle Zbořila (1994) člení na primární a sekundární. Primární data byly získány prostřednictvím vlastního výzkumu a slouží výhradně k potřebám výzkumu. Zdrojem těchto dat je zkoumaná jednotka, kterou může být jednotlivec, domácnost, firma, škola atd. Primární údaje se vztahují přímo ke zkoumané jednotce a mohou vyjadřovat její situaci, názory, postoje či pocity.

Sekundární data byly shromážděny zpravidla někým jiným k původně jinému účelu. Zdroje sekundárních údajů mohou být buď interní, k nimž patří především evidenční záznamy podniku či externí, k nimž patří veškerá literatura a dokumentace, ze které lze čerpat informace významné pro výzkum.

B) Metody a techniky sběru dat

Metoda sociologického výzkumu dle Hudečkové, Lošťáka (1995) označuje soubor operací, činností, s pomocí kterých se uskutečňuje vzájemné působení výzkumníka a jeho prostředků se zkoumaným objektem. Je souborem pravidel, kterými se řídí vědecká práce. Zprostředkovává spojení výzkumníka se zkoumanou realitou v procesu sociologického empirického výzkumu. Technika sociologického výzkumu je způsob, kterým se získávají a následně zpracovávají prvotní empirické informace. Slouží tedy ke zjišťování faktů, názorů a postojů lidí ve sledovaném úseku sociální reality a k jejich zpracování.

Při sběru primárních dat mohou být podle Suryňka (2001) použity tyto základní metody:

- Dotazování – nejběžnější a nejčastěji využívaná metoda založená na výpovědích respondentů. Dle kontaktu s dotazovaným lze dotazování rozdělit na dotazování osobní, telefonické, písemné či elektronické.

- Pozorování – spočívá v záměrném, cílevědomém a plánovitém sledování smyslově vnímatelných skutečností, aniž by pozorovatel do pozorovaných skutečností nějak zasahoval.
- Experiment – studium vztahů mezi proměnnými za kontrolovaných podmínek.
- Analýza věcných skutečností – zahrnuje jak skutečnosti, které vznikly spontánně, tak i ty, které byly zadány jako úkol.

C) Sběr dat

Dle Heskové (2003) lze při sběru primárních informací použít dva základní nástroje:

1. Dotazníky.
2. Technická zařízení (audiometry, galvanometry, tachistoskop).

Dotazníkové šetření je dle Perglera (1969) taková technika sběru informací, při které jsou potřebné informace od zkoumaných osob získávány písemně, prostřednictvím otázek předtištěných ve zvláštním formuláři, v dotazníku. Otázky by v dotazníku měly být podle Zbořila (1994) uspořádány tak, aby z hlediska respondenta tvořily určitý logický celek a byly přehledné.

Moravová (1994) dělí typy otázek z hlediska předpokládaných odpovědí na:

- Otázky na kvantitativní údaje – zde dotazovaný odpovídá vždy určitým kvantitativním znakem.
- Otázky otevřené – těmito otázkami nevymezujeme dotazovanému předem rozsah odpovědi. Vyvolávají spontánní, volnou odpověď. Používají se tehdy, když neznáme všechny varianty odpovědi či když nemůžeme dobře analyzovat sledovaný problém.
- Polootevřené otázky – tento druh otázek dává dotazovanému možnost odpovědět v rámci předepsaných alternativ či jiným způsobem. Používáme je v případech, kdy si nejsme zcela jisti, že jsme vyčerpali všechny varianty odpovědi.
- Uzavřené otázky – u těchto otázek jsou předem stanoveny různé alternativy odpovědi. Dotazovaný odpovídá jednoduše ANO – NE nebo uvede jednu ze stanovených alternativ, které jsou zahrnuty v samotném znění otázky. Tyto otázky

se používají v dotaznících nejčastěji, protože zjednodušují a urychlují vyplňování dotazníku a jeho následné zpracování.

2.2.1.3. Fáze zpracování a vyhodnocení výzkumu

Zbořil (1994) rozděluje zpracování údajů do čtyř etap:

1. Úprava údajů – spočívá v jejich prověrce z hlediska úplnosti a přesnosti, v doplnění chybějících informací a ve vyloučení údajů zcela nesprávných.
2. Klasifikace údajů – správná klasifikace předpokládá především přesné definování třídních znaků, jednoznačné vymezení tříd, které se musí vzájemně vylučovat a takové stanovení tříd, aby obsáhly všechny prvky zkoumaného souboru.
3. Kódování údajů – znamená převedení slovních výrazů nebo symbolů tak, aby mohla být při zpracování dat použita výpočetní technika. Kódy umožňují převést údaje na přijatelnou formu pro počítač, pomocí kterého se sestaví tabulky a grafy, které vyjadřují výsledky výzkumu. Účelem tabulek a grafů je podat názorný a srozumitelný obraz o zkoumaných jevech, o jejich vývoji, struktuře a závislosti.

Po statistickém zpracování dat nastává etapa, ve které je třeba vyhodnocené údaje interpretovat a vypracovat závěrečnou zprávu, která je poslední částí výzkumu. Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) nás analyzovaný materiál vrací zpátky k problému, který podnítil studium. V této fázi musí výzkumník vyřešit, jak najít všechny implikace získaných dat, jak poukázat ve zprávě o výzkumu na jejich význam a na to, jaký mají vztah k předchozím poznatkům.

Zbořil (1994) uvádí, že výsledky lze prezentovat písemně nebo ústně. Písemná prezentace, která představuje základní způsob vyjádření výsledků výzkumu, má zpravidla formu závěrečné zprávy o výzkumu a jeho výsledcích.

Dle Příbové (1996) jsou obecnými požadavky na provedení závěrečné zprávy srozumitelnost, definice odborných termínů, jasné popisy grafů, tabulek a uvedení pramenů.

2.3. Projekt REFLEX

Evropa - stejně jako další rozvinuté země světa - kráčí ke společnosti znalostí a pro ekonomiku i společnost je proto efektivní systém terciárního vzdělávání stále důležitější. Uvedené tendence se odrážejí v požadavcích na absolventy vysokých škol, o nichž se předpokládá, že ve společnosti obsadí klíčové pozice. Vysokoškolští odborníci potřebují získat, udržet si a dále rozvíjet nejen vysoce specializované odborné znalosti a dovednosti vyžadované po kvalifikovaných profesionálech, ale zároveň se u nich velmi často očekává dostatečná pružnost a přizpůsobivost (funkční flexibilita a adaptabilita) – schopnost a ochota přijímat změny a výzvy v oblastech, které nemusí být bezprostředně spjaté s obory a vzdělávacími programy, které vystudovali. Stále více se od nich požaduje rovněž samostatnost, inovační a tvůrčí přístup k řešení problémů a dobré zvládání managementu znalostí. Již téměř za standard se pokládá schopnost řídit týmy a pracovat v nich. Společnost znalostí vyžaduje nový druh vysokoškolsky vzdělaného pracovníka: flexibilního odborníka.

Proto byl připraven a v letech 2004-2007 je na evropské úrovni realizován výzkumný projekt „Flexibilita odborníků ve společnosti znalostí: Nové požadavky na terciární vzdělávání v Evropě“, známý pod zkratkou REFLEX (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.1. Účastníci projektu REFLEX

Projektu REFLEX se prozatím účastní 13 zemí prostřednictvím univerzit a výzkumných institucí, které pod vedením ústavu ROA na Maastrichtské univerzitě vytvořily společné konsorcium. Účast 9 členských zemí EU/EFTA (Finsko, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Norsko, Rakousko, Španělsko a Velká Británie) je financována Evropskou Unií (jako specificky zaměřený výzkumný projekt STREP 6. rámcového programu EU), účast zbývajících čtyř zemí (Švýcarsko a Japonsko, protože nejsou členskými státy EU/EFTA, Portugalsko a České republiky, protože k projektu přistoupily až dodatečně) je financována z národních zdrojů nebo ze zdrojů ESF.

V České republice, která se do projektu REFLEX zapojila na podzim 2005, je řešitelem projektu tým složený ze zástupců několika institucí: Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty UK (SVP PedF UK), Centra pro studium vysokého školství (CSVŠ),

agentury Universitas a firmy Cinemax. V čele týmu stojí Jan Koucký, ředitel SVP Pedagogické fakulty UK (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.2. Cíle projektu REFLEX

Cíle projektu jsou zaměřeny na zodpovězení tří základních okruhů otázek:

1. Jaké kompetence potřebují absolventi pro splnění nových požadavků na pracovním trhu?
2. Do jaké míry jednotlivé vysoké školy, fakulty a obory studia tyto kompetence rozvíjejí?
3. Jaké problémy vznikají mezi absolventy, vysokými školami, zaměstnavateli a dalšími klíčovými aktéry a jak mohou být řešeny?

2.3.2.1. Kompetence absolventů vysokých škol

Projekt REFLEX si klade za úkol vymezit kompetence a jejich konkrétní charakteristiky, které odpovídají ve společnosti a v ekonomice nově vznikajícím požadavkům formulovaným z různých perspektiv a úhlů pohledu. Je velmi důležité postihnout rozmanitost kompetencí, které různí aktéři požadují. Kompetence absolventů vysokých škol totiž mohou být formulovány například v rámci státu nebo z celoevropské úrovně, z hlediska různých zaměstnavatelů (s velmi rozdílným zaměřením a strategií) nebo jednotlivých absolventů, v odlišných sektorech ekonomiky, v různých regionech nebo oblastech (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.2.2. Role vzdělávacích institucí

Jak mohou vysoké školy pomoci absolventům, na něž jsou kladeny tak rozmanité požadavky? Rovněž odpovědi na tyto otázky mohou být posuzovány z několika různých úhlů pohledu. V minulosti se systémy terciárního vzdělávání vyvíjely v každé zemi podle určitých tradic a vlastní logiky, nebo alespoň specifickými cestami. Boloňský proces však v Evropě na konci 90. let započal rozsáhlou proměnu terciárního vzdělávání, která usiluje o jeho harmonizaci a vytvoření společného evropského prostoru. Jak se v tomto vývoji

mění úloha vysokých škol a dalších institucí terciárního vzdělávání v jednotlivých zemích a nakolik dokáží reagovat na nové výzvy, se kterými se setkávají jejich absolventi?

2.3.2.3. Problémy přechodu ze školy do zaměstnání

Rozdílní aktéři se snaží dosáhnout rozdílných cílů a mezi těmito cíly se může objevit nesoulad. Na evropské úrovni neznámá harmonizace terciárního vzdělávání sjednocování cílů všech členských zemí nebo jejich vzdělávacích systémů. Dokonce i v rámci terciárního vzdělávání existují cíle – například zvýšení ekonomické výkonnosti, udržení akademické autonomie nebo snížení sociálních nerovností – které nemusejí být vždy plně slučitelné. Nakolik zaměstnavatelé využívají kompetencí absolventů a jak to souvisí s poptávkou a nabídkou na pracovním trhu a s charakterem jejich organizace? V jakých oblastech a do jaké míry vysoké školy připravují absolventy na jejich role na strukturovaném pracovním trhu?

2.3.3. Nástroje projektu REFLEX

K dosažení uvedených cílů a zodpovězení nastolených otázek používá projekt REFLEX sadu výzkumných nástrojů. Mezi nimi jde především o:

1. Národní zprávy, které mají v každé ze zúčastněných zemí analyzovat a odhalit hlavní strukturální a institucionální faktory určující vztah mezi terciárním vzděláváním a trhem práce.
2. Kvalitativní studie založené na řízených rozhovorech se zástupci vysokých škol a zaměstnavatelů, zaměřených na vymezení kompetencí absolventů ve společnosti znalostí.
3. Kvantitativní výzkum uplatnění absolventů z let 2000-2002 v každé zemi.

2.3.3.1. Národní zprávy

Národní zprávy využívají informace a data především ze zdrojů Evropské komise a OECD (například databáze Labour and Employment a Education at a Glance) a samozřejmě také z národních zdrojů k popisu relevantních strukturálních

a institucionálních faktorů (například obecné podmínky na trhu práce, míry účasti na terciárním vzdělávání, věk při vstupu na trh práce, míra regulace trhu práce a ochrany zaměstnanců apod.) ve vybraných zemích. Využívají rovněž údajů z výběrového šetření pracovních sil v členských zemích EU (Eurostat LFS) k popisu procesu začleňování absolventů na trh práce. Národní zprávy poskytují především celkový pohled a kontext k ostatním nástrojům projektu REFLEX (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.2. Kvalitativní studie

Po základním vhledu do problematiky v podobě národní zprávy je druhým krokem další upřesnění situace prostřednictvím analýzy názorů a cílů klíčových aktérů mezi představiteli vysokých škol a zaměstnavatelů na vzdělávací politiku, uplatnění absolventů vysokých škol a na jejich úlohu v těchto procesech. Zvláště v první fázi projektu je kladen důraz na získání informací pro „Kvalitativní studii o kompetencích absolventů ve společnosti znalostí“. Studie přináší důležitý pohled, který hraje klíčovou úlohu při realizaci dalších kroků a interpretaci výsledků projektu (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.3. Kvantitativní výzkum absolventů

Nejpodstatnějším nástrojem projektu REFLEX je však v průběhu let 2005-2006 uskutečňovaný sběr a analýza informací přímo od absolventů, kteří získali diplom v letech 2000-2002. Kvantitativní údaje reflektují zkušenosti absolventů ze studia a jeho hodnocení, charakter vlastního přechodu ze školy na pracovní trh, strategie rozvoje další kariéry a směry, jimiž se pracovní kariéra skutečně vyvíjela (SVP: REFLEX, 2006).

Při dostatečné velikosti šetřeného vzorku projekt REFLEX navíc umožní porovnání uplatnění absolventů jednotlivých oborů studia a konkrétních vysokých škol v různých zemích. Kromě absolvovaného oboru, času a výsledku studia je důležitou součástí výzkumu hodnocení studia absolventem, který je s odstupem 4-5 let a především ve vztahu k vykonávanému povolání (profesi) schopen definovat nejvýznamnější, či naopak nejslabší oblasti/charakteristiky vzdělávacího programu i jeho celkový přínos pro absolventovu pracovní kariéru (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.4. Velikost vzorku a způsob výběru absolventů

Minimální velikost vzorku je v každé ze zúčastněných zemí stanovena na 2 tisíce absolventů. Většina zemí však plánuje vzorek větší. Způsoby výběru vzorku se v jednotlivých státech mírně liší, ovšem prakticky ve všech je pravidlem reprezentativnost výběru podle úrovně získaného vzdělání, druhu vzdělávací instituce, oboru studia a regionu. Často se jedná o náhodný výběr z registru všech absolventů. V zemích bez registru je nečastěji praktikován stratifikovaný náhodný výběr absolventů z institucí nabízejících terciární vzdělávání.

V České republice bylo záměrem oslovit absolventy všech vysokých škol a fakult z let 2001 a 2002. Návrh návratnosti dotazníků se předpokládá v rozpětí 20%-30% a cílovým ukazatelem je získat 6 tisíc řádně vyplněných dotazníků (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.4. Návaznost projektu Reflex na projekt CHEERS

Podstatnou předností projektu REFLEX je, že přímo navazuje na projekt CHEERS, který proběhl v podobné skladbě 12 zemí (včetně ČR) již v letech 1998-2000, přičemž v každé zemi bylo dotazováno okolo 3 tisíc absolventů VŠ z roku 1994. Celkově tedy více než 40 tisíc absolventů odpovědělo na otázky zaměřené na jejich socioekonomického zázemí, studijní historii, přechod ze školy do zaměstnání, první zaměstnání, vztah studia a zaměstnání, jejich spokojenost s prací a také na jejich zpětné hodnocení studia.

Hlavním cílem tohoto projektu bylo analyzovat současný vývoj vztahu mezi terciárním vzděláváním a světem práce v Evropě: nové technologické požadavky, nové pracovní náplně s ohledem na expanzi terciárního vzdělávání, nezaměstnanost a další problémy se zaměstnaností, vztah mezi uplatněním vzdělání a regionem, rostou role sociálně orientovaných a motivačních kompetencí a konečně propojování evropských pracovních trhů pro terciárně vzdělané (SVP: REFLEX, 2006).

Je zřejmé, že oblasti zájmu projektu REFLEX se příliš nezměnily a tedy výsledky obou těchto projektů budou z větší části navzájem porovnatelné. Dotazník projektu CHEERS prošel jistým vývojem, otázky jsou tedy přeformulovány, ale klíčové oblasti zájmu jsou identické. Srovnání umožní ukázat vývoj a změny, které se v České republice a v ostatních zúčastněných zemích v oblasti terciárního vzdělávání a uplatnění absolventů odehrály v průběhu posledního desetiletí:

- v požadavcích absolventů na zaměstnavatele a zaměstnavatelů na absolventy;
- v situaci na trhu práce absolventů vysokých škol;
- v pojetí a hodnocení studia na jednotlivých školách a v různých oborech vzdělávání.

2.4. Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích byla zřízena dne 28. září 1991 zákonem ČNR č. 314/1991 Sb. Zakládajícími fakultami této veřejné vysoké školy byly Agronomická fakulta, která byla od roku 1960 součástí Vysoké školy zemědělské v Praze a Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, jenž byla od roku 1948 pobočkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a až později se stala samostatnou fakultou.

Dne 8. listopadu 1991 přibýly k těmto fakultám tři nově zřízené fakulty: Biologická fakulta, Teologická fakulta a Zdravotně sociální fakulta. V roce 1992 byla agronomická fakulta přejmenována na zemědělskou. V září 1994 je zřízena nová fakulta – Fakulta managementu se sídlem v Jindřichově Hradci, kde byl akreditován studijní obor Management podnikatelské sféry a veřejných služeb, ale v roce 1998 vstoupila fakulta do svazku Vysoké školy ekonomické v Praze.

V roce 1996 se do struktury univerzity začlenil výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický se sídlem ve Vodňanech a v roce 2002 se univerzita rozrostla o ústav fyzikální biologie v Nových Hradech. O rok později vznikl jako součást univerzity historický ústav, který se stal jedním ze zakládajících pracovišť filozofické fakulty vzniklé k 1. lednu 2006. Zatím poslední novou součástí Jihočeské univerzity je fakulta ekonomická zřízená k 1. lednu 2007.

V univerzitní pečeti je český lev, který drží v předních tlapách štít s růží jihočeského rodu pánů z Rožmberka. Toto spojení poukazuje na to, že univerzita je institucí založenou českou národní radou a navazuje na staré tradice vzdělanosti jižních Čech.

Jednotlivá pracoviště univerzity jsou soustředěna v centru města a v akademickém areálu ve Čtyřech Dvorech, kde sídlí též rektorát Jihočeské univerzity. Areál je vybaven moderními kolejemi a nově zrekonstruovanou menzou. V jeho bezprostředním sousedství se nachází biologicky zaměřené ústavy Akademie věd České republiky.

2.4.1. Historie Zemědělské fakulty Jihočeské Univerzity

Zemědělská fakulta v Českých Budějovicích byla založena v roce 1960 a jako Provozně ekonomická fakulta se stala součástí Vysoké školy zemědělské v Praze, která byla významně nápomocna jejímu budování. Vznik fakulty byl výsledkem dlouhodobých snah představitelů hospodářského, společenského a kulturního života a též stále sílící potřebou kvalifikovaných zemědělských odborníků v oblasti jižních a západních Čech. Od školního roku 1962/1963 byla zahájena výuka i v dálkovém studiu, a to ve třech oborech – provozně ekonomickém, zootechnickém a fytotechnickém. Vývoj v zemědělsko-potravinářském komplexu kladl postupně diferencované požadavky na profesionální zdatnost řídicích pracovníků. Tím ovlivňoval zaměření výchovy zemědělských odborníků a skladbu studijních programů. V roce 1985 se fakultě dostává označení Agronomická a jsou zahájeny nově pětileté studijní obory: genové inženýrství a šlechtění rostlin, integrovaná ochrana rostlin a pedobiotechnologie. V roce 1992 byla agronomická fakulta přejmenována na zemědělskou.

Od 1.1.2007 jsou ekonomicky zaměřené obory přesunuty na nově vzniklou Ekonomickou fakultu.

Zemědělská fakulta svobodně a samostatně rozvíjí vědeckou, vzdělávací, studijní, poradenskou a projekční činnost a vytváří pro ni podmínky. Fakulta zaměřuje svoji činnost především ve prospěch všestranného rozvoje zemědělství v duchu společenské a národní prosperity. Právě proto se fakulta v polovině devadesátých let rozhodla zaměřit se na oblast komplexního managementu venkovských regionů. Tato orientace vytváří nejen široké pole možností v oblasti uplatnění absolventů, ale i v oblasti koncipování vědecko-výzkumných programů fakulty.

Odborným profilem absolventů Zemědělské fakulty je komplexní management pro podnikatelské prostředí ve venkovském prostoru. Z tohoto důvodu je výuka orientována zejména na přípravu pro manažerské funkce výrobní i obchodní sféry, tj. technologického, agroenvironmentálního, provozního, finančního a obchodního managementu, obchodu se zemědělskými a potravinářskými komoditami, nemovitostmi a všemi ostatními prostředky důležitými pro zemědělství a venkovský průmysl. Uvedené poslání vytváří pro fakultu postavení vysokoškolského pracoviště s celostátní působností a velmi dobrou vybaveností, a to jak po stránce vědecko-pedagogické kvalifikace pracovníků fakulty, tak i po stránce technické vybavenosti.

2.4.2. Současná nabídka studijních oborů na Zemědělské fakultě

2.4.2.1. Magisterské studijní programy (MSP):

MSP: M4101 ZEMĚDĚLSKÉ INŽENÝRSTVÍ

- Všeobecné zemědělství
- Provozně podnikatelský obor
- Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

2.4.2.2. Bakalářské studijní programy (BSP)

BSP: B4103 ZOOTECHNIKA

- Rybářství
- Zootechnika

BSP: B4131 ZEMĚDĚLSTVÍ

- Zemědělské biotechnologie
- Agroekologie
- Zemědělská technika, obchod, servis a služby
- Zemědělství

2.4.2.3. Navazující magisterské studijní programy (NMSP)

NMSP: N4101 ZEMĚDĚLSKÉ INŽENÝRSTVÍ

- Agroekologie
- Rostlinné biotechnologie
- Živočišné biotechnologie

2.4.3. Současná nabídka studijních oborů na Ekonomické fakultě

2.4.3.1. Bakalářské studijní programy (BSP)

BSP: B6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT

- Účetnictví a finanční řízení podniku
- Obchodní podnikání

2.4.3.2. Navazující magisterské studijní programy (NMSP)

NMSP: N6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT

- Účetnictví a finanční řízení podniku
- Obchodní podnikání
- Strukturální politika EU a rozvoj venkova

3. METODIKA

3.1. Metodika výzkumu REFLEX

Metodika sběru dat o absolventech vysokých škol pro mezinárodní projekt REFLEX vymezuje činnosti, které je třeba na vysokých školách realizovat. V období únor - duben 2006 bylo nutné na ZF JU provést tyto činnosti, které jsou členěny do čtyř na sebe navazujících etap:

1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres.
2. Rozesílání dotazníků, jejich urgency a sběr odpovědí.
3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání koordinátorovi výzkumu ke zpracování.
4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU.

3.1.1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres

Absolventi, kterých se výzkum týkal, museli zdárně ukončit bakalářské či magisterské studium na ZF JU v kalendářním roce 2001 nebo 2002. Zdrojem pro výběr respondentů (dotazovaných absolventů) byl seznam adres. Jde o seznam posledních adres, které jsou na fakultě k dispozici (například promočních adres). Z nich byly vyřazeny adresy na studentské koleje a do zahraničí. Všechny ostatní adresy byly zařazeny do seznamu, přestože část z nich už je pravděpodobně neplatná (absolventi se přestěhovali, část žen absolventek se vdala a má dnes jiné příjmení atd.).

3.1.2. Rozesílání dotazníků, jejich urgency a sběr odpovědí

Na adresy vybraných absolventů byly rozeslány obálky, které obsahovaly průvodní dopis, dotazník výzkumu REFLEX (příloha 1) a prázdnou odpovědní obálku se jménem kontaktní osoby a adresou ZF JU. Dva týdny po odeslání dotazníků byly upomínkou urgování absolventi, kteří dosud neodpověděli.

3.1.3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání ke zpracování

Došlé dotazníky byly zkontrolovány z hlediska úplnosti vyplnění. Dotazníky, které byly vyplněny jen částečně (méně než z poloviny) nebyly započítány. Dotazníky byly následně odeslány do Centra pro studium vysokého školství, které je koordinátorem výzkumu REFLEX v České republice.

3.1.4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU

Před odesláním došlých dotazníků koordinátorovi výzkumu byla získaná data naeditována v programu MS Excel a seřazena podle čísla dotazníku, aby bylo možno získané informace využít pro výzkum týkající se pouze ZF JU.

3.2. Struktura dotazníku

Dotazník výzkumu REFLEX se skládá z 11 sekcí, které obsahují celkem 103 otázek. Pro tento dotazník byly zvoleny jak otázky otevřené (vyžadují volné odpovědi), tak otázky polootevřené a uzavřené (s alternativním výběrem možných odpovědí).

Klíčovými oblastmi dotazníku jsou:

- charakteristiky a hodnocení vysokoškolského studia a získaného vzdělání,
- charakteristiky a hodnocení začlenění a uplatnění absolventa na trhu práce a informace o zaměstnavateli jako organizaci (firemní kultura, postavení na trhu apod.),
- srovnání kompetencí absolventů získaných studiem a potřebných v zaměstnání, vztah hodnocení vzdělání a pracovního uplatnění.

3.3. Návratnost dotazníků

Celkem bylo rozesláno 512 dotazníků. V řádném termínu (únor-duben 2006) odepsalo 126 respondentů. Do výběrového souboru však nebyly zahrnuty 2 dotazníky, které přišly zcela prázdné. Návratnost dotazníků byla tedy 24 %, což znamená, že téměř každý čtvrtý absolvent dotazník vyplnil a zároveň ho včas poslal zpět na ZF JU.

V porovnání s ostatními účastníky výzkumu REFLEX v České republice lze konstatovat, že návratnost dotazníků byla vysoká. Návratnost však mohla být negativně ovlivněna vysokým počtem otázek v dotazníku. Zde ale musíme brát v úvahu, že se jedná o významný projekt na evropské úrovni a tomu odpovídá i rozsah dotazníku. Negativně ovlivnit návratnost dotazníků REFLEX mohlo i to, že absolventi ZF JU z let 2001 a 2002 podstoupili již několik obdobných výzkumů. Velikost výběrového souboru je tedy 124 respondentů.

3.4. Vlastní postup týkající se výzkumu ZF JU

Získaná data byla po naeditování do programu MS Excel rozdělena na tři části. V mé práci jsem analyzoval první část dotazníku, zbylé dvě části jsou tématem jiných bakalářských prací. V mé části dotazníku jsem následně zpracovával na tyto sekce:

- A. Studijní obor respondentů ukončený v roce 2001 nebo 2002.
- B. Vzdělávací a pracovní dráha respondentů.
- C. Přejít respondentů ze školy do praxe po absolvování v roce 2001 nebo 2002.
- D. První zaměstnání respondentů po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002.

K popisu výsledků byly v programu MS Excel vytvořeny tabulky a grafy, které byly získány tříděním prvního nebo druhého stupně. Díky tomu mohli být otázky vyhodnocovány jednak za celou ZF JU a jednak ve vztahu k jednotlivým oborům.

Výběrový soubor byl rozčleněn v souladu se stavem základního souboru podle studijních oborů na:

- Obchodně podnikatelský (dále jen OP),
- Účetnictví a finanční řízení podniku (dále jen ÚFRP),
- Provozně podnikatelský (dále jen PP),
- Pozemkové úpravy a převody nemovitostí (dále jen PUPN),
- Všeobecné zemědělství (dále jen VZ).

V tabulce 1 je také uveden celkový počet absolventů oboru Zemědělská technika (dále jen ZT) z roku 2001. Vzhledem k tomu, že nikdo z absolventů tohoto oboru neodeslal vyplněný dotazník zpět na ZF JU, obor ZT nenáleží do výběrového souboru.

Ve vlastní práci byly použity hodnoty týkající se celkového počtu absolventů (viz tabulka 1) a hodnoty týkající se počtu respondentů:

- N = počet absolventů (základní soubor),
- n = počet respondentů (výběrový soubor).

4. VÝSLEDKY VLASTNÍHO VÝZKUMU

4.1. Obor, který respondenti ukončili v roce 2001 nebo 2002

V následujících tabulkách a grafech jsou uvedeny základní charakteristiky respondentů a jejich vystudovaných oborů.

4.1.1. Celkový přehled absolventů ZF JU dle oborů z let 2001-2002

Tabulka 1: Vystudovaný obor absolventů ZF JU z let 2001 – 2002

	2001		2002		Celkem	
	%	N	%	N	%	N
VZ	24,3	61	32,6	85	28,5	146
ÚFŘP	21,9	55	27,6	72	24,8	127
OP	25,5	64	20,7	54	23,0	118
PP	14,7	37	12,3	32	13,5	69
PUPN	7,2	18	6,9	18	7,0	36
ZT	6,4	16	0	0	3,1	16
Celkem	100,0	251	100,0	261	100,0	512

Výsledky:

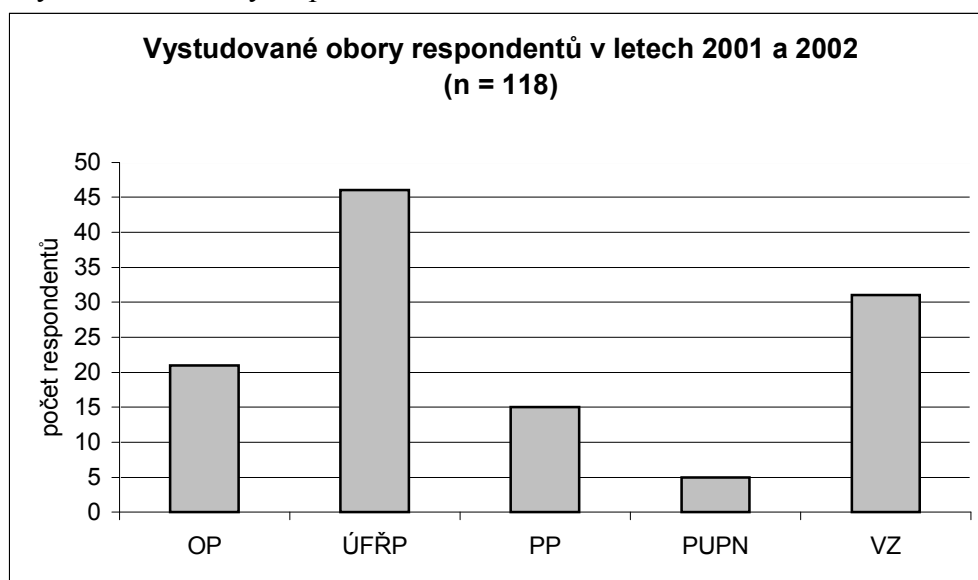
Zemědělskou fakultu Jihočeské univerzity (dále jen ZF JU) opustilo v letech 2001-2002 nejvíce absolventů oboru VZ, kterých bylo téměř 29 %. Zhruba 25 % absolventů vystudovalo obor ÚFŘP. Téměř jedna čtvrtina absolventů vystudovala obor OP a okolo 14 % absolventů bylo z oboru PP. Z oboru PUPN pochází 7 % absolventů a zhruba 3 % absolventů vystudovala obor ZT.

4.1.2. Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001-2002

Tabulka 2: Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001 a 2002

	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
OP	18,9	10	16,9	11	17,8	21
ÚFŘP	41,5	22	36,9	24	39,0	46
PP	13,2	7	12,3	8	12,7	15
PUPN	1,9	1	6,2	4	4,2	5
VZ	24,5	13	27,7	18	26,3	31
Celkem	100,0	53	100,0	65	100,0	118

Graf 1: Vystudované obory respondentů v letech 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

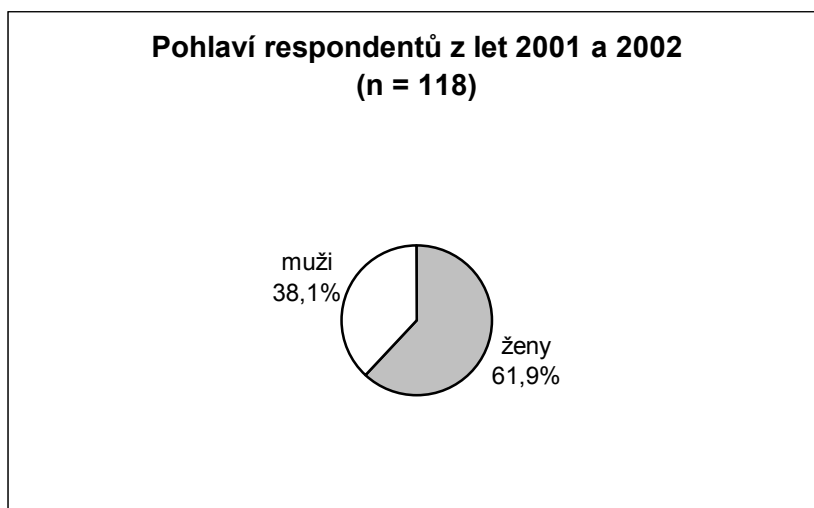
Ve výběrovém souboru se nachází nejvíce respondentů (viz graf 1), kteří v letech 2001 a 2002 vystudovali obor ÚFŘP (39 %). Více než 26 % respondentů vystudovalo obor VZ a téměř 18 % respondentů bylo z oboru OP, který své první absolventy vypustil na trh práce až v roce 2000. Okolo 13 % absolventů pochází z oboru PP a více než 4 % respondentů absolvovalo obor PUPN. Z výsledků je patrné, že ekonomicky zaměřené obory začaly v letech 2001 a 2002 produkovat více absolventů než obory zemědělské.

4.1.3. Pohlaví

Tabulka 3: Vystudovaný obor respondentů v letech 2001 a 2002 dle pohlaví

	Ženy		Muži		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
OP	21,9	16	11,1	5	17,8	21
ÚFŘP	43,8	32	31,1	14	39,0	46
PP	12,3	9	13,3	6	12,7	15
PUPN	2,7	2	6,7	3	4,2	5
VZ	19,2	14	37,8	17	26,3	31
Celkem	100,0	73	100,0	45	100,0	118

Graf 2: Pohlaví respondentů, kteří ukončili studium v letech 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

Z prováděné analýzy vyplývá, že mezi respondenty (viz tabulka 3) převládají ženy absolventky nad muži (téměř o 24 %). U respondentů z oboru ÚFŘP převažují ženy absolventky nad muži o téměř 13 %. U respondentů z oboru OP bylo o 10 % více žen než mužů. Zcela opačná situace je u oborů zaměřených na zemědělství. Z oboru VZ odpovědělo o téměř 19 % mužů více než žen. U oboru PUPN je o 4 % více mužů, kteří odpověděli na náš dotazník. Obor PP absolvovalo o 1 % více mužů než žen.

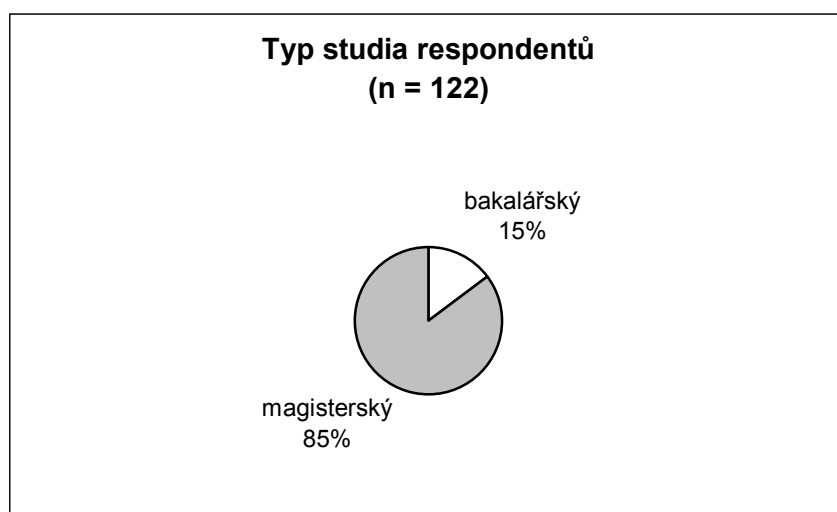
Větší počet žen respondentek odpovídá i celkové převaze žen mezi absolventy v letech 2001 a 2002, a to zejména v ekonomicky zaměřených oborech.

4.1.4. Typ studia respondentů

Tabulka 4: Typ studia respondentů

Typ studia	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
Bakalářský	10,3	6	18,8	12	14,8	18
Magisterský	89,7	52	81,3	52	85,2	104
Celkem	100,0	58	100,0	64	100,0	122

Graf 3: Typ studia respondentů z let 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

Ve výběrovém souboru (viz tabulka 4) převládají téměř o 90 % respondenti, kteří v roce 2001 absolvovali magisterský obor nad respondenty, kteří absolvovali některý z bakalářských oborů. V roce 2002 došlo k poklesu počtu absolventů magisterských oborů mezi respondenty zhruba o 9 %.

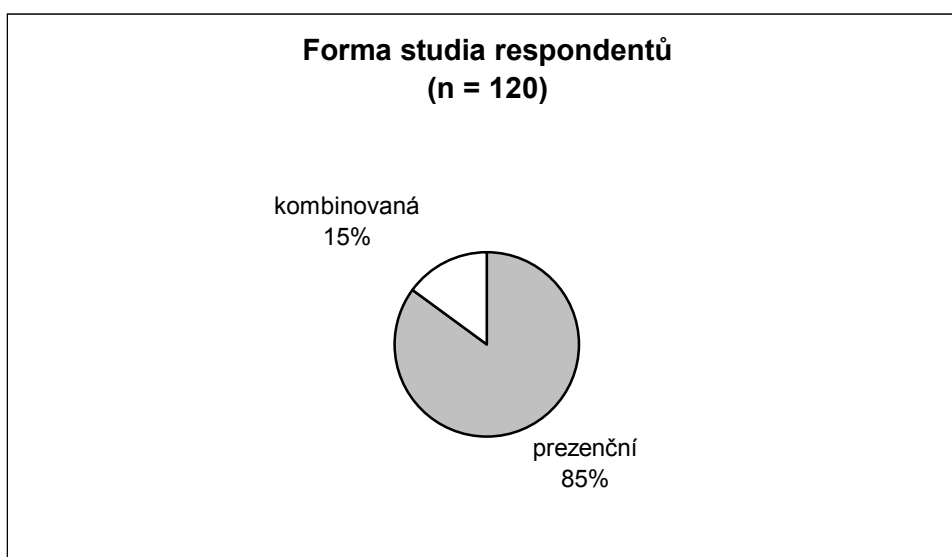
Po roce 2002 byly v magisterském studijním programu jen obory VZ, PP a PUPN, ostatní obory byly bakalářské s možností navazujícího magisterského studia.

4.1.5. Forma studia respondentů

Tabulka 5: Forma studia respondentů

	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
Prezenční	84,2	48	85,7	54	85,0	102
Kombinovaná	15,8	9	14,3	9	15,0	18
Celkem	100,0	57	100,0	63	100,0	120

Graf 4: Forma studia respondentů z let 2001 a 2002

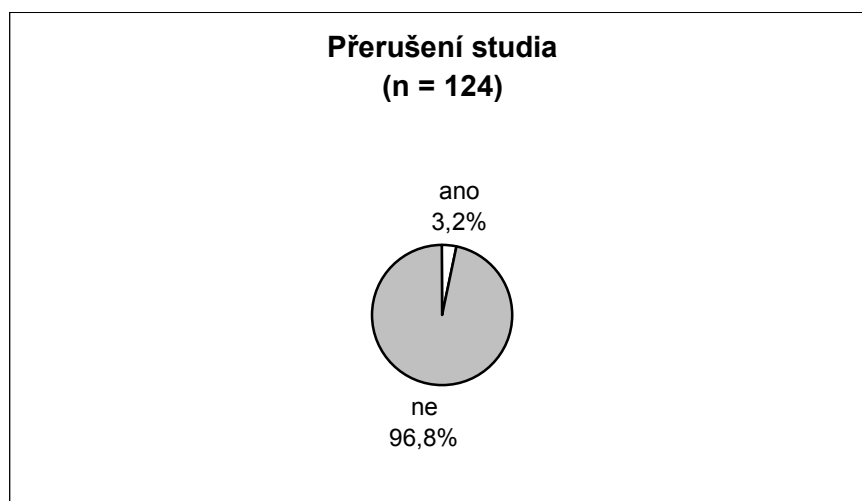

Výsledky:

Prezenční formu studia si zvolilo 85 % respondentů (viz graf 4). Kombinovanou formou studia vystudovalo 15 % respondentů.

4.1.6. Přerušení studia

Graf 5: Přerušení studia respondentů v letech 2001 a 2002

Výsledky:

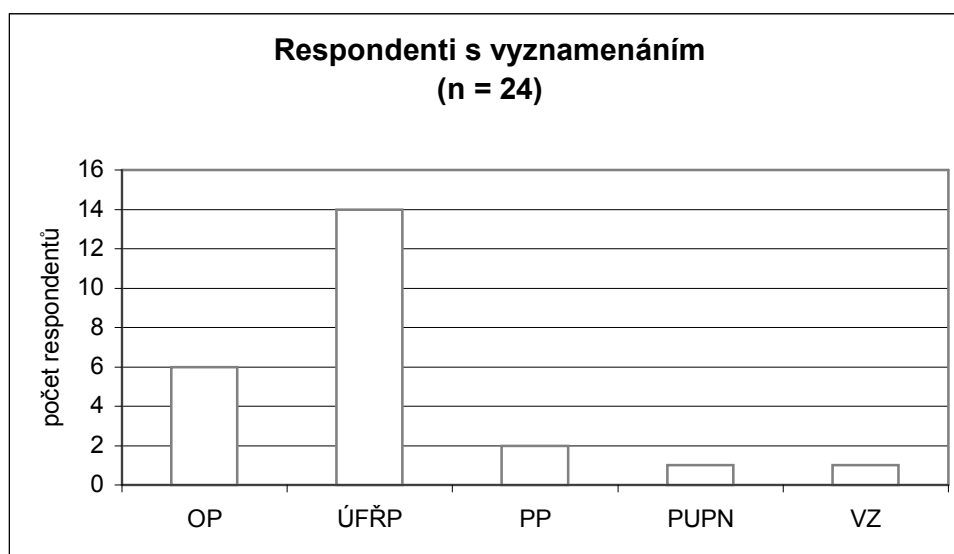
Zhruba 3 % respondentů, kteří ukončili studium v roce 2001 nebo 2002, přerušili studium. Každý z nich přerušil studium na 12 měsíců.

4.1.7. Studium s vyznamenáním

Tabulka 6: Respondenti s vyznamenáním v letech 2001 a 2002 dle oborů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	28,6	6	30,4	14	13,3	2	20,0	1	3,3	1	20,5	24
Ne	71,4	15	69,6	32	86,7	13	80,0	4	96,7	29	79,5	93
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 6: Respondenti s vyznamenáním v letech 2001 a 2002 dle oborů

Výsledky:

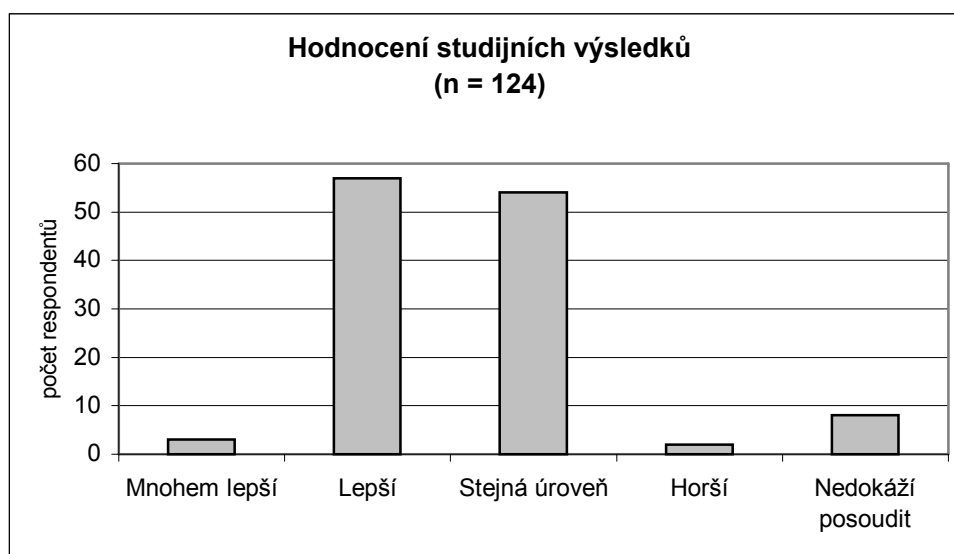
Z tabulky 6 lze vyčíst, že zhruba 21 % respondentů absolvovalo ZF JU v letech 2001 a 2002 s vyznamenáním. Z grafu 6 je patrné, že nejvíce respondentů s červeným diplomem absolvovalo obor ÚFŘP (více než polovina respondentů, kteří absolvovali s vyznamenáním). Jedna čtvrtina respondentů s vyznamenáním byla z oboru OP, zhruba 8 % respondentů náleželo do oboru PP a okolo 4 % respondentů absolvovalo s vyznamenáním obory PUPN a VZ.

4.1.8. Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy

Tabulka 7: Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Mnohem lepší	4,8	1	0	0	0,0	0	0	0	6,5	2	2,5	3
Lepší	52,4	11	43,5	20	33,3	5	60,0	3	48,4	15	45,8	54
Na stejné úrovni	28,6	6	50,0	23	60,0	9	40,0	2	41,9	13	44,9	53
Horší	0	0	2,2	1	6,7	1	0	0	0	0	1,7	2
Mnohem horší	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0
Nedokáží posoudit	14,3	3	4,3	2	0	0	0	0	3,2	1	5,1	6
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 7: Hodnocení studijních výsledků v porovnání s ostatními absolventy

Výsledky:

Téměř polovina respondentů si myslí, že ve srovnání s jinými absolventy byly jejich studijní výsledky lepší (viz graf 7). Okolo 44 % respondentů je přesvědčeno, že jejich studijní výsledky byly na stejné úrovni jako výsledky ostatních absolventů. Pouze okolo 3 % respondentů uvádí, že jejich studijní výsledky byly mnohem lepší. Zhruba 2 % respondentů jsou názoru, že jejich prospěch byl horší než prospěch ostatních studentů. Žádný z respondentů není přesvědčen, že by jeho studijní výsledky byly mnohem horší a více než 6 % respondentů nedokáže posoudit, na jaké úrovni byly jejich studijní výsledky.

Téměř dvě třetiny respondentů z oboru PUPN uvádí, že jejich výsledky byly ve srovnání s ostatními studenty lepší (viz tabulka 7). Stejného názoru je více než polovina respondentů z oboru OP, téměř jedna polovina respondentů z oborů VZ a ÚFŘP a také jedna třetina respondentů z oboru PP. Studijní výsledky 60 % respondentů z oboru PP byly dle jejich názoru na stejné úrovni s ostatními studenty. Stejný názor sdílí i jedna polovina respondentů z oboru ÚFŘP, více než jedna třetina respondentů z oborů PUPN a VZ a téměř jedna třetina respondentů z oboru OP.

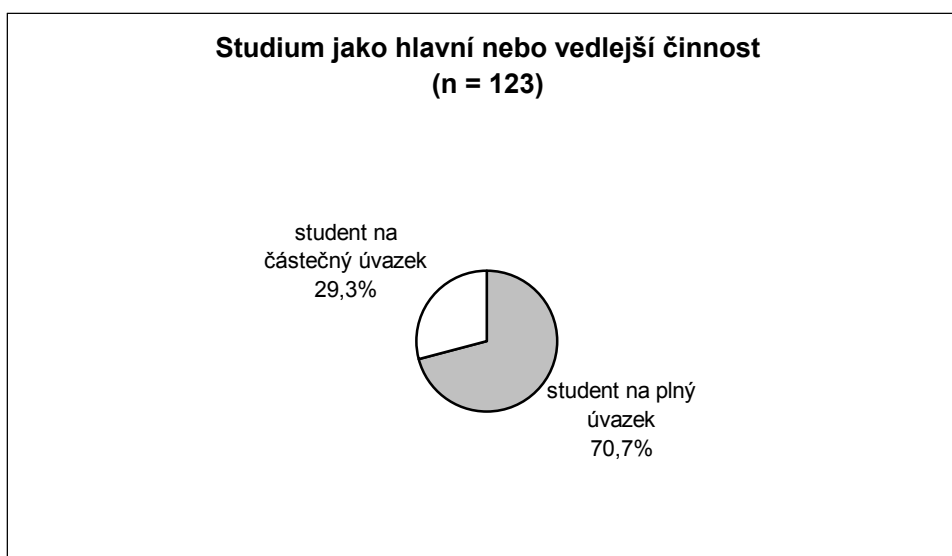
O mnohem lepších výsledcích je přesvědčeno zhruba 5 % respondentů z oboru OP a více než 6 % respondentů z oboru VZ. Naopak horší výsledky mělo necelých 7 % respondentů z oboru PP a okolo 2 % respondentů z oboru ÚFŘP. Nikdo z respondentů si nemyslí, že by jeho studijní výsledky byly mnohem horší než výsledky ostatních studentů. Někteří respondenti to však nedokáží posoudit.

4.1.9. Studium jako hlavní či vedlejší činnost v posledních 2 letech studia

Tabulka 8: Studium jako hlavní nebo vedlejší činnost v posledních 2 letech studia

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Na plný úvazek	61,9	13	66,7	30	46,7	7	100,0	5	90,0	27	70,7	82
Na částečný úvazek	38,1	8	33,3	15	53,3	8	0	0	10,0	3	29,3	34
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	116

Graf 8: Studium jako hlavní nebo vedlejší činnost v posledních dvou letech studia

Výsledky:

Více než 70 % respondentů (viz graf 8) bylo v posledních dvou letech na ZF JU studenty na plný úvazek. Studium pro ně tedy bylo hlavní činností. Převažují nad respondenty, kteří se dají nazvat studenty na částečný úvazek, protože studium nebylo jejich hlavní činností.

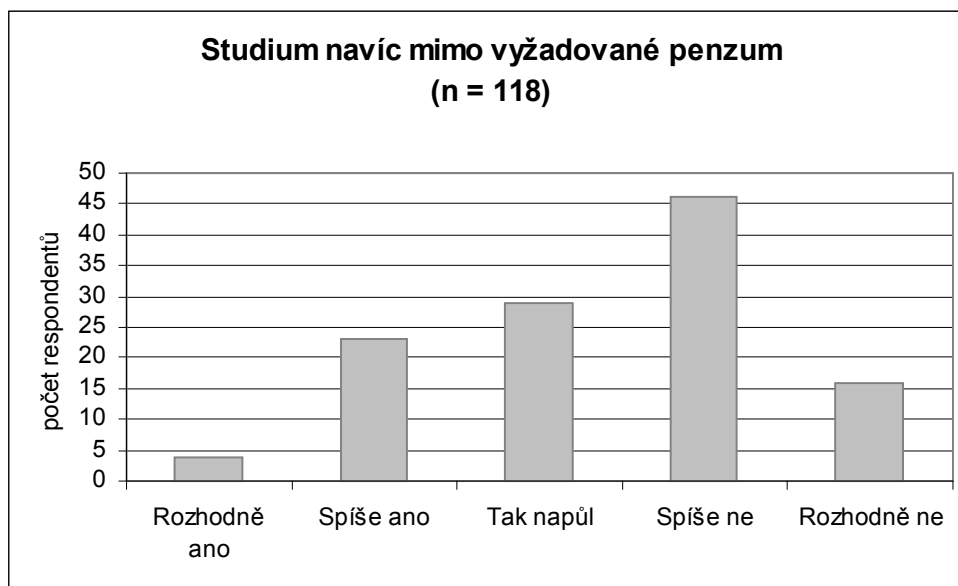
U oborů PUPN a VZ převažují ve velké míře studenti na plný úvazek (viz tabulka 8). Pro žádného respondenta z oboru PUPN nebylo studium vedlejší činností. Zhruba pro dvě třetiny respondentů z oborů OP a ÚFŘP bylo studium hlavní činností. Jen u oboru PP bylo o více studentů na částečný úvazek (více než jedna polovina respondentů).

4.1.10. Studium respondentů ještě navíc mimo vyžadované penzum

Tabulka 9: Studium ještě navíc mimo vyžadované penzum

	OP		ÚŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	4,3	2	0	0	0	0	6,5	2	3,4	4
Spíše ano	14,3	3	21,7	10	13,3	2	20,0	1	22,6	7	19,5	23
Tak napůl	14,3	3	28,3	13	26,7	4	40,0	2	22,6	7	24,6	29
Spíše ne	52,4	11	34,8	16	33,3	5	40,0	2	38,7	12	39,0	46
Rozhodně ne	19,0	4	10,9	5	26,7	4	0	0	9,7	3	13,6	16
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 9: Studium navíc mimo vyžadované penzum

Výsledky:

Více než jedna třetina respondentů spíše nestudovala ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek (viz graf 9). Tak napůl studovala navíc jedna čtvrtina respondentů. Zhruba 19 % respondentů uvádí, že spíše studovali navíc, ale zhruba 13 % respondentů je přesvědčeno, že rozhodně nebylo potřeba studovat mimo vyžadované penzum. Pouze necelá 4 % respondentů studovala ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek.

V tabulce 9 vidíme, že více než 71 % respondentů z oboru OP nestudovalo ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek. Stejný přístup ke studiu mělo

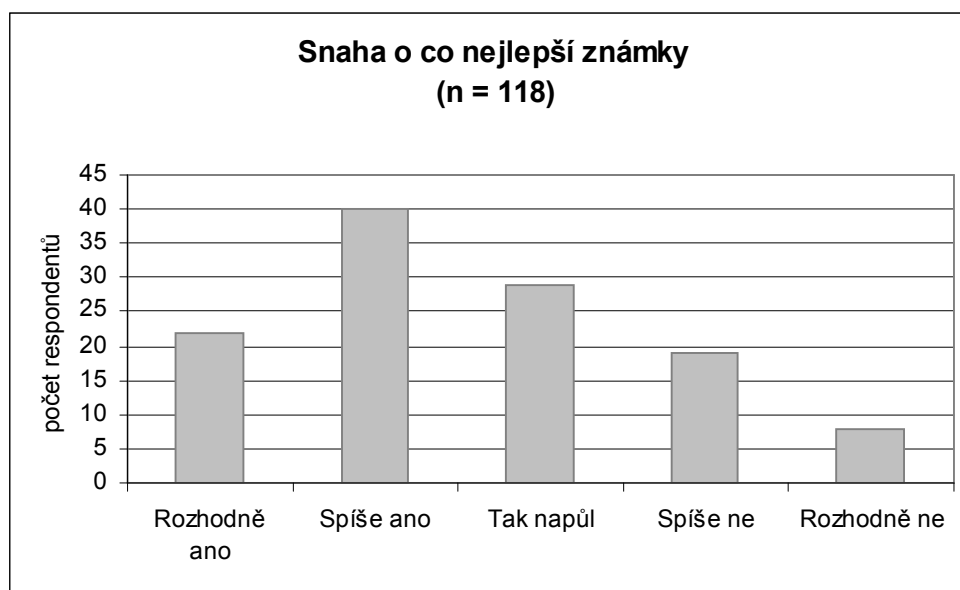
také 60 % respondentů z oboru PP a téměř polovina respondentů z oboru VZ. Více než 45 % respondentů z oboru ÚFŘP a 40 % respondentů z oboru PUPN také nestudovalo navíc mimo vyžadované penzum.

4.1.11. Snaha respondentů o co možná nejlepší známky

Tabulka 10: Snaha respondentů o co nejlepší známky

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	28,6	6	17,4	8	26,7	4	0,0	0	12,9	4	18,6	22
Spíše ano	28,6	6	39,1	18	13,3	2	80,0	4	32,3	10	33,9	40
Tak napůl	19,0	4	26,1	12	33,3	5	0,0	0	25,8	8	24,6	29
Spíše ne	19,0	4	10,9	5	20,0	3	20,0	1	19,4	6	16,1	19
Rozhodně ne	4,8	1	6,5	3	6,7	1	0	0	9,7	3	6,8	8
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 10: Snaha respondentů o co možná nejlepší známky

Výsledky:

Jedna třetina respondentů spíše usilovala o co nejlepší známky, tak napůl o ně usilovala jedna čtvrtina respondentů (viz graf 10). Zhruba 19 % respondentů se rozhodně snažilo o co nejlepší známky, zatímco 16 % respondentů o ně spíše neusilovalo a pro 7 % respondentů rozhodně nebyly co možná nejlepší známky důležité.

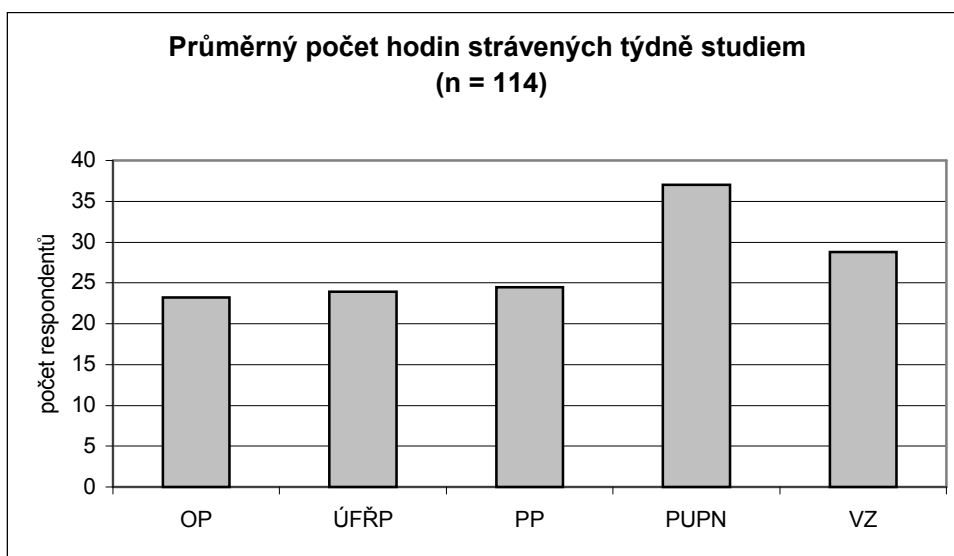
O co možná nejlepší známky rozhodně usilovali respondenti z oborů OP (28,6 %) a PP (26,7 %), více než 17 % respondentů z oboru ÚFŘP a 13 % respondentů z oboru VZ. O co nejlepší známky se rozhodně nesnažil žádný respondent z oboru PUPN. Spíše o lepší známky usilovalo 80 % respondentů z oboru PUPN, více než jedna třetina respondentů z oboru ÚFŘP a téměř třetina respondentů z oborů VZ a OP. O co možná nejlepší známky se nesnažilo okolo 20 % respondentů z oborů OP, PUPN, VZ a skoro 11 % absolventů oboru ÚFŘP (viz tabulka 10).

4.1.12. Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem

Tabulka 11: Průměrný počet hodin strávený týdně studiem (121 respondentů)

	Počet hodin
OP	23,3
ÚFŘP	23,9
PP	24,5
PUPN	37,0
VZ	28,8

Graf 11: Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem

Výsledky a diskuse:

Týdně strávili studiem nejvíce hodin respondenti z oboru PUPN. Průměrně strávili týdně 37 hodin návštěvami přednášek, seminářů, cvičení a samostudiem. Téměř 29 hodin týdně zabralo studium respondentům z oboru VZ, respondenti z oboru PP týdně strávili studiem průměrně 24,5 hodiny. Respondentům oborů OP a ÚFŘP zabralo týdně studium zhruba 24 hodin.

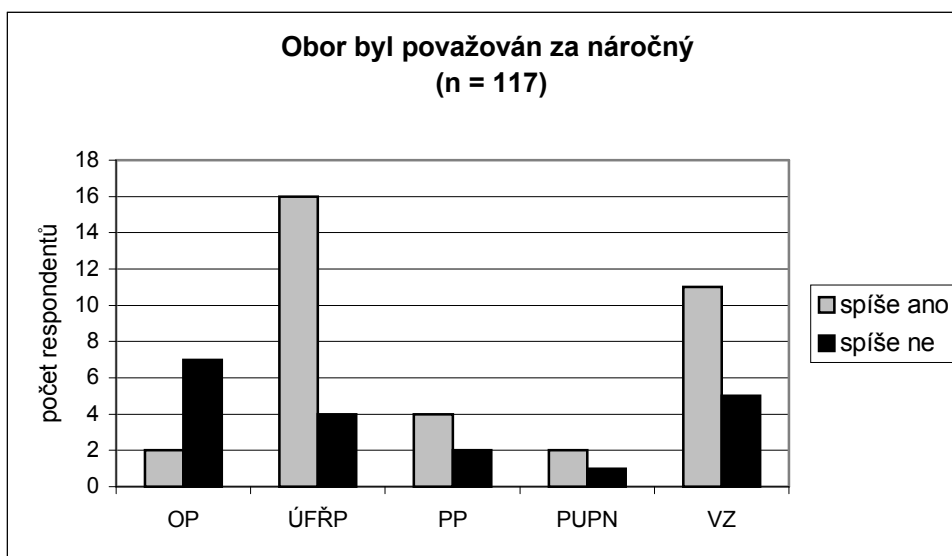
Z výsledků je patrné, že s nárůstem odbornosti se u některých studijních oborů zvyšuje i průměrný počet hodin, který studenti stráví návštěvami přednášek, cvičení a samostudiem.

4.1.13. Obor respondentů byl všeobecně považován za náročný

Tabulka 12: Náročnost oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	0	0	0	0	3,4	4
Spíše ano	9,5	2	34,8	16	26,7	4	40,0	2	36,7	11	29,9	35
Tak napůl	52,4	11	45,7	21	60,0	9	40,0	2	46,7	14	48,7	57
Spíše ne	33,3	7	8,7	4	13,3	2	20,0	1	16,7	5	16,2	19
Rozhodně ne	4,8	1	2,2	1	0	0	0	0	0	0	1,7	2
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 12: Náročnost oboru

Výsledky:

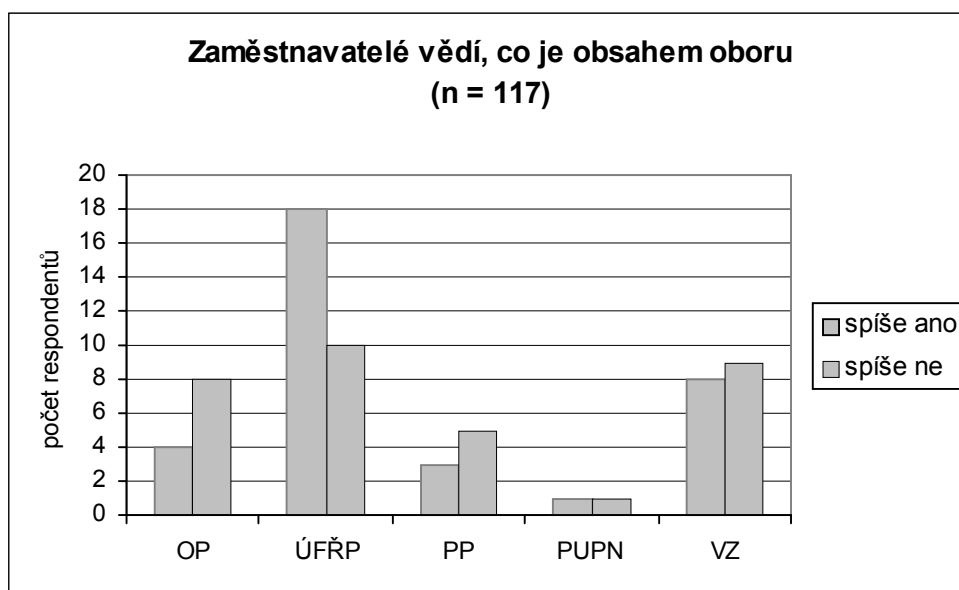
Z grafu 12 je patrné, že více než třetina respondentů z oboru ÚFŘP si myslí, že tento obor byl všeobecně považován za náročný, opačného názoru je zhruba 9 % respondentů z tohoto oboru. Jedna třetina respondentů z oboru OP si myslí, že jejich obor nebyl všeobecně považován za náročný. Zhruba 10 % respondentů uvádí, že obor OP byl všeobecně spíše považován za náročný. Více než jedna čtvrtina respondentů z oboru PP shledává, že tento obor byl považován za náročný, okolo 14 % respondentů si však myslí, že spíše nebyl. U oboru PUPN je 40 % respondentů přesvědčeno, že tento obor byl spíše považován za náročný, 20 % respondentů však míní, že tento obor nebyl všeobecně považován za náročný. Více než jedna třetina respondentů z oboru VZ uvedla, že dle jejich názoru byl obor VZ považován spíše za náročný. Okolo 17 % respondentů tohoto oboru si myslí, že nebyl všeobecně považován za náročný.

4.1.14. Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru respondentů

Tabulka 13: Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	20,0	1	16,7	5	8,5	10
Spíše ano	19,0	4	39,1	18	20,0	3	20,0	1	26,7	8	29,1	34
Tak napůl	33,3	7	17,4	8	33,3	5	40,0	2	23,3	7	24,8	29
Spíše ne	38,1	8	21,7	10	33,3	5	20,0	1	30,0	9	28,2	33
Rozhodně ne	9,5	2	13,0	6	13,3	2	0	0	3,3	1	9,4	11
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 13: Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru

Výsledky:

Téměř 40 % respondentů z oboru ÚFŘP je spíše přesvědčeno, že zaměstnavatelé vědí, co je obsahem tohoto oboru (viz graf 13). Zhruba jedna čtvrtina respondentů z ostatních oborů si také myslí, že zaměstnavatelé mají dostatek informací o obsahu oborů OP, PP, PUPN a VZ. Podle názoru 38 % respondentů z oboru OP, jedné třetiny respondentů z oboru PP a 30 % respondentů z oboru VZ zaměstnavatelé nevědí, co je obsahem těchto oborů. Tento názor podporuje též 22 % respondentů z oboru ÚFŘP a 20 % respondentů z oboru PUPN.

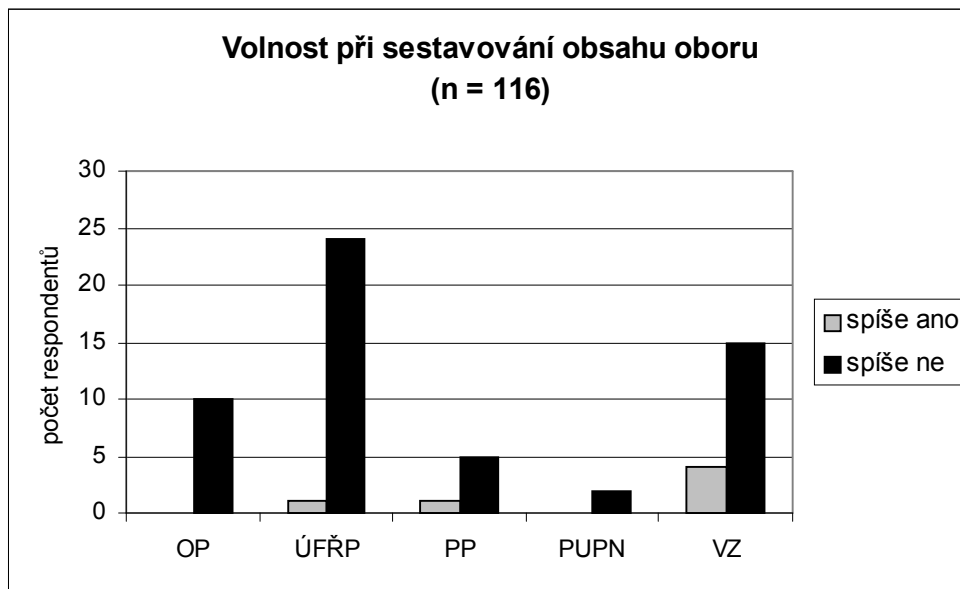
Z tabulky 13 vyplývá, že žádný z respondentů z oborů OP a PP není přesvědčen o tom, že by zaměstnavatelé měli rozhodně dostatek informací o těchto oborech.

4.1.15. Volnost při sestavování obsahu studijního oboru respondenty

Tabulka 14: Panovala volnost při sestavování obsahu oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	4,8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,9	1
Spíše ano	0	0	2,2	1	7,1	1	0	0	13,3	4	5,2	6
Tak napůl	4,8	1	6,5	3	28,6	4	20,0	1	23,3	7	13,8	16
Spíše ne	47,6	10	52,2	24	35,7	5	40,0	2	50,0	15	48,3	56
Rozhodně ne	42,9	9	39,1	18	28,6	4	40,0	2	13,3	4	31,9	37
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	14	100,0	5	100,0	30	100,0	116

Graf 14: Hodnocení oboru podle volnosti při sestavování jeho obsahu

Výsledky:

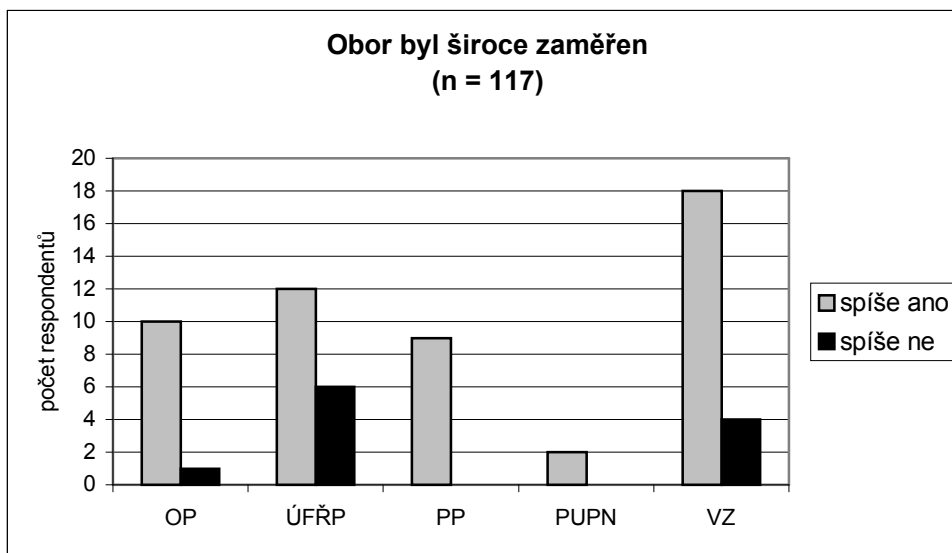
Zajímavým zjištěním je, že dle respondentů spíše nepanovala volnost při sestavování obsahu oborů (viz graf 14). Dle tabulky 14 se většina respondentů z oborů ÚFŘP (91,3 %), OP (90,5 %) a PUPN (80 %) zastává názor, že nepanovala volnost při sestavování obsahu oboru. K tomuto názoru se přiklonily také zhruba dvě třetiny respondentů z oborů VZ a PP.

4.1.16. Šíře studijního oboru

Tabulka 15: Obor byl široce zaměřen

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	28,6	6	6,7	3	20,0	3	60,0	3	12,9	4	16,2	19
Spíše ano	47,6	10	26,7	12	60,0	9	40,0	2	58,1	18	43,6	51
Tak napůl	19,0	4	46,7	21	20,0	3	0	0	12,9	4	27,4	32
Spíše ne	4,8	1	13,3	6	0	0	0	0	12,9	4	9,4	11
Rozhodně ne	0	0	6,7	3	0	0	0	0	3,2	1	3,4	4
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	117

Graf 15: Hodnocení oboru podle šíře jeho zaměření

Výsledky a diskuse:

Téměř dvě třetiny respondentů z oborů PP a VZ, skoro jedna polovina respondentů z oborů OP a PUPN a více než jedna čtvrtina respondentů z oboru ÚFŘP uvádí, že jejich obor byl spíše široce zaměřen (viz graf 15). Zhruba 13 % respondentů z oborů VZ a ÚFŘP a 5 % respondentů z oboru OP je přesvědčeno o opaku, tedy že jimi vystudované obory spíše nebyly široce zaměřeny.

V tabulce 15 je vidět, že z hlediska šíře nejlépe hodnotí svůj obor všichni respondenti z oboru PP, 80 % respondentů z oboru PP a více než 70 % respondentů z oborů OP a VZ. Téměř polovina respondentů z oboru ÚFŘP je naopak přesvědčena, že

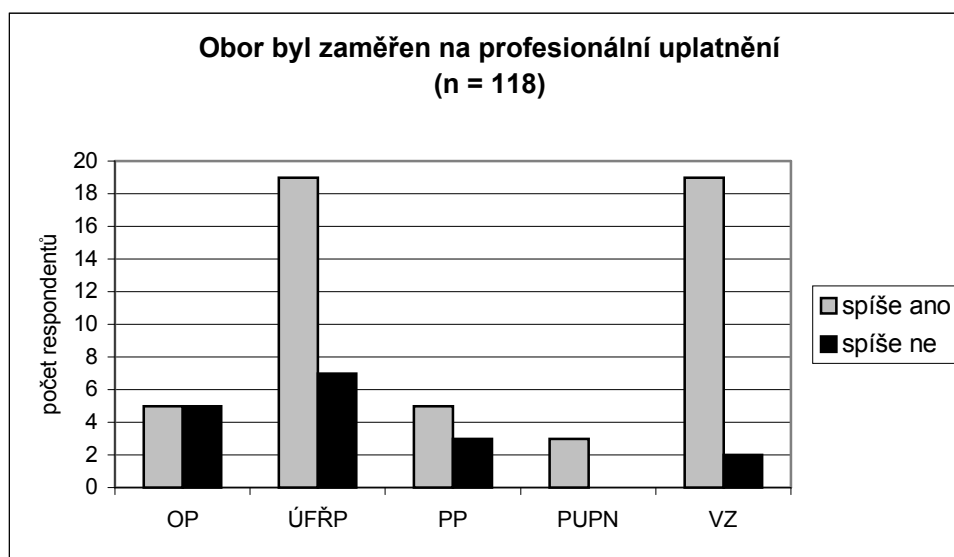
jejich obor byl široce zaměřen zhruba z poloviny. Toto zjištění lze vysvětlit tím, že obor ÚFŘP je nejspecializovanější ze všech zkoumaných oborů.

4.1.17. Zaměření oboru na budoucí profesionální uplatnění absolventů

Tabulka 16: Obor byl zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	0	0	25,8	8	10,2	12
Spíše ano	23,8	5	41,3	19	33,3	5	60,0	3	61,3	19	43,2	51
Tak napůl	47,6	10	34,8	16	40,0	6	40,0	2	6,5	2	30,5	36
Spíše ne	23,8	5	15,2	7	20,0	3	0	0	6,5	2	14,4	17
Rozhodně ne	4,8	1	0	0	6,7	1	0	0	0	0	1,7	2
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 16: Hodnocení oboru dle zaměření na budoucí profesionální uplatnění absolventů

Výsledky:

Zhruba dvě třetiny respondentů z oborů VZ a PUPN a zhruba 41 % respondentů z oboru ÚFŘP si myslí, že jejich obor byl zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů (viz graf 16). Stejného názoru je i jedna třetina respondentů z oboru PP a téměř 24 % respondentů z oboru OP. Podle názoru necelé jedné čtvrtiny respondentů z oborů OP

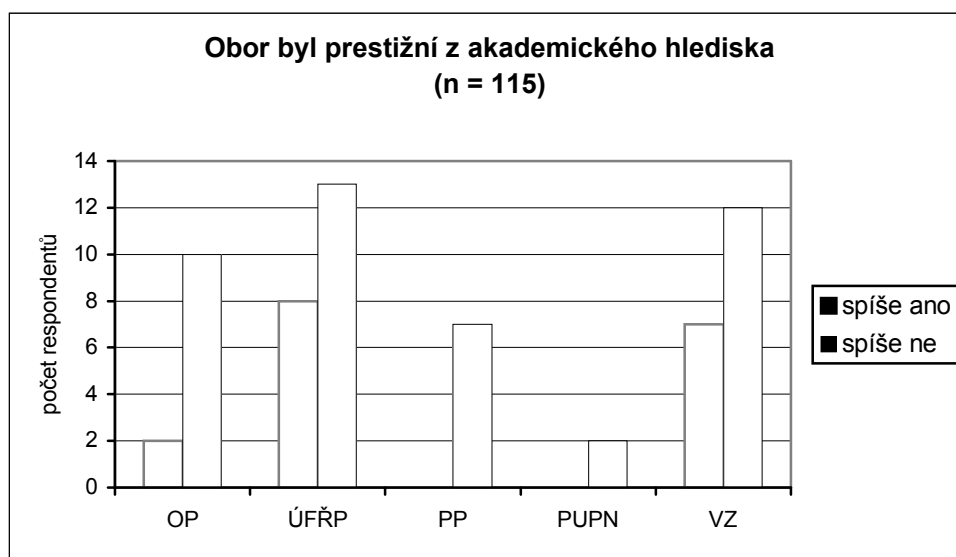
a PP, respondentů z oboru ÚFŘP (15 %) a téměř 7 % respondentů z oboru VZ spíše nebyl jejich obor zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů.

4.1.18. Prestiž oboru z akademického hlediska

Tabulka 17: Obor byl prestižní z akademického hlediska

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	6,5	3	0	0	0	0	3,4	1	3,5	4
Spíše ano	9,5	2	17,4	8	0	0	0	0	24,1	7	14,8	17
Tak napůl	19,0	4	39,1	18	28,6	4	60,0	3	17,2	5	29,6	34
Spíše ne	47,6	10	28,3	13	50,0	7	40,0	2	41,4	12	38,3	44
Rozhodně ne	23,8	5	8,7	4	21,4	3	0	0	13,8	4	13,9	16
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	14	100,0	5	100,0	29	100,0	115

Graf 17: Hodnocení oboru podle jeho prestiže z akademického hlediska

Výsledky:

Z grafu 17 je zřejmé, že jedna čtvrtina respondentů z oboru VZ, více než 17 % respondentů z oboru ÚFŘP a téměř 10 % respondentů z oboru OP si myslí, že jejich obor byl z akademického hlediska spíše prestižní. Opačný názor má polovina respondentů z oboru PP a téměř polovina respondentů z oborů OP, ÚFŘP, VZ a PUPN. Tito respondenti jsou přesvědčeni, že jejich obor z akademického hlediska spíše prestižní nebyl.

Z tabulky 17 je patrné, že pouze respondenti z oborů ÚFŘP (6,5 %) a VZ (3,4 %) považovali své obory za velmi prestižní.

4.2. Vzdělávací a pracovní dráha před absolvováním ZF JU

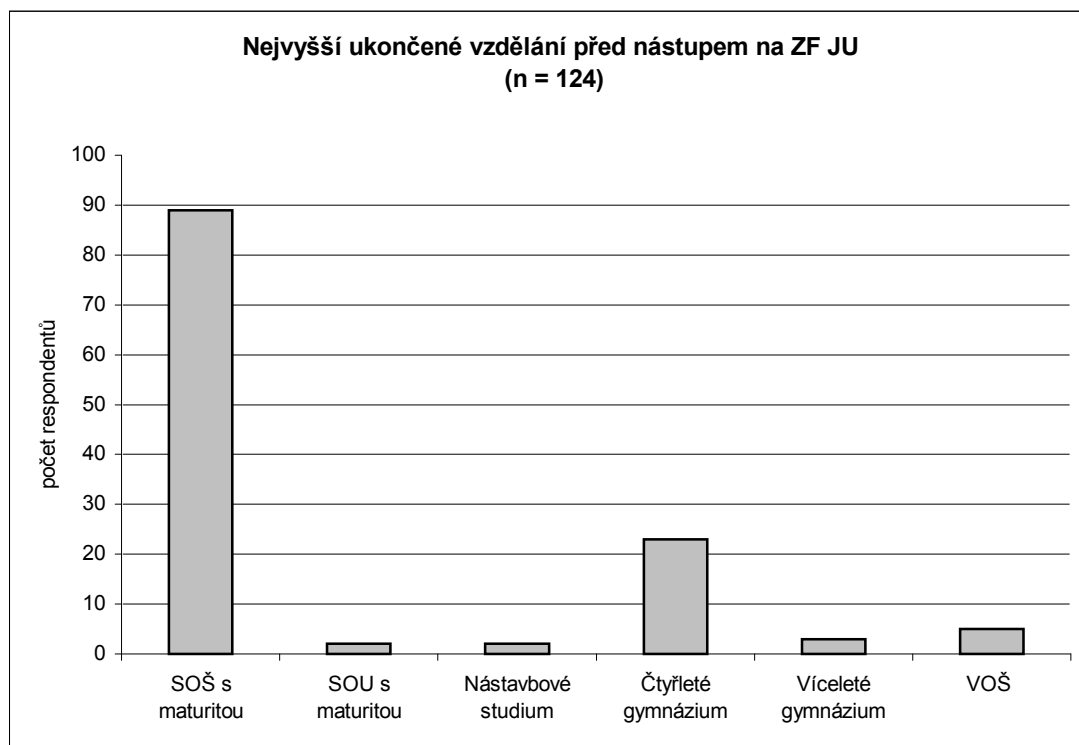
Následující tabulky a grafy se týkají vzdělávací a pracovní dráhy respondentů před vstupem na ZF JU a v průběhu studia na ZF JU.

4.2.1. Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

Tabulka 18: Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
SOŠ s maturitou	57,1	12	73,9	34	66,7	10	20,0	1	87,1	27	71,2	84
SOU s maturitou	0	0	4,3	2	0	0	0	0	0	0	1,7	2
Nástavbové studium	4,8	1	0	0	0	0	0	0	3,2	1	1,7	2
Čtyřleté gymnázium	38,1	8	13,0	6	13,3	2	80,0	4	6,5	2	18,6	22
Víceleté gymnázium	0	0	2,2	1	13,3	2	0	0	0	0	2,5	3
VOŠ	0	0	6,5	3	6,7	1	0	0	3,2	1	4,2	5
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 18: Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

Výsledky:

Téměř 72 % respondentů uvedlo (viz graf 18), že jejich nejvyšším ukončeným vzděláním před nástupem na ZF JU byla SOŠ s maturitou. Zhruba 19 % respondentů nastoupilo na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. Ostatní typy vzdělání jsou nejvyšším ukončeným vzděláním pro menší počet respondentů: VOŠ nebo pomaturitní studium (4 %), víceleté gymnázium (2,4%), čtyřletý studijní obor SOU s maturitou (1,6 %) a nástavbové studium pro absolventy učebních oborů (1,6 %).

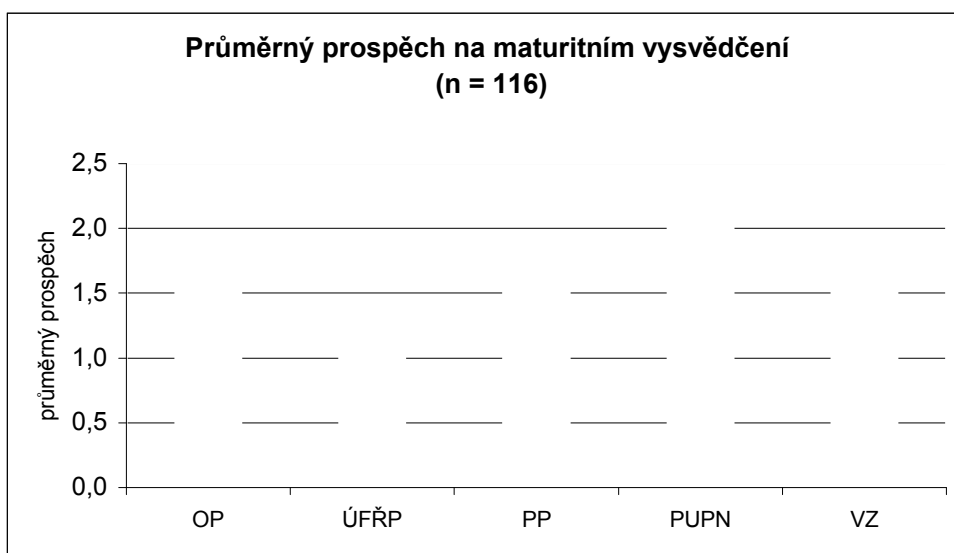
Z tabulky 18 je patrné, že respondenti většiny oborů přicházeli na ZF JU nejčastěji po ukončení středoškolského studia s maturitou, které bylo jejich nejvyšším ukončeným vzděláním. U oboru VZ se to týká 87 % respondentů, u oboru ÚFŘP je to 74 % respondentů, u oboru PP měli před nástupem na ZF JU středoškolské vzdělání s maturitou dvě třetiny respondentů a u oboru OP toto vzdělání uvedla více než polovina respondentů. Jedinou výjimku tvoří obor PUPN, kde je středoškolské vzdělání s maturitou zastoupeno 20 % respondentů, zatímco 80 % respondentů z tohoto oboru přicházelo na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. U oboru OP absolvovalo čtyřleté gymnázium 38 % respondentů, stejně jako 13 % respondentů z oborů ÚFŘP a PP a zhruba 6 % respondentů z oboru VZ. Ostatní typy vzdělání jsou zastoupeny poměrně malým počtem respondentů.

4.2.2. Průměrný prospěch respondentů na maturitním vysvědčení

Tabulka 19: Průměrný maturitní prospěch (121 respondentů)

	Maturitní prospěch
OP	1,60
ÚFŘP	1,40
PP	1,77
PUPN	2,16
VZ	1,90

Graf 19: Průměrný maturitní prospěch respondentů

Výsledky a diskuse:

Nejlepší maturitní prospěch vykazují respondenti z oboru ÚFŘP, jejichž průměrný maturitní prospěch je 1,4. Průměrný maturitní prospěch respondentů z oboru OP je 1,60 a u respondentů z oboru PP činí průměrný maturitní prospěch 1,77. U respondentů z oboru VZ je průměrný maturitní prospěch 1,90 a nejhorší průměrný maturitní prospěch mají respondenti z oboru PUPN (2,16).

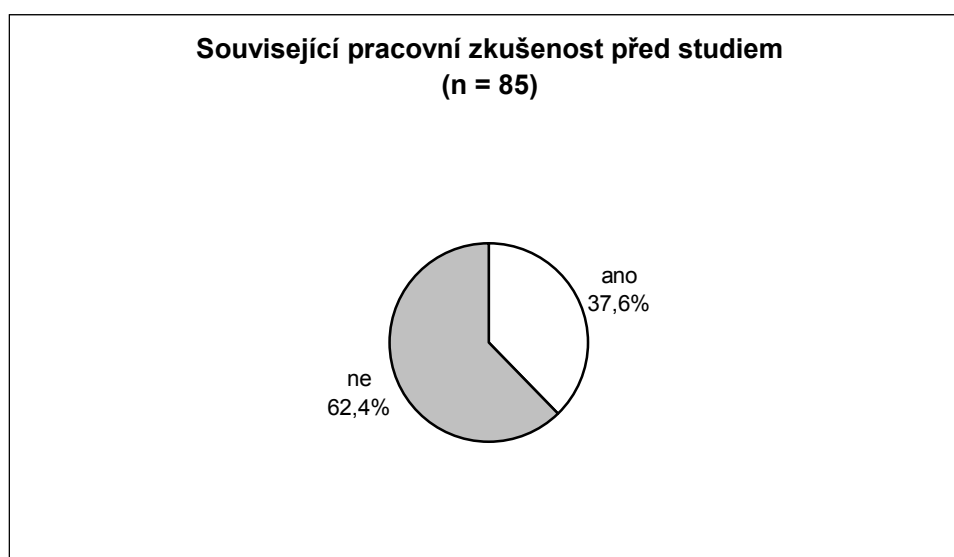
Nejhorší maturitní výsledky respondentů z oboru PUPN lze vysvětlit tím, že většina respondentů z tohoto oboru nastoupila na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. Gymnázia mají ve většině případech na studenty vyšší požadavky než na studenty SOŠ s maturitou, z nichž na ZF JU přišla většina respondentů z ostatních oborů.

4.2.3. Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

Tabulka 20: Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	28,6	6	45,4	20	33,3	5	20,0	1	50,0	15	40,9	47
Ne	71,4	15	54,6	24	66,7	10	80,0	4	50,0	15	59,1	68
Celkem	100,0	21	100,0	44	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	115

Graf 20: Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

Výsledky:

Před vstupem na ZF JU mělo téměř 38 % respondentů (viz graf 20) pracovní zkušenost, která souvisela s jejich budoucím studiem.

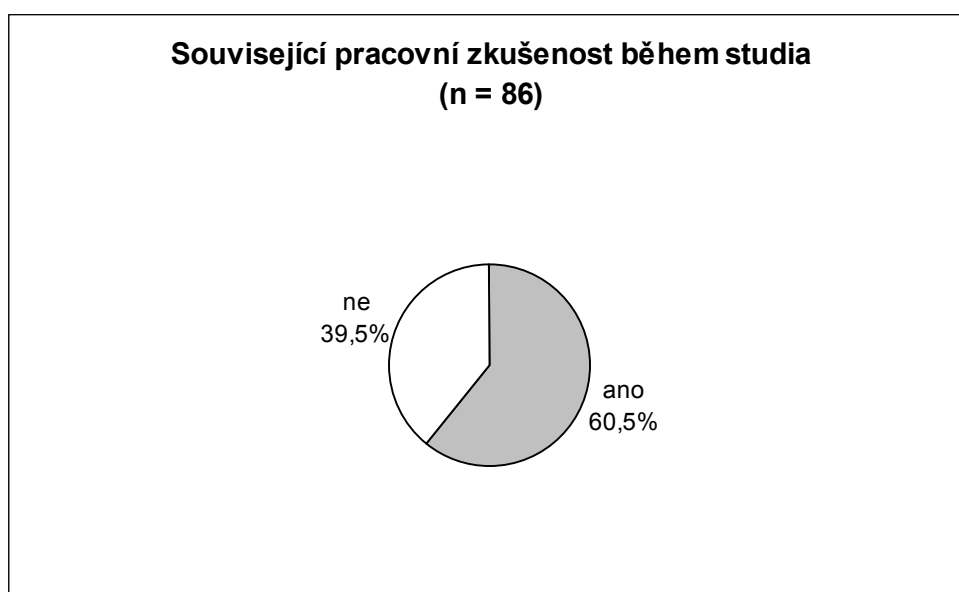
Tato pracovní zkušenost se týká jedné poloviny respondentů z oboru VZ (viz tabulka 20) a téměř poloviny respondentů z oboru ÚFŘP. Práci související s budoucím studiem na ZF JU měla také jedna třetina respondentů z oboru PP a zhruba 29 % respondentů z oboru OP. Z oboru PUPN mělo pracovní zkušenost související se studiem na ZF JU 20 % respondentů.

4.2.4. Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU

Tabulka 21: Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	57,1	12	64,4	29	60,0	9	40,0	2	45,2	14	56,4	66
Ne	42,9	9	35,6	16	40,0	6	60,0	3	54,8	17	43,6	51
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	117

Graf 21: Související pracovní zkušenost během studia

Výsledky:

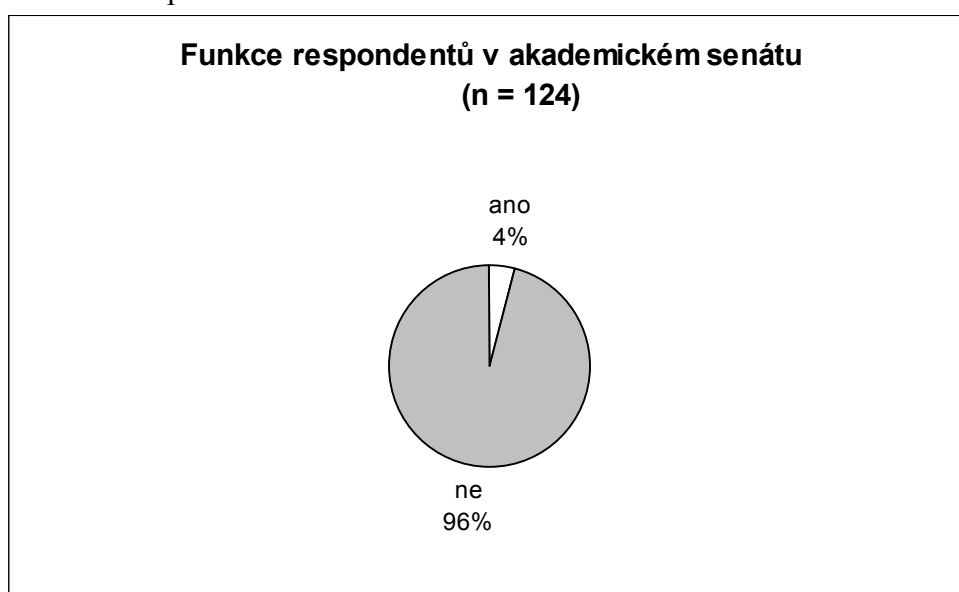
Z grafu 21 je patrné, že více než 60 % respondentů mělo během studia na ZF JU pracovní zkušenost, která souvisela se studiem. Téměř dvě třetiny respondentů z oboru ÚFŘP našly práci související se studiem (viz tabulka 21). U oborů OP a PP mělo tuto pracovní zkušenost více než polovina respondentů a téměř polovina respondentů z oborů PUPN a VZ.

4.2.5. Působení v akademickém senátu

Tabulka 22: Působení respondentů v akademickém senátu

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	0	0	10,9	5	0	0	0	0	0	0	4,2	5
Ne	100,0	21	89,1	41	100,0	15	100,0	5	100,0	31	95,8	113
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 22: Funkce respondentů v akademickém senátu

Výsledky:

Pouze 4 % respondentů vykonávaly během studia na ZF JU funkci v akademickém senátu nebo v jiné studentské organizaci. Zajímavým zjištěním je jistě fakt, že v akademickém senátu nebo jiné studentské organizaci měli funkci pouze respondenti z oboru ÚFŘP.

4.3. Přejchod do praxe po absolvování ZF JU

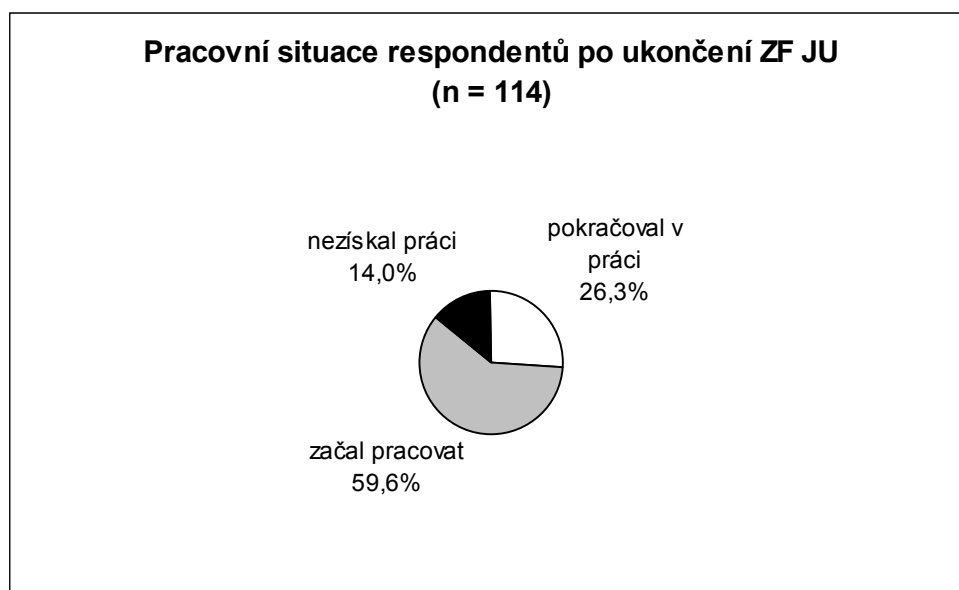
Následující tabulky a grafy se týkají přechodu respondentů do praxe po absolvování ZF JU v roce 2001 nebo 2002.

4.3.1. Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU

Tabulka 23: Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU

	OP		ÚFRP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Pokračoval v práci	33,3	7	36,4	16	28,6	4	0	0	10,0	3	26,3	30
Začal pracovat	57,1	12	47,7	21	71,4	10	80,0	4	70,0	21	59,6	68
Nezískal práci	9,5	2	15,9	7	0	0	20,0	1	20,0	6	14,0	16
Celkem	100,0	21	100,0	44	100,0	14	100,0	5	100,0	30	100,0	114

Graf 23: Situace studentů po absolvování ZF JU

Výsledky:

Dle grafu 23 nemělo problém získat kdykoli po absolvování placenou práci téměř 60 % respondentů. Více než 26 % respondentů pokračovalo v práci, kde již byli zaměstnání alespoň 6 měsíců před absolvováním a 14 % respondentů nenalezlo práci kdykoli po ukončení školy.

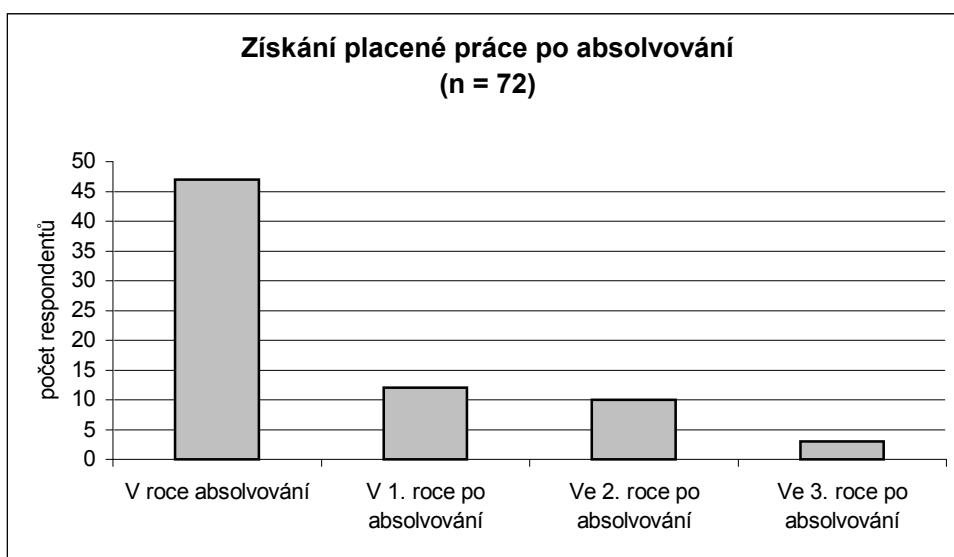
V tabulce 23 vidíme, že jedna třetina respondentů z oborů OP a ÚFŘP a téměř jedna třetina respondentů oboru PP pokračovala po absolvování ZF JU v zaměstnání, které měli už během studia a ve kterém strávili před absolvováním školy více než 6 měsíců. Jen 10 % respondentů z oboru VZ mělo stálou práci v době studia a po absolvování v ní pokračovali. Z respondentů z oboru PUPN žádný nepokračoval po absolvování školy v práci, kterou měl už během studia a 80 % absolventů oboru PUPN nemělo problém získat kdykoli po absolvování školy placenou práci. Více než dvě třetiny respondentů z oborů PP a VZ získalo kdykoli po absolvování ZF JU placenou práci. Nalézt si zaměstnání kdykoli po absolvování školy nemělo problém 57 % absolventů oboru OP a téměř jedna polovina absolventů oboru ÚFŘP. Problém s nalezením placené práce po absolvování ZF JU mělo 20 % respondentů z oborů VZ a PUPN. Z ekonomicky zaměřených oborů na tom byly s hledáním práce hůře respondenti z oboru ÚFŘP. Téměř 16 % z nich nenalezlo kdykoli po absolvování školy práci. Stejný problém mělo téměř 10 % respondentů z oboru OP.

4.3.2. Nástup do práce po absolvování ZF JU

Tabulka 24: Nástup do práce po absolvování ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
V roce absolvování	64,3	9	71,4	15	50,0	5	80,0	4	63,6	14	65,3	47
V 1. roce po absolvování	21,4	3	4,8	1	50,0	5	20,0	1	9,1	2	16,7	12
Ve 2. roce po absolvování	0	0	23,8	5	0	0	0	0	22,7	5	13,9	10
Ve 3. roce po absolvování	14,3	2	0	0	0	0	0	0	4,5	1	4,2	3
Celkem	100,0	14	100,0	21	100,0	10	100,0	5	100,0	22	100,0	72

Graf 24: Získání placené práce po absolvování ZF JU

Výsledky:

Graf 24 znázorňuje, že nejvíce respondentů začalo pracovat hned v roce absolvování, tedy v roce 2001 nebo 2002 (téměř 66 %). Zhruba 17 % respondentů začalo pracovat v prvním roce po absolvování a téměř 14 % respondentů si našlo první práci v druhém roce po absolvování. Ještě později začalo pracovat téměř 5 % absolventů.

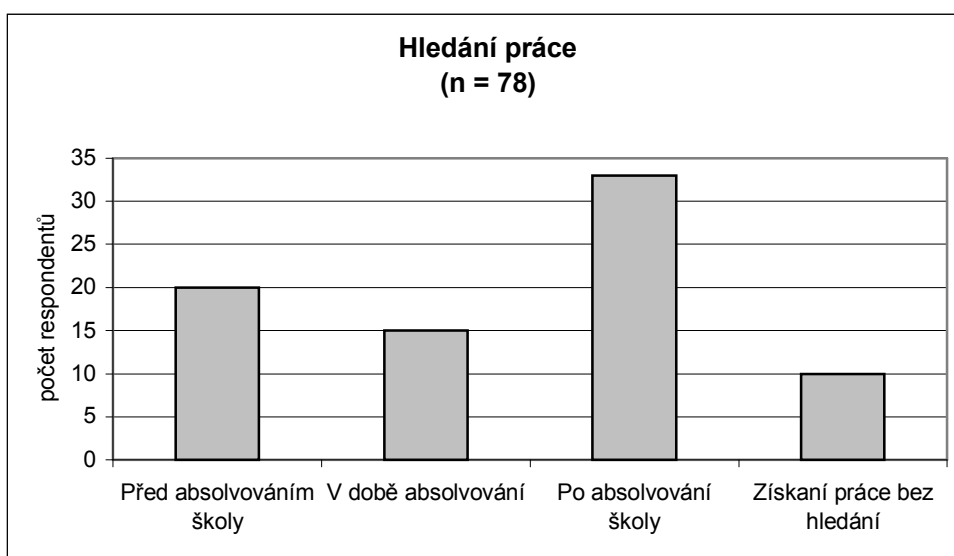
Jak je uvedeno v tabulce 24, tak v roce absolvování začalo pracovat 80 % respondentů z oboru PUPN, okolo 72 % respondentů z oboru ÚFŘP, dvě třetiny respondentů z oborů OP a VZ a jedna polovina respondentů z oboru PP. V prvním roce po absolvování si našlo práci 50 % respondentů z oboru PP a téměř 22 % respondentů z oboru OP. V prvním roce po absolvování začalo pracovat také 20 % respondentů z oboru PUPN, 9 % respondentů z oboru VZ a zhruba 5 % respondentů z oboru ÚFŘP. Až ve druhém roce po absolvování našlo práci okolo 23 % respondentů z oborů VZ a ÚFŘP. Později, tedy ve třetím roce po absolvování začalo pracovat zhruba 14 % respondentů z oboru OP a téměř 5 % respondentů z oboru VZ.

4.3.3. Hledání práce

Tabulka 25: Hledání práce respondenty

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Před absolvováním školy	16,7	2	33,3	8	0,0	0	0,0	0	45,5	10	27,4	20
Zhruba v době absolvování	25,0	3	29,2	7	20,0	2	20,0	1	4,5	1	19,2	14
Po absolvování školy	41,7	5	25,0	6	70,0	7	40,0	2	45,5	10	41,1	30
Získání práce bez hledání	16,7	2	12,5	3	10,0	1	40,0	2	4,5	1	12,3	9
Celkem	100,0	12	100,0	24	100,0	10	100,0	5	100,0	22	100,0	73

Graf 25: Hledání práce respondenty

Výsledky:

Více než 42 % respondentů si hledalo práci až po absolvování ZF JU (viz graf 25). Oproti tomu si zhruba jedna čtvrtina respondentů si začala hledat práci již před absolvováním. Zhruba 19 % respondentů si začalo hledat práci v době absolvování a téměř 13 % respondentů získalo práci bez hledání.

Z tabulky 25 je patrné, že před absolvováním ZF JU si začala hledat práci téměř jedna polovina respondentů z oboru VZ, jedna třetina respondentů z oboru ÚFŘP a okolo

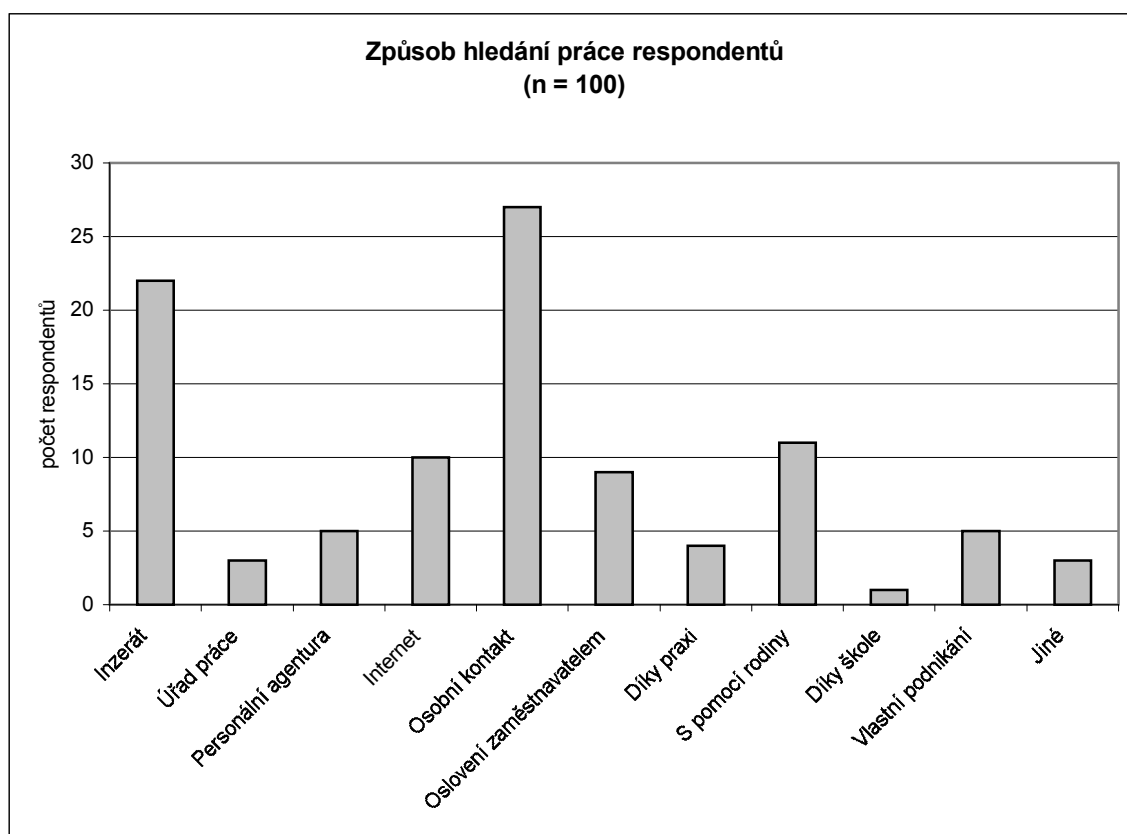
17 % respondentů z oboru OP. Naopak žádný z respondentů z oborů PP a PUPN si práci nezačal hledat před absolvováním. Zhruba v době absolvování si začalo hledat práci téměř 30 % respondentů z oboru ÚFŘP. Ve stejné době hledalo práci také 25 % respondentů z oboru OP, stejně jako 20 % respondentů z oborů PP a PUPN a zhruba 5 % respondentů z oboru VZ. Hledat práci až po absolvování školy se rozhodlo 70 % respondentů oboru PP. Téměř jedna polovina respondentů z oborů OP, PUPN a VZ nechala hledání práce také až na období po absolvování školy, stejně jako 25 % respondentů z oboru ÚFŘP. Bez hledání získalo práci 40 % absolventů oboru PUPN, více než 16 % respondentů z oboru OP a téměř 13 % respondentů z oboru ÚFŘP. V menší míře našli práci bez hledání také absolventi oborů PP (10 %) a VZ (téměř 5 %).

4.3.4. Způsob hledání práce respondentů

Tabulka 26: Způsob hledání práce respondentů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Inzerát v novinách	5,9	1	23,7	9	18,2	2	66,7	2	23,1	6	21,1	20
Úřad práce	5,9	1	2,6	1	0	0	0	0	0	0	2,1	2
Personální agentura	5,9	1	2,6	1	0,0	0	0,0	0	11,5	3	5,3	5
Internet	5,9	1	15,8	6	9,1	1	33,3	1	3,8	1	10,5	10
Osobní kontakt	29,4	5	26,3	10	27,3	3	0	0	34,6	9	28,4	27
Oslovení zaměstnav.	23,5	4	5,3	2	9,1	1	0	0	3,8	1	8,4	8
Díky praxi během studia	5,9	1	2,6	1	0	0	0	0	3,8	1	3,2	3
S pomocí rodiny, přátel	5,9	1	15,8	6	9,1	1	0	0	11,5	3	11,6	11
Díky škole	5,9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1,1	1
Vlastní podnikání	5,9	1	5,3	2	9,1	1	0	0	3,8	1	5,3	5
Jiné	0	0	0	0	18,2	2	0	0	3,8	1	3,2	3
Celkem	100,0	17	100,0	38	100,0	11	100,0	3	100,0	26	100,0	95

Graf 26: Způsob hledání práce

Výsledky a diskuse:

Z grafu 26 je patrné, že nejvíce respondentů (27 %) získalo práci tím způsobem, že sami kontaktovali zaměstnavatele. Zhruba 22 % respondentů našlo práci prostřednictvím inzerátu v novinách, zatímco pomocí internetu našlo práci méně respondentů (10 %). Okolo 11 % respondentů získalo práci s pomocí rodiny, přátel nebo známých. Zaměstnavatelem bylo osloveno 9 % respondentů. Pro zahájení vlastního podnikání se rozhodlo 5 % respondentů a stejnému počtu respondentů pomohla při hledání zaměstnání personální agentura. Na základě pracovní stáže či praxe během studia získaly práci 4 % respondentů, prostřednictvím Úřadu práce však jen 3 % respondentů. ZF JU dopomohla k zaměstnání 1 % respondentů.

ZF JU by jistě do budoucna měla rozvíjet užší spolupráci s podniky jak v České republice, tak v EU. Pokud se škola vydá touto cestou, bude se jistě do budoucna zvyšovat počet absolventů, kteří našli zaměstnání právě s pomocí ZF JU.

4.4. První zaměstnání po absolvování ZF JU v roce 2001 a 2002

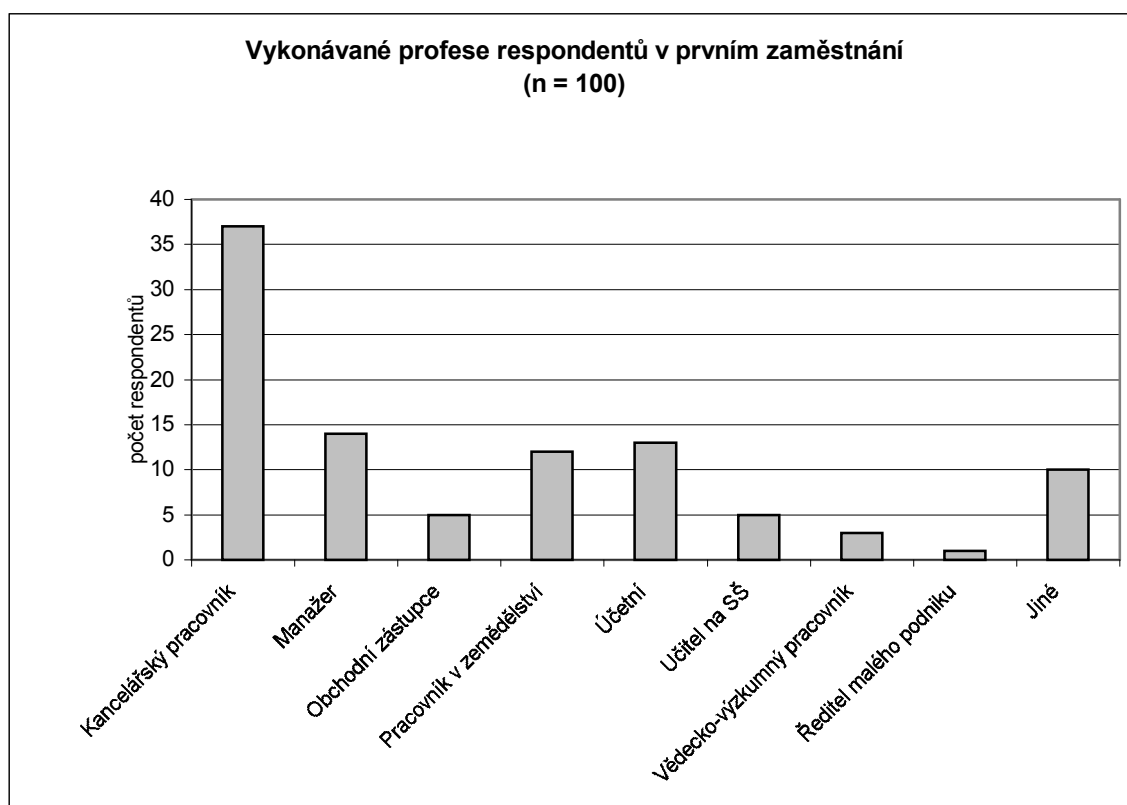
Následující kapitola se týká výhradně prvního zaměstnání, do kterého respondenti nastoupili po absolvování ZF JU v letech 2001 nebo 2002 a v němž zůstali déle než 6 měsíců.

4.4.1. Vykonyvaná profese v prvním zaměstnání po absolvování

Tabulka 27: Vykonyvaná profese v prvním zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚFRP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Kancelářský pracovník	40,0	6	45,7	16	28,6	4	60,0	3	20,8	5	36,6	34
Účetní	0	0	31,4	11	14,3	2	0	0	0	0	14,0	13
Manažer	33,3	5	8,6	3	14,3	2	0	0	0	0	10,8	10
Obchodní zástupce	13,3	2	0	0	7,1	1	0	0	4,2	1	4,3	4
Ředitel malého podniku	0	0	2,9	1	0	0	0	0	0	0	1,1	1
Učitel na SŠ	6,7	1	2,9	1	14,3	2	0	0	4,2	1	5,4	5
Technický pracovník v zemědělství	0	0	0	0	0	0	40,0	2	41,7	10	12,9	12
Vědecko-výzkumný pracovník	0	0	0	0	0	0	0	0	12,5	3	3,2	3
Jiné	6,7	1	8,6	3	21,4	3	0	0	16,7	4	11,8	11
Celkem	100,0	15	100,0	35	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	93

Graf 27: Vykonávané profese respondentů v prvním zaměstnání po absolvování

Výsledky:

Ve svém prvním zaměstnání po absolvování ZF JU vykonávali respondenti (viz graf 27) nejčastěji profesi kancelářského pracovníka (37 %). Na manažerském postu se ve svém prvním zaměstnání po ukončení školy uplatnilo 14 % respondentů, 13 % respondentů vykonávalo profesi účetního. Respondenti ze zemědělských oborů vykonávali ve svém prvním zaměstnání po ukončení školy nejčastěji profesi technického pracovníka v zemědělství (12 %). Zajímavým faktem je počet respondentů (10 %), kteří našli zaměstnání v profesích nevztahujících se k vystudovanému oboru. Byly to např. profese taxikáře, policejního komisaře a jiné. Stejný počet respondentů (5 %) našel uplatnění v profesích obchodního zástupce a učitele na střední škole. Ve vědecko-výzkumných funkcích se uplatnily 3 % respondentů a pouze 1 % respondentů se stalo ředitelem malého podniku.

V tabulce 27 vidíme, že z oboru OP bylo po absolvování ZF JU nejvíce respondentů (40 %) zaměstnáno v profesi kancelářského pracovníka a manažera (jedna třetina). Téměř 7 % respondentů z tohoto oboru se uplatnilo v profesi učitele na střední

škole a stejný počet respondentů našel uplatnění na jiných pozicích, které se nevztahovaly k vystudovanému oboru.

U oboru ÚFŘP byly u respondentů po absolvování školy nejčastěji zastoupeny profese kancelářského pracovníka (téměř jedna polovina), účetního (téměř jedna třetina) a manažera (okolo 9 %). Také 9 % respondentů bylo zaměstnáno v profesích nevztahujících se k vystudovanému oboru a zhruba 3 % respondentů našla uplatnění v profesích ředitele malého podniku a učitele na střední škole.

U respondentů z oboru PP byla v prvním zaměstnání nejčastěji zastoupena pozice kancelářské pracovníka (okolo 29 %). Zajímavé jistě je, že téměř 22 % respondentů našlo uplatnění na jiných pozicích, které se většinou nevztahovaly k vystudovanému oboru. Zhruba 15 % respondentů se uplatnilo jako účetní, manažer a učitel na střední škole.

Z oboru PUPN bylo nejvíce respondentů zaměstnáno v profesi kancelářského pracovníka (60 %). Ostatní respondenti z tohoto oboru našli uplatnění jako techničtí pracovníci v zemědělství (40 %).

Obor VZ je nejvíce zastoupen respondenty, kteří po ukončení ZF JU našli práci technického pracovníka v zemědělství (téměř 42 %). Dále respondenti z tohoto oboru často uvádějí profesi kancelářského pracovníka (okolo 21 %). Téměř 17 % respondentů našlo uplatnění mimo svůj obor a více než 12 % respondentů na vědecko-výzkumných pozicích. Menší počet respondentů (okolo 4 %) našel uplatnění v profesích obchodního zástupce a učitele na střední škole.

4.4.2. Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání

Tabulka 28: Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání

	%	n
Zemědělství, myslivost a související činnosti	13,7	13
Lesní hospodářství, rybolov a chov ryb	0	0
Dobývání nerostných surovin	0	0
Výroba a rozvoj elektřiny, plynu a vody	0	0
Zpracovatelský průmysl	11,6	11
Obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží	10,5	10
Stavebnictví	1,1	1
Pohostinství a ubytování	1,1	1
Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	7,4	7
Nemovitosti, pronájem, služby pro podniky	17,9	17
Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	14,7	14
Peněžnictví a pojišťovnictví	11,6	11
Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	0	0
Školství	6,3	6
Ostatní veřejné sociální a osobní služby	1,1	1
Věda a výzkum	2,1	2
Jiné	1,1	1
Celkem	100,0	95

Výsledky:

Respondenti našli své první uplatnění po absolvování ZF JU v letech 2001 a 2002 v různých odvětvích, které jsou členěny dle odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ). Nejvíce respondentů bylo zaměstnáno v odvětví nemovitosti, pronájem a služby pro podniky (téměř 18 %), v odvětví veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení (téměř 15 %). V odvětví zemědělství, myslivost a související činnosti bylo ve své první profesi po absolvování zaměstnáno okolo 14 % respondentů a zhruba 11 % respondentů bylo zaměstnáno v odvětvích obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží, peněžnictví a pojišťovnictví a v odvětví zpracovatelského průmyslu. Okolo 7 % respondentů našlo uplatnění v odvětví doprava, skladování, pošty a telekomunikace a v odvětví školství. Jen malým počtem absolventů jsou zastoupeny odvětví: věda a výzkum, ostatní veřejně sociální a osobní služby, stavebnictví, pohostinství a ubytování. V těchto odvětvích nenalezli své zaměstnání žádní absolventi: lesní hospodářství, rybolov a chov ryb, dobývání nerostných surovin, výroba a rozvoj elektřiny, plynu a vody, zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti.

Tabulka 29: Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání v závislosti na oborech

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Zemědělství	0	0	0	0	0	0	20,0	1	45,8	11
Lesy, ryby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suroviny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektřina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zpracovatelský	13,3	2	18,8	6	7,1	1	0	0	0	0
Obchod	0	0	18,8	6	14,3	2	0	0	4,2	1
Stavebnictví	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohostinství	0	0	0	0	7,1	1	0	0	0	0
Doprava	33,3	5	3,1	1	7,1	1	0	0	0	0
Nemovitosti	20,0	3	25,0	8	28,6	4	20,0	1	4,2	1
Veřejná správa	6,7	1	6,3	2	21,4	3	40,0	2	25,0	6
Peněžnictví	6,7	1	25,0	8	0	0	0	0	0	0
Zdravotnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Školství	6,7	1	3,1	1	14,3	2	20,0	1	4,2	1
Ostatní veřejné soc. služby	0	0	0	0	0	0	0	0	4,2	1
Věda	0	0	0	0	0	0	0	0	12,5	3
Jiné	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	100,0	15	100,0	32	100,0	14	100,0	5	100,0	24

Výsledky:

Situace dle jednotlivých oborů je odlišná (viz tabulka 29). Respondenti z oboru VZ dle očekávání našli své první uplatnění po ukončení školy v odvětví zemědělství (téměř jedna polovina). Jedna čtvrtina respondentů z tohoto oboru uvedla odvětví veřejná správa a téměř 13 % respondentů odvětví věda a výzkum. Nejméně jsou u oboru VZ zastoupeny odvětví obchod a nemovitosti, školství a ostatní veřejné sociální služby.

Respondenti z oboru OP nejčastěji pracovali v odvětví doprava, skladování, pošty a telekomunikace (jedna třetina). Odvětví nemovitosti, pronájem a služby pro podniky uvedlo 20 % respondentů jako odvětví svého prvního zaměstnání po ukončení školy. Menším počtem respondentů (okolo 7 %) jsou zastoupeny odvětví veřejná správa, školství, stavebnictví. Zajímavým zjištěním je, že žádný z respondentů z oboru OP nebyl ve své první práci zaměstnán v odvětví obchodu.

Respondenti z oboru ÚFŘP se nejvíce uchýlili v odvětví peněžnictví a v odvětví nemovitosti (jedna čtvrtina). Téměř 19 % respondentů náleží do odvětví zpracovatelského průmyslu a obchodu. Menším počtem respondentů z tohoto oboru jsou zastoupeny odvětví veřejná správa (okolo 6 %) a školství (3 %).

U oboru PP je téměř jednou třetinou respondentů zastoupeno odvětví nemovitostí. Respondenti dále našli zaměstnání v odvětví veřejné správy (okolo 21 %), stavebnictví a školství (více než 14 %) a v menší míře i v odvětvích pohostinství a doprava a ve zpracovatelském průmyslu (okolo 7 %).

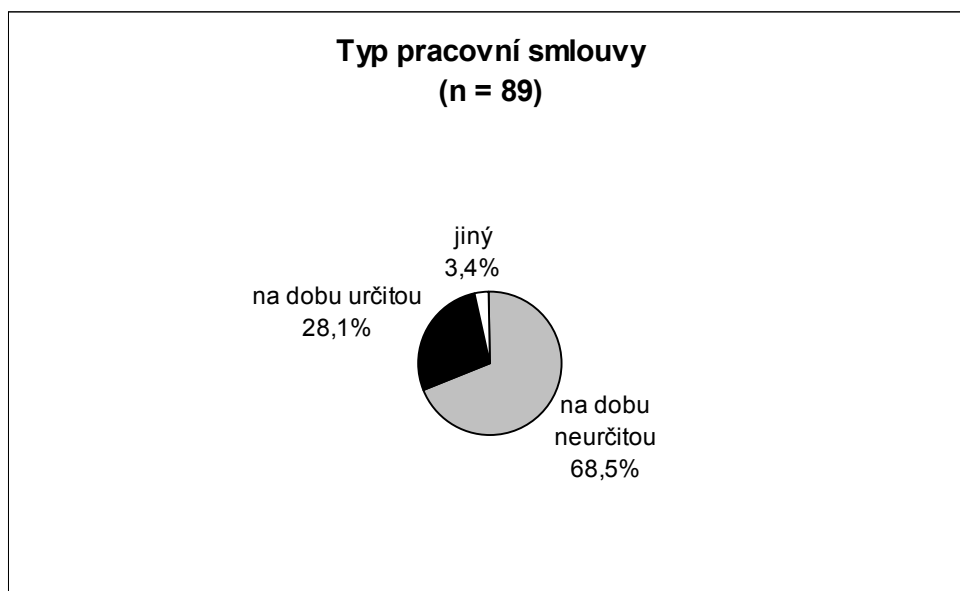
Nejvíce respondentů (40 %) z oboru PUPN pracovalo v odvětví veřejné správy. Shodným počtem respondentů (20 %) jsou zastoupeny odvětví zemědělství, nemovitosti a školství.

4.4.3. Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání

Tabulka 30: Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Na dobu neurčitou	85,7	12	70,6	24	66,7	8	60,0	3	66,7	14	70,9	61
Na dobu určitou	14,3	2	26,5	9	16,7	2	40,0	2	33,3	7	25,6	22
Jiný	0	0	2,9	1	16,7	2	0	0	0	0	3,5	3
Celkem	100,0	14	100,0	34	100,0	12	100,0	5	100,0	21	100,0	86

Graf 28: Typ pracovní smlouvy respondentů v prvním zaměstnání

Výsledky a diskuse:

Ve svém prvním zaměstnání po ukončení ZF JU (viz graf 28) uzavřely více než dvě třetiny respondentů pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Smlouvu na dobu určitou mělo 28 % respondentů a jen 3 % respondentů uzavřelo jiný typ pracovní smlouvy.

Z tabulky 30 je patrné, že nejčastěji byla pracovní smlouva na dobu neurčitou nabídnuta respondentům z oborů PUPN (40 %) a VZ (jedna třetina). Více než jedna čtvrtina respondentů z oboru ÚFŘP také uzavřela ve svém prvním zaměstnání pracovní smlouvu na dobu neurčitou.

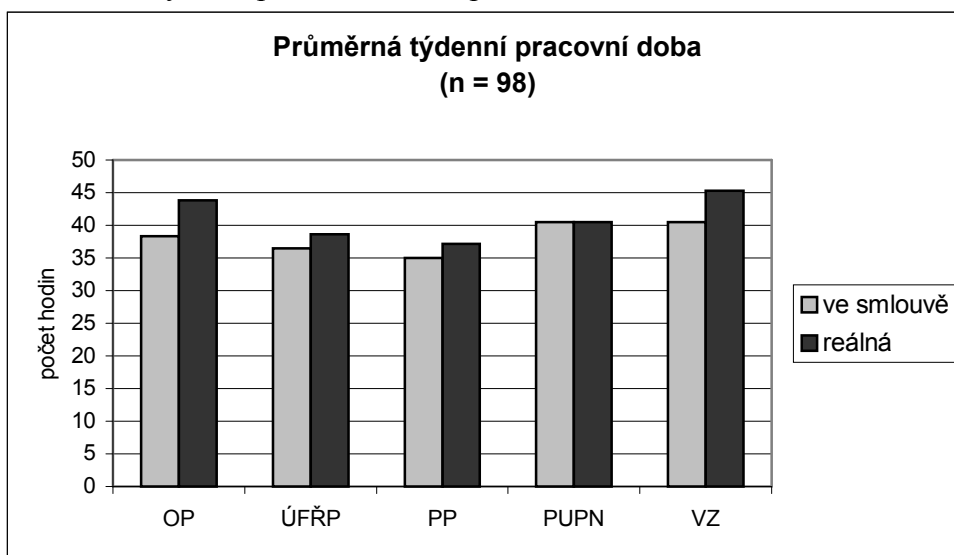
Zajímavým zjištěním jistě zůstává, že zaměstnavatelé často nabízejí absolventům pracovní smlouvu na dobu určitou, ač by dle zákona měli absolventi do dvou let získat smlouvu na dobu neurčitou.

4.4.4. Průměrná délka týdenní pracovní doby v prvním zaměstnání

Tabulka 31: Průměrná délka týdenní pracovní doby v hodinách (98 respondentů)

	Ve smlouvě	Reálná
OP	38,3	43,8
ÚFŘP	36,6	38,6
PP	35,0	37,1
PUPN	40,5	40,5
VZ	40,5	45,3

Graf 29: Průměrná týdenní pracovní doba v prvním zaměstnání dle oborů

Výsledky:

Z grafu 29 je patrné, že nejdelší průměrnou týdenní pracovní dobu stanovenou v pracovní smlouvě měli ve svém prvním zaměstnání respondenti z oborů PUPN a VZ (průměrně 40,5 hodiny). U oboru OP to v prvním zaměstnání bylo více než 38 hodin a u oboru ÚFŘP více než 36 hodin. V průměru měli nejkratší týdenní pracovní dobu v pracovní smlouvě uvedeni respondenti z oboru PP (35 hodin).

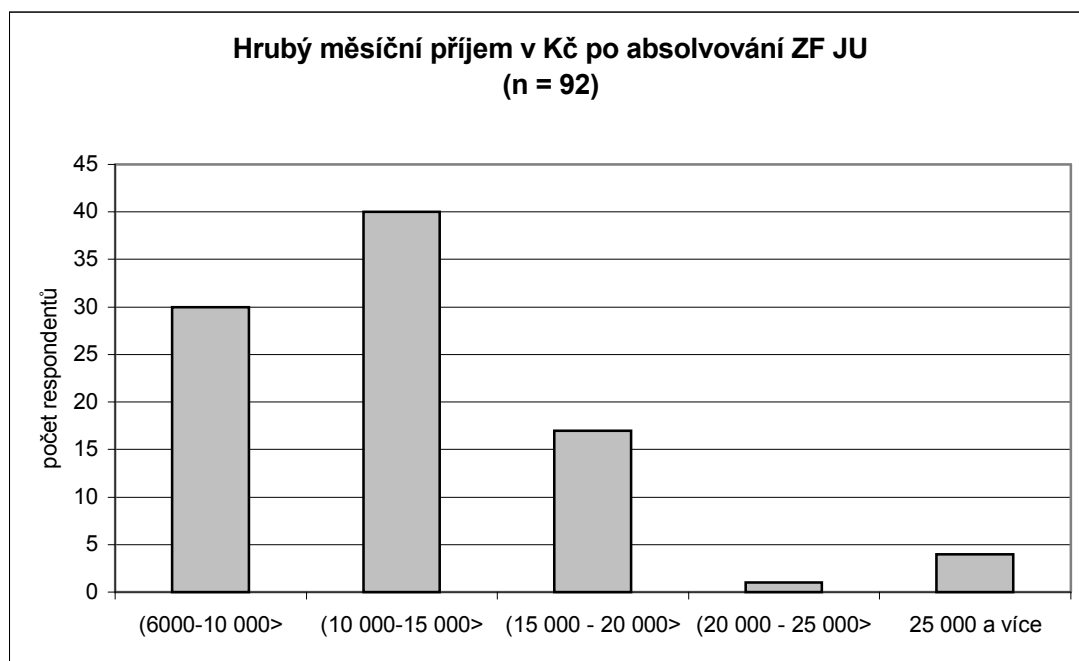
Největší rozdíly mezi pracovní dobou uvedenou v pracovní smlouvě a dobou reálně odpracovanou jsou patrné u oborů OP a VZ. Absolventi těchto oborů ve svém prvním zaměstnání po skončení školy odpracovali za týden zhruba o pět hodin více, než měli uvedeno ve smlouvě. Respondenti z oborů ÚFŘP a PP uvádějí, že jejich reálná pracovní doba byla delší zhruba o 2 hodiny. U respondentů z oboru PUPN se pracovní doba uvedená ve smlouvě nelišila od reálné pracovní doby.

4.4.5. Hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání

Tabulka 32: Průměrný hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
(6000-10 000>	26,7	4	31,4	11	28,6	4	80,0	4	30,4	7	32,6	30
(10 000-15 000>	46,7	7	40,0	14	42,9	6	20,0	1	52,2	12	43,5	40
(15 000 - 20 000>	13,3	2	22,9	8	21,4	3	0	0	17,4	4	18,5	17
(20 000 - 25 000>	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1,1	1
25 000 a více	6,7	1	5,7	2	7,1	1	0	0	0	0	4,3	4
Celkem	100,0	15	100,0	35	100,0	14	100,0	5	100,0	23	100,0	92

Graf 30: Hrubý měsíční příjem v Kč po absolvování ZF JU

Výsledky:

Nejčastější hrubý měsíční příjem (viz graf 30) respondentů v prvním zaměstnání po absolvování školy byl v rozmezí 10-15 tis. Kč (více než jedna třetina respondentů). Nižší hrubý měsíční příjem v rozmezí 6-10 tis. Kč pobírala ve svém prvním zaměstnání téměř jedna třetina respondentů. V rozmezí 15-20 tis. Kč bylo odměňováno 17 % respondentů

a v rozmezí 20-25 tis. Kč pouze 1 % respondentů. Hrubý příjem vyšší než 25 tis. Kč měli ve svém prvním zaměstnání 4 % respondentů.

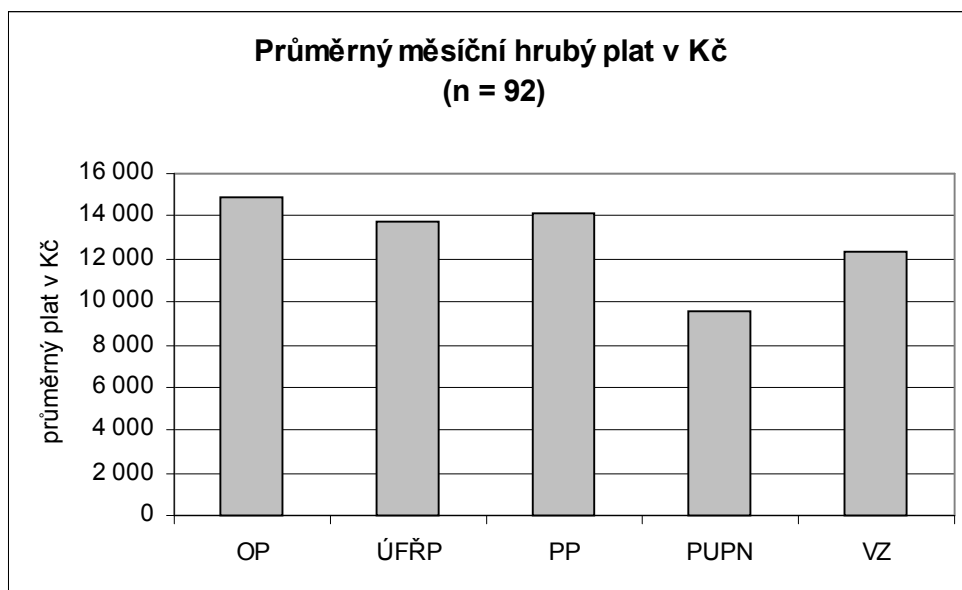
U většiny oborů převládá hrubý příjem v rozmezí 10-15 tis. Kč (viz tabulka 32). Výjimkou je obor PUPN, u kterého bylo odměňováno nejvíce respondentů (80 %) měsíčním hrubým příjmem v rozmezí 6-10 tis. Kč. U oborů OP, ÚFŘP a PP byla odměňována platem v rozmezí 10-15 tis. Kč téměř jedna polovina respondentů. U oboru VZ to bylo více než 52 % respondentů. Do nejvyšší příjmové kategorie se zařazovali jen respondenti z oborů OP, ÚFŘP a PP. Okolo 6 % respondentů z oborů OP a ÚFŘP mělo hrubý měsíční příjem vyšší než 25 tis. Kč, u oboru PP bylo takto odměňováno více než 7 % respondentů. Respondenti z oborů PUPN a VZ vydělávají podstatně méně než absolventi ostatních zkoumaných oborů.

4.4.6. Průměrná výše hrubého měsíčního příjmu

Tabulka 33: Průměrná výše hrubého měsíčního platu v závislosti na oboru (98 respondentů)

	Průměrný příjem v Kč
OP	14 920
ÚFŘP	13 717
PP	14 143
PUPN	9 582
VZ	12 350

Graf 31: Průměrný měsíční hrubý plat v závislosti na oboru

Výsledky:

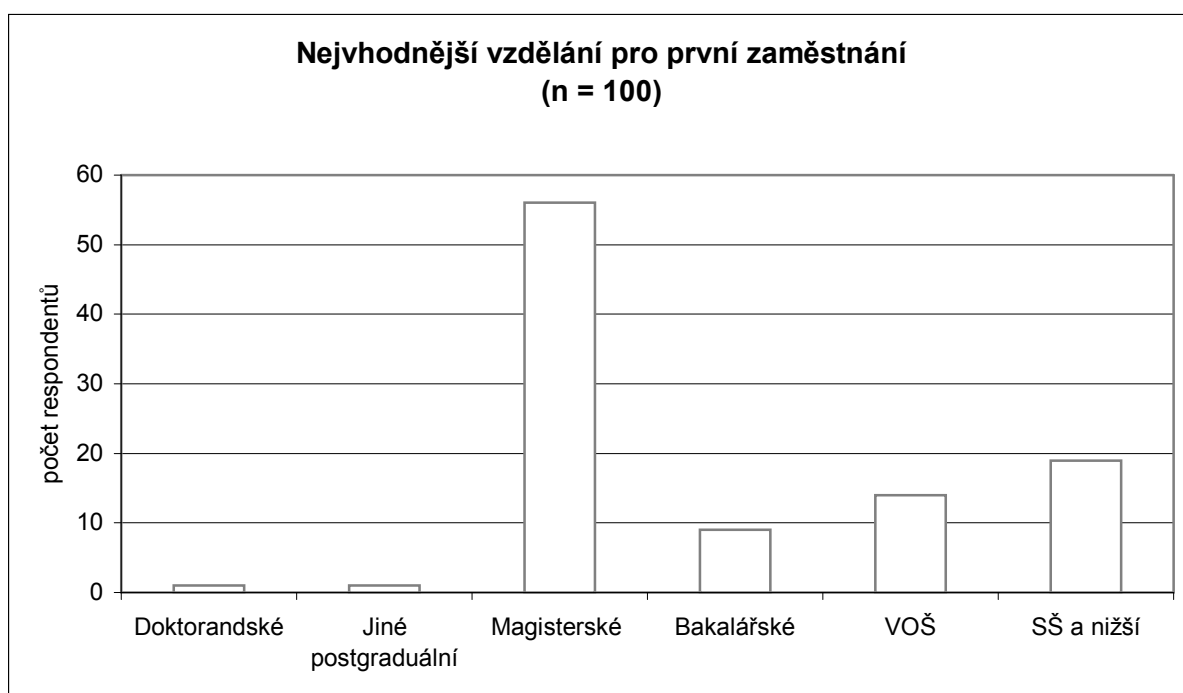
Nejvyšší hrubý měsíční příjem ve svém prvním zaměstnání po absolvování ZF JU pobírali respondenti z oboru OP. Jejich průměrný hrubý příjem činil 14 920 Kč. Průměrný měsíční hrubý příjem respondentů z oboru PP činil 14 143 Kč, u oboru ÚFŘP to bylo v průměru 13 717 Kč. Z hlediska průměrného měsíčního hrubého příjmu na tom nejhůře ve svém prvním zaměstnání byli respondenti z oborů PUPN a VZ. U oboru VZ činil průměrný hrubý příjem 12 350 Kč a u oboru PUPN pouze 9 582 Kč.

4.4.7. Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování

Tabulka 34: Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Doktorandský stupeň	0	0	0	0	7,1	1	0	0	4,2	1	2,1	2
Jiná postgraduální kvalifikaci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magisterské vzdělání	60,0	9	41,7	15	50,0	7	60,0	3	75,0	18	55,3	52
Bakalářské vzdělání	6,7	1	13,9	5	7,1	1	20,0	1	0	0	8,5	8
Vyšší odborná škola	26,7	4	22,2	8	7,1	1	0	0	4,2	1	14,9	14
Středoškolské vzdělání a nižší	6,7	1	22,2	8	28,6	4	20,0	1	16,7	4	19,1	18
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 32: Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

Výsledky:

Více než polovina respondentů (viz graf 32) považuje magisterské vzdělání za nejvhodnější pro svou první práci po absolvování ZF JU a 19 % respondentů se myslí, že pro jejich první zaměstnání po skončení školy by jim plně postačovalo středoškolské či nižší vzdělání. U 14 % respondentů převažuje názor, že vzdělání z VOŠ bylo nejvhodnější pro jejich první zaměstnání po absolvování. Naopak 9 % respondentů se přiklání k bakalářskému vzdělání a pouze 1 % respondentů k doktorandskému stupni či k jiné formě postgraduální kvalifikace.

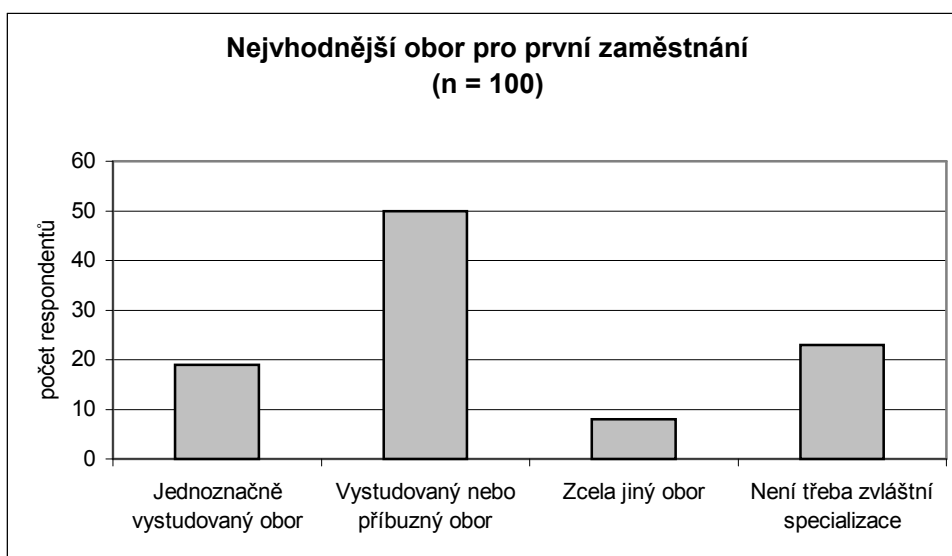
U respondentů ze všech oborů převládá názor (viz tabulka 34), že magisterské vzdělání bylo při vstupu do jejich prvního zaměstnání nejvhodnější. Myslí si to 75 % respondentů z oboru VZ, téměř dvě třetiny absolventů oborů OP a PUPN, jedna polovina respondentů z oboru PP a 42 % respondentů z oboru ÚFŘP. Pro VOŠ se kladně vyjadřuje zhruba čtvrtina respondentů z oborů OP a ÚFŘP.

4.4.8. Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání

Tabulka 35: Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Jednoznačně vystudovaný obor	0	0	22,2	8	9,1	1	20,0	1	29,2	7	18,7	17
Vystudovaný nebo příbuzný obor	53,3	8	55,6	20	36,4	4	60,0	3	45,8	11	50,5	46
Zcela jiný obor	6,7	1	8,3	3	18,2	2	0	0	8,3	2	8,8	8
Bez zvláštní specializace	40,0	6	13,9	5	36,4	4	20,0	1	16,7	4	22,0	20
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	11	100,0	5	100,0	24	100,0	91

Graf 33: Nejvhodnější obor pro první zaměstnání po absolvování

Výsledky:

Z grafu 33 je patrné, že téměř jedna čtvrtina respondentů si myslí, že v jejich prvním zaměstnání nebylo potřeba zvláštní specializace. Vystudovaný nebo příbuzný obor považuje polovina respondentů za nejvhodnější pro své první zaměstnání po skončení školy, zatímco jednoznačně pro vystudovaný obor je 19 % respondentů a 8 % respondentů by volilo zcela jiný obor.

Více než polovina respondentů z oboru OP (viz tabulka 35) považuje vystudovaný či příbuzný obor za nejvhodnější pro své první zaměstnání po absolvování ZF JU a 40 % respondentů z tohoto oboru je přesvědčeno, že v jejich prvním zaměstnání nebylo potřeba zvláštní specializace. Zhruba 7 % respondentů si myslí, že nejvhodnější by byl zcela jiný obor.

Též více než polovina respondentů z oboru ÚFŘP shledává nejvhodnějším oborem pro první vykonávané zaměstnání vystudovaný nebo příbuzný obor. Téměř jedna čtvrtina respondentů je přesvědčena, že pro ně byl v prvním zaměstnání jednoznačně nejvhodnější vystudovaný obor. U 14 % respondentů nebylo potřeba v prvním zaměstnání zvláštní specializace a pro více než 8 % respondentů by nejvíce využilo zcela jiný obor.

Pro zhruba 37 % respondentů z oboru PP byl nejvhodnější vystudovaný nebo příbuzný obor. Stejný počet respondentů nepocítoval potřebu zvláštní specializace. Poměrně velký počet respondentů tohoto oboru (téměř 19 %) by ve svém prvním zaměstnání přivítal zcela jiný obor. To může být způsobeno také tím, že 22 % absolventů oboru PP nalezlo po absolvování školy práci zcela mimo svůj obor. Jednoznačně ocenilo svůj vystudovaný obor 10 % respondentů.

Více než dvě třetiny respondentů z oboru PUPN ve svém prvním zaměstnání plně ocenily vystudovaný či příbuzný obor, pro 20 % respondentů byl nejvhodnější jednoznačně vystudovaný obor a stejný počet respondentů je přesvědčen o tom, že nebylo potřeba žádné zvláštní specializace.

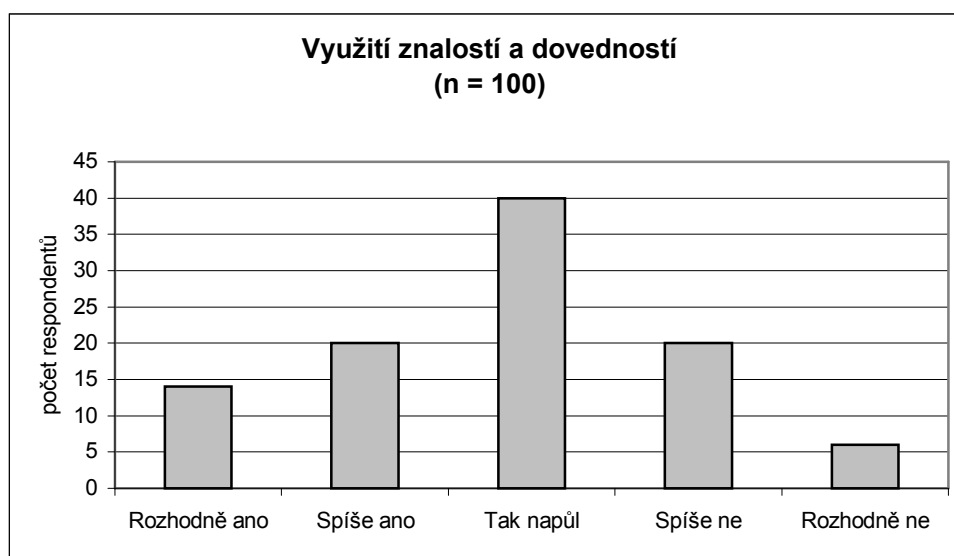
Vystudovaný nebo příbuzný obor byl v prvním zaměstnání velmi důležitý pro respondenty z oboru VZ (téměř pro jednu polovinu respondentů). Téměř jedna třetina respondentů označila jednoznačně vystudovaný obor za nejvhodnější. Okolo 17 % absolventů, kteří odpověděli na náš dotazník, si našlo takovou práci, kde nebyla vyžadována zvláštní specializace a zhruba 9 % respondentů by ve své první práci využilo zcela jiný obor.

4.4.9. Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání

Tabulka 36: Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	13,3	2	13,9	5	7,1	1	20,0	1	20,8	5	14,9	14
Spíše ano	13,3	2	13,9	5	7,1	1	60,0	3	25,0	6	18,1	17
Tak napůl	33,3	5	50,0	18	50,0	7	20,0	1	33,3	8	41,5	39
Spíše ne	33,3	5	16,7	6	35,7	5	0	0	8,3	2	19,1	18
Rozhodně ne	6,7	1	5,6	2	0	0	0	0	12,5	3	6,4	6
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 34: Využití znalostí a dovedností v prvním zaměstnání po absolvování

Výsledky:

V grafu 34 vidíme, že 40 % respondentů je přesvědčeno, že jejich znalosti a dovednosti byly v prvním zaměstnání po absolvování využity tak zhruba napůl. U 20 % respondentů převažuje názor, že jejich znalosti a dovednosti byly spíše využívány, zatímco stejný počet respondentů si myslí, že jejich znalosti a dovednosti spíše nebyly využívány. Ve svém prvním zaměstnání využívalo plně své znalosti 14 % respondentů. Naopak 6 % respondentů je přesvědčeno, že jejich znalosti a dovednosti nebyly vůbec využity.

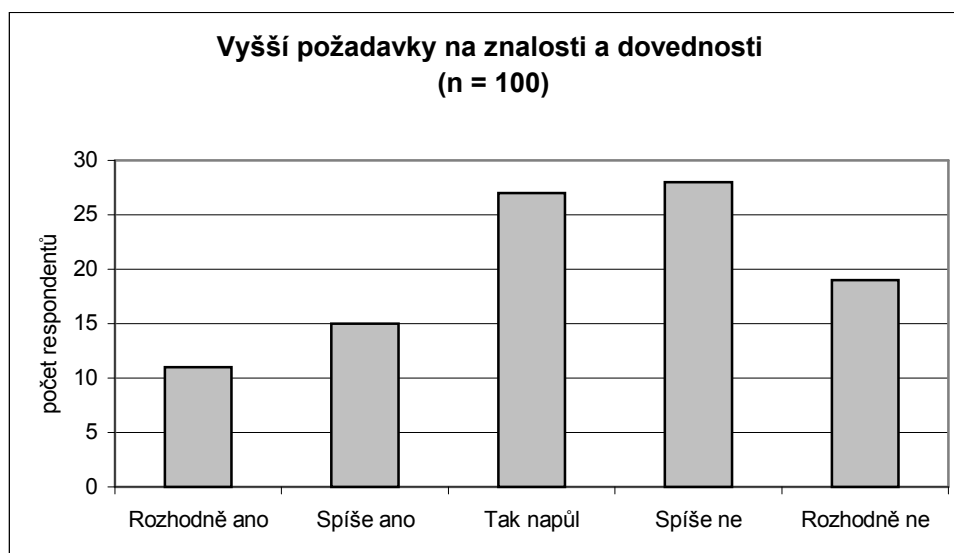
O plném využívání získaných znalostí a dovedností v prvním zaměstnání je přesvědčeno téměř 80 % respondentů z oboru PUPN (viz tabulka 36) a 79 % respondentů z oboru VZ. Poměrně dobře využily své znalosti a dovednosti také respondenti z oboru ÚFŘP. Že nebyly jejich získané znalosti a dovednosti využity dostatečné míře si myslí jedna třetina respondentů z oboru OP a více než jedna třetina respondentů z oboru PP.

4.4.10. Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti

Tabulka 37: Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	13,3	2	11,1	4	14,3	2	0	0	8,3	2	10,6	10
Spíše ano	26,7	4	8,3	3	21,4	3	20,0	1	16,7	4	16,0	15
Tak napůl	20,0	3	25,0	9	14,3	2	40,0	2	29,2	7	24,5	23
Spíše ne	26,7	4	33,3	12	14,3	2	40,0	2	33,3	8	29,8	28
Rozhodně ne	13,3	2	22,2	8	35,7	5	0	0	12,5	3	19,1	18
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 35: Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti v prvním zaměstnání

Výsledky a diskuse:

Téměř jedna třetina respondentů uvádí (viz graf 35), že požadavky v prvním zaměstnání po ukončení ZF JU spíše nepřevyšovaly jejich tehdejší znalosti a dovednosti.

Dle názoru 27 % respondentů převyšovaly požadavky v prvním zaměstnání tehdejší znalosti a dovednosti tak napůl. V první práci u 19 % respondentů požadavky vůbec nepřevyšovaly jejich tehdejší znalosti a dovednosti. U 15 % respondentů požadavky spíše převyšovaly znalosti a dovednosti a u 11 % respondentů převyšovaly požadavky v prvním zaměstnání ve velké míře jejich tehdejší znalosti a dovednosti.

V tabulce 37 vidíme, že na 40 % respondentů z oboru OP byly kladeny v prvním zaměstnání vyšší požadavky. Vyšší požadavky byly kladeny i na 35 % respondentů z oboru PP a na jednu čtvrtinu respondentů pocházejících z oboru VZ. Respondenti z ostatních oborů jsou spíše přesvědčeni, že požadavky nepřevyšovaly ve velké míře jejich znalosti a dovednosti.

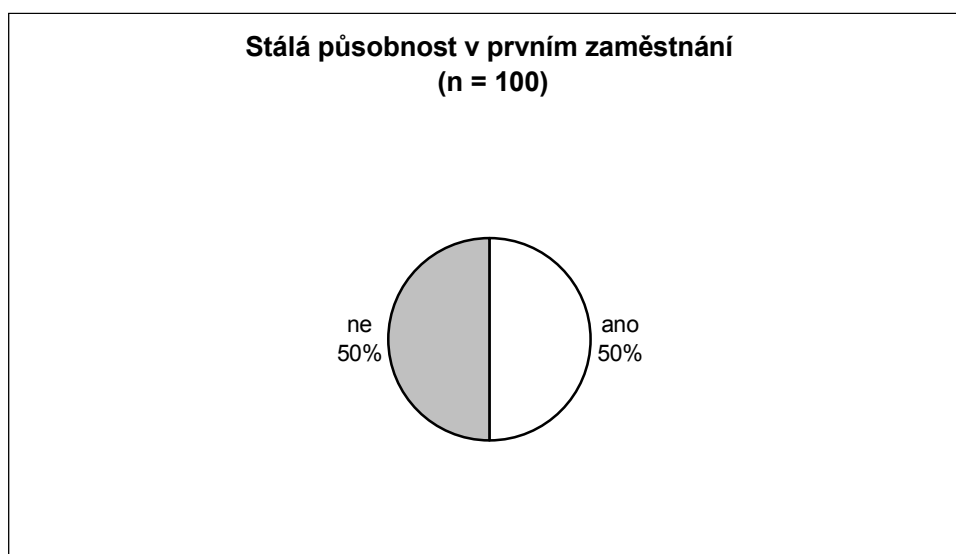
U oboru OP může být způsobena vyšší míra požadavků tím, že tento obor má širší zaměření než například obor ÚFŘP, který je velmi specificky zaměřen.

4.4.11. Stálá působnost v současné době v prvním zaměstnání

Tabulka 38: Stálá působnost respondentů v současné době v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	53,3	8	50,0	18	50,0	7	60,0	3	50,0	12	51,1	48
Ne	46,7	7	50,0	18	50,0	7	40,0	2	50,0	12	48,9	46
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 36: Stálá působnost respondentů v současné době v prvním zaměstnání

Výsledky:

Z grafu 36 vyplývá, že jedna polovina respondentů, kteří ukončili studium na ZF JU v letech 2001 a 2002 působí v současné době stále ve svém prvním zaměstnání z období po absolvování studia. Zajímavým faktem je zjištění, že tato situace se týká všech zkoumaných oborů. Pouze obory OP a PUPN tvoří výjimku, protože jsou zastoupeny lichým počtem respondentů (viz tabulka 38).

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra řízení

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Analýza uplatnění absolventů ZF JU na trhu práce

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Ing. Růžena Krninská, CSc.

Autor:

Radim Dušek

2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Analýza uplatnění absolventů ZF JU na trhu práce vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích 10.4. 2007

.....

Děkuji Doc. Ing. Růženě Krninské, CSc. za metodické vedení, odbornou pomoc a cenné rady při vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

1. Úvod	8
2. Literární rešerše	10
2.1. Sociologie.....	10
2.1.1. Pojem sociologie.....	10
2.1.2. Předmět a struktura sociologie	12
2.1.3. Přínos sociologie pro společnost a jedince.....	13
2.2. Sociologický výzkum.....	14
2.2.1. Fáze sociologického výzkumu.....	15
2.2.1.1. Přípravná fáze	15
2.2.1.2. Realizační fáze výzkumu	16
2.2.1.3. Fáze zpracování a vyhodnocení výzkumu	18
2.3. Projekt Reflex.....	19
2.3.1. Účastníci projektu Reflex.....	19
2.3.2. Cíle projektu Reflex	20
2.3.2.1. Kompetence absolventů vysokých škol.....	20
2.3.2.2. Role vzdělávacích institucí	20
2.3.2.3. Problémy přechodu ze školy do zaměstnání.....	21
2.3.3. Nástroje projektu reflex	21
2.3.3.1. Národní zprávy	21
2.3.3.2. Kvalitativní studie	22
2.3.3.3. Kvantitativní výzkum absolventů.....	22
2.3.3.4. Velikost vzorku a způsob výběru absolventů	23
2.3.4. Návaznost projektu Reflex na projekt Cheers	23
2.4. Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	24
2.4.1. Historie Zemědělské fakulty v Českých Budějovicích	25
2.4.2. Současná nabídka studijních oborů na Zemědělské fakultě.....	26
2.4.2.1. Magisterské studijní programy	26
2.4.2.2. Bakalářské studijní programy	26
2.4.2.3. Navazující magisterské studijní programy.....	26
2.4.3. Současná nabídka studijních oborů na Ekonomické fakultě.....	27
2.4.3.1. Magisterské studijní programy	27

2.4.3.2. Bakalářské studijní programy	27
2.4.3.3. Navazující magisterské studijní programy	27
3. Metodika	28
3.1. Metodika výzkumu REFLEX	28
3.1.1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres	28
3.1.2. Rozesílání dotazníků, jejich urgencye a sběr odpovědí	28
3.1.3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání ke zpracování	29
3.1.4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU	29
3.2. Struktura dotazníku	29
3.3. Návržnost dotazníků	29
3.4. Vlastní postup týkající se výzkumu ZF JU	30
4. Výsledky vlastního výzkumu	32
4.1. Obor, který respondenti ukončili v roce 2001 nebo 2002	32
4.1.1. Celkový přehled absolventů ZF JU dle oborů z let 2001-2002	32
4.1.2. Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001-2002	33
4.1.3. Pohlaví	34
4.1.4. Typ studia respondentů	35
4.1.5. Forma studia respondentů	36
4.1.6. Přerušování studia	37
4.1.7. Studium s vyznamenáním	37
4.1.8. Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy	38
4.1.9. Studium jako hlavní či vedlejší činnost v posledních 2 letech studia	40
4.1.10. Studium respondentů ještě navíc mimo vyžadované penzum	41
4.1.11. Snaha respondentů o co možná nejlepší známky	42
4.1.12. Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem	43
4.1.13. Obor respondentů byl všeobecně považován za náročný	44
4.1.14. Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru respondentů	45
4.1.15. Volnost při sestavování obsahu studijního oboru respondenty	47
4.1.16. Šíře studijního oboru	48
4.1.17. Zaměření oboru na budoucí profesionální uplatnění absolventů	49
4.1.18. Prestiž oboru z akademického hlediska	50
4.2. Vzdělávací a pracovní dráha před absolvováním ZF JU	52
4.2.1. Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU	52
4.2.2. Průměrný prospěch respondentů na maturitním vysvědčení	54

4.2.3. Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU.....	55
4.2.4. Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU.....	56
4.2.5. Působení v akademickém senátu.....	57
4.3. Přechod do praxe po absolvování ZF JU	58
4.3.1. Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU	58
4.3.2. Nástup do práce po absolvování ZF JU	59
4.3.3. Hledání práce.....	61
4.3.4. Způsob hledání práce respondentů	62
4.4. První zaměstnání po absolvování ZF JU v roce 2001 a 2002.....	64
4.4.1. Vykonávaná profese v prvním zaměstnání po absolvování	64
4.4.2. Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání	67
4.4.3. Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání	69
4.4.4. Průměrná délka týdenní pracovní doby v prvním zaměstnání.....	70
4.4.5. Hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání.....	72
4.4.6. Průměrná výše hrubého měsíčního příjmu.....	73
4.4.7. Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování.....	74
4.4.8. Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání.....	76
4.4.9. Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání	78
4.4.10. Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti	79
4.4.11. Stálá působnost v současné době v prvním zaměstnání	80
5. Diskuse	82
6. Závěr	85
7. Summary.....	87
8. Přehled použité literatury.....	88
9. Přílohy.....	89

1. ÚVOD

Cílem mé práce bylo zjistit, jak se na trhu práce uplatnili absolventi Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity (dále jen ZF JU) v Českých Budějovicích, kteří ukončili své studium v letech 2001 a 2002. Celý výzkum byl koncipován tak, aby bylo možno zjistit, jak absolventi hodnotí svou studijní dráhu na ZF JU, jaký byl jejich přechod ze školy do praxe a zda jim vystudovaný obor poskytl dostatečné kompetence pro úspěšné uplatnění na pracovním trhu.

Smysl provedení takovéto analýzy je zcela evidentní, neboť sledování uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce představuje důležitou zpětnou vazbu z hlediska hodnocení efektivity a kvality vzdělávání či obsahové náplně realizovaných studijních disciplín. Znalost těchto cenných informací může přispívat k inovacím nabízeného vzdělávání a v konečném efektu i ke zvýšení konkurenceschopnosti školy. Tyto informace mohou být například využity při rozhodování o tom, jaké znalosti by měly být studentům poskytovány, aby je po ukončení studia mohli absolventi co nejlépe využívat k vlastnímu prospěchu, protože se od nich na trhu práce stále více požaduje inovační a tvůrčí přístup k řešení problémů, dobré zvládnutí managementu znalostí a samozřejmě rovněž samostatnost ve své profesi. Moderní lidské společnosti se spolu s procesem globalizace posouvá k „ekonomice znalostní“, jež se rozvíjí do budoucí „znalostní společnosti“, ve které kvalita lidského potenciálu přerůstá v rozhodující faktor dalšího rozvoje. Pro pozitivní budoucí vývoj se postupně stává lidský kapitál nejcennějším bohatstvím společnosti a investice do něj jsou z těchto důvodů jedny z nejdůležitějších. Připravit se pro znalostní společnost nelze pouze tím, že člověk získá znalosti ukončením vysoké školy jednou provždy. Důležitá je také schopnost stále se učit, komunikovat, pracovat ve skupině a odhadnout vlastní situaci.

Znalostní společnost tedy bude stále více vyžadovat nový druh vysokoškolsky vzdělaného pracovníka: flexibilního odborníka. Proto je v současné době na evropské úrovni realizován výzkumný projekt „Flexibilita odborníků ve společnosti znalostí: Nové požadavky na terciární vzdělávání v Evropě“, známý pod zkratkou REFLEX, jehož je tato práce součástí.

Sledování uplatnění absolventů vysokých škol v praxi by mělo být důležitou součástí managementu všech vysokých škol a univerzit. Tyto instituce by měly produkovat takové absolventy, kteří by se měli bez problémů zapojit do pracovního procesu nejen

u nás, ale také v ostatních zemích Evropského společenství. Je tedy velmi důležité, aby vysoké školy byly v neustálém kontaktu se svými bývalými absolventy, aby analyzovaly jejich uplatnění v praxi, a aby podle výsledků výzkumů popřípadě mohly pružně reagovat úpravou svých studijních programů a zvyšovat tím šance pro uplatnění svých absolventů na trhu práce.

Uskutečněním tohoto výzkumu byla zabezpečena kontinuální řada výzkumů, které proběhly v předchozích letech, a které zachycují uplatnění absolventů v praxi od počátku existence této fakulty. Věřím, že informace a poznatky v následujících kapitolách budou čtivé a prospěšné.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. Sociologie

2.1.1. Pojem sociologie

Sociologie je poměrně mladá věda, která se začala formovat až na začátku 19. století. Za otce sociologie je považován francouzský filosof Auguste Comte, který také v roce 1838 poprvé použil slovo sociologie (z latinského socius = společnost a řeckého logos = slovo, výklad). Comtova sociologie je pojímána jako pozitivní věda o společenském pokroku stojící na vrcholu hierarchie věd. Dle A. Comta in Hudečková, Lošťák (1995) měla sociologie za cíl najít nové zásady společenského pořádku jako pomoc z krize společnosti a utvořit novou, tzv. organickou společnost, fungující na principu lidské soudržnosti.

Přibližně ve stejné době jako A. Comte zveřejňují své úvahy o vztazích ve společnosti a společenském vývoji Herbert Spencer a Karel Marx. Vedle těchto tří osobností patří do šestice sociologických klasiků ještě o generaci mladší Émile Durkheim, Max Weber a Georg Simmel. V 90. letech 19. století se sociologie institucionalizovala, první nezávislou katedru sociologie založil A. W. Small v roce 1892 na Chicagské univerzitě (Wikipedie, 2006).

Dle Geista (1992) se v té době již začínají zkoumat konkrétní problémy a jsou realizovány první empirické výzkumy. Přechází se od makrosociologie (studium velkých společenských útvarů) k problémům mikrostrukturálním, které se zaměřují na sociální útvary, jejichž existence je do značné míry závislá na bezprostředních a přímých sociálních vztazích mezi jejich členy.

Za zakladatele české sociologie je všeobecně označován T.G. Masaryk, který seznamuje naši teoretickou veřejnost se sociologií. Masaryk ve svých sociologických dílech podává analýzu poměrů ve společnosti a snaží se o její nápravu především v duchu humanismu – v duchu osvěty, kulturnosti, náboženství a mravnosti (Prochovník, 1991).

Sociologická literatura často vysvětluje pozdní vznik sociologie poukazem na to, že tato disciplína zkoumá nejsložitější formy existence či pohybu hmoty. Dle Kellera (1995) sociologie nemohla vzniknout dříve, než problémy, jimiž se zabývá.

A jak tedy chápat sociologii? Podle Hudečkové, Lošt'áka (1995) je sociologie věda se svou vlastní historií, teorií, empirií a terminologií. Zabývá se studiem lidského sociálního života a skupin s důrazem na analýzu industrializované společnosti.

Sociologii zajímá každé lidské konání a klade si následující otázky:

- čím se lidé zabývají,
- jaké jsou jejich vzájemné vztahy,
- jak jsou tyto vztahy organizovány v instituce,
- proč to lidé dělají (hodnoty, normy, objekty pro konání).

Dle Hudečkové, Lošt'áka (1995) patří mezi hlavní okruhy sociologického zájmu:

1. Jevy a procesy vytváření forem společenského života.
2. Struktury různých forem lidských pospolitostí.
3. Jevy a procesy vyplývající z interakce lidí.
4. Síly seskupující a rozbíjející formy pospolitého lidského života.
5. Změny v těchto formách a jejich přetváření.

V literatuře se ale můžeme setkat i s rozdílným vymezením pojmu sociologie. In Geist (1992) je uvedeno několik definic sociologie od různých autorů. Tak např. sociologie je:

- Věda o společenských jevech (L.F. Ward, G. Tarde, E. A. Ross).
- Věda o organizaci a o vývoji společnosti (Ch. A. Ellwood, F. H. Giddings, T. G. Masaryk).
- Věda o civilizaci, výtvorech a institucích (E. Durkheim).
- Věda o vzájemném působení lidí a interakci (Ch. H. Cooley, M. Ginsberg, R. M. MacIver).
- Věda o sociálních vztazích a jejich formách (G. Simmel, L. v. Wiese, A. Vierkandt, A. Small).
- Věda o skupinách (E. Durkheim, K. Dunkmann, L. Gumplowicz, F. Znaniecki, H. M. Johnson).

2.1.2. Předmět a struktura sociologie

Předmětem sociologie je dle Hudečková, Lošťáka (1995) celek společenské reality, jeho jednotlivé součásti či aspekty. Podstatné však je, že sociologie zkoumá svůj předmět v jeho souvislostech společenské reality. I když určitý tematický okruh sociologického zájmu může být vymezen úzce, nemohou být přehlédnuty souvislosti s celkem společenské skutečnosti.

Sociologie je podle Szczepanského (1963) tradičně dělena na sociologii obecnou a dále na řadu specializovaných úseků, které se zabývají zkoumáním jednotlivých oblastí společenského života. Obecná sociologie má za úkol vybudovat teorii obecnější, mající platnost pro všechny oblasti společenského života, a to zobecněním zákonitostí, které zjistily specializované úseky sociologie empirickými výzkumy.

Dle Petruska (1994) není sociologie jediná věda, která se zabývá společností. Sociologie je velice úzce spjata zejména s těmito vědními disciplínami:

- Filozofií – sociologie sice není filozofická věda, je však s filozofií svázána historicky (vyvinula se z filozofie, zejména z tzv. sociální filozofie, filozofie dějin a morální filozofie) i věcně, protože téměř každý sociologický směr a koncepce má „v pozadí“ určitou filozofickou soustavu.
- Historií – všechny sociální instituce (rodina, vzdělávací systémy apod.) se vyvinuly a jejich lepší pochopení je možné jen na bázi historického vědění.
- Psychologií (zejména ze sociální psychologií) – sociologie se nesnaží vysvětlit sociální život psychickými pohnutkami, bez psychologického vědění je však neúplná, v některých partiích se sociální psychologie a sociologie překrývají.
- Ekonomii – hospodářský život je podstatnou složkou sociálního života, i když ne všechny sociální jevy se samozřejmě dají vysvětlit přímo ekonomicky.
- Antropologií – sociální a kulturní antropologie se soustřeďuje na studium malých, písma neznalých společenství a na jejich životní způsob.
- Politickou vědou (politologií) – se sociologií se přímo překrývá při zkoumání témat jako je volební chování, neformální mocenské struktury apod.
- Ekologií – v poslední době se ukazuje, že ekologický problém není jen problémem přírodovědeckým, ale také sociálním, politickým a ekonomickým.

Podle Pavlíčkové (1993) se však sociologická informace odlišuje od informací jiných společenských věd hlavně komplexním pohledem na sociální skutečnost. Centrem sociologického bádání je vždy člověk jako člen sociální skupiny (rodiny, pracovního kolektivu, podniku, národa, sátu apod.) ve vztahu k jednotlivým oblastem a stránkám společenského života.

Základním problémem pojetí člověka obecně je chápání váhy a významu určení člověka jako živočicha a člověka jako společenské bytosti. Existují dvě vyhraněné krajnosti, kde je člověk buď pojímán v zásadě jako společenská bytost, pro jehož život jsou určující podmínky a zákonitosti přírody, nebo je člověk chápán v zásadě jako společenská bytost, pro jejíž život jsou pak určující podmínky a zákonitosti společnosti. Člověk je bytost sociální, protože žije ve společnosti a ve většině případů také společnost druhých lidí potřebuje.

2.1.3. Přínos sociologie pro společnost a jednotlivce

Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) příklady z historie a současnosti dokumentují, že sociologie má pro společnost poznávací funkci. Vzhledem k sobě typickému komplexnímu přístupu však nemůže poskytovat jednoduché informace, koncepty a jediná možná řešení. Může nabízet různé vývojové varianty vedoucí ke zvoleným cílům s jim příslušnými důsledky a dopady. Povaha sociologie jí poněkud brání v bezprostředním uplatnění pro praxi. Přitom existuje přímá závislost mezi úrovní obecnosti řešeného tématu a možností praktického uplatnění – čím obecnější je téma, tím zprostředkovanější je převod do praxe.

Sociologie má pomáhat k tomu, abychom věděli, co je to za svět, v němž žijeme, proč se podmínky našeho života tak liší od podmínek našich předchůdců, jakým směrem bude probíhat sociální změna a co můžeme udělat pro své společenství, když pochopíme jeho historii a přítomnost a prostřednictvím toho zodpovědně přistoupíme k budoucnosti.

Sociolog, který hraje roli zprostředkovatele mezi touto vědou a veřejností, se v první řadě snaží porozumět rozmanitosti lidstva a nalézt v ní určitý řád. Jeho úkolem je převádět neustále osobní starosti lidí na závažné veřejné otázky a současně objasňovat jejich význam pro jedince.

Poznávací, kognitivní funkce sociologie má také praktický význam. Sociologické myšlení a výzkumy usnadňují pochopit vznik a průběh rozličných sociálních situací.

Sociologické myšlení zvyšuje kulturní uvědomění a rozhled sociálních skupin. Oběma těmito způsoby vstupuje sociologie do praktické politiky.

Sociologie nabízí jednotlivci možnost rozšíření kulturního rozhledu, neboť poskytuje informace nejen o společnosti samotné, ale i o postavení lidí v ní, resp. o vztahu mezi jedincem a společností. Taková informace může být předpokladem orientace člověka v jeho sociálním prostředí. A tato orientace je pak důležitá z hlediska tzv. sociálního aktérství – míra našeho kulturního rozhledu nám buď napomáhá spoluvytvářet sociální situace (v nichž zaujímáme nějakou roli), anebo nás odsuzuje až k trpnému přijímání jakéhosi vnějšího diktátu společnosti. Nejčastěji se situace vyvíjí asi tak, že nejsme ani velkými aktéry, ani zcela pasivními příjemci nabízeného repertoáru rolí, ale přinejmenším děláme mnoho chyb při jejím hraní, chceme-li překonat onen diktát společnosti (např. předsudky nebo zastaralé názory). A potom se se svými spoluhráči v sociálních situacích nedokážeme dohodnout, což pravděpodobně málo prospěje jedné i druhé straně sociální hry. Sociologie učí umění sociální hry (Hudečková, Lošťák, 1995).

2.2. Sociologický výzkum

Sociologický výzkum spočívá podle Jeřábka (1992) v řetězu rozhodnutí, které určují postup práce i dosažené výsledky. V každém rozhodovacím kroku má sociolog možnost otevřít nebo naopak uzavřít množství strategií dalšího postupu.

Dle Nového (1997) můžeme sociologický výzkum chápat jako cílevědomé, systematické a organizované získávání, zpracovávání a interpretaci informací o sociální dimenzi objektivní reality .

Podle Hudečkové, Lošťáka (1995) nám sociologický výzkum poskytuje sociální informace v užším slova smyslu, tedy o vztazích mezi lidmi, jejich vzájemném působení v různých oborech lidské činnosti, o jejich potřebách a zájmech.

Podle Jeřábka (1992) musí každý výzkumník mimo jiné rozhodnout, jaký problém bude řešit, v jakém pojmovém rámci se bude pohybovat, jakým způsobem zvolené pojmy vyjádří ve znacích a jak je bude měřit a zjišťovat, na jaké populaci a pomocí jakého výběru bude získávat data, jaký zvolí typ výzkumného projektu, jaké metody sběru dat a analytické procedury se rozhodne použít, jak bude výsledky interpretovat a pomocí jakých prostředků je bude prezentovat ve výsledcích.

2.2.1. Fáze sociologického výzkumu

Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) můžeme sociologický výzkum schematicky rozdělit do tří fází:

1. Přípravná fáze výzkumu.
2. Realizační fáze výzkumu.
3. Závěrečná fáze výzkumu s empirickými a teoretickými výstupy.

2.2.1.1. Přípravná fáze

Podle Surynka (2001) je studijní příprava výzkumu spolu s definováním cíle a předmětu jednou z počátečních činností výzkumných prací. Spočívá zejména ve studiu pramenů. V této fázi výzkumu je třeba shromáždit a prostudovat dostupné materiály, které pomohou k vytvoření základní představy a zkoumané činnosti. Dále by měl být shromážděn dostupný materiál vztahující se k předmětu výzkumu, zejména zprávy z již realizovaných výzkumů.

Dle Příbové (1996) je součástí kvalitní přípravy výzkumu i vyslovení hypotéz, které by měl výzkum potvrdit či vyvrátit.

Moravová (1994) uvádí, že na počátku každého šetření si musí organizátor vždy plně ujasnit:

1. Co chce tímto šetřením zjistit a dokázat?
2. U koho se mají zjistit potřebné statistické ukazatele?
3. Kolik jednotek je třeba zahrnout do šetření?
4. Kde je nejvhodnější šetření provést?
5. Jaký způsob a které techniky zjišťování bude nejvhodnější použít?
6. Jakým způsobem se zjištěné údaje zpracují?
7. Jakým způsobem bude postup šetření před jeho započítím ověřován?
8. Jaké budou náklady šetření?

Na základě všech těchto jednotlivých otázek ve vzájemných souvislostech se vypracovává projekt šetření.

2.2.1.2. Realizační fáze výzkumu

Dle Šindlářové (1997) je tato ryze empirická fáze po organizační stránce nejnáročnější. V této fázi si musí výzkumník stanovit zdroje dat, metody a techniky sběru dat a poté provést sběr dat pomocí zvolených metod a technik.

A) Zdroje dat

Data se dle Zbořila (1994) člení na primární a sekundární. Primární data byly získány prostřednictvím vlastního výzkumu a slouží výhradně k potřebám výzkumu. Zdrojem těchto dat je zkoumaná jednotka, kterou může být jednotlivec, domácnost, firma, škola atd. Primární údaje se vztahují přímo ke zkoumané jednotce a mohou vyjadřovat její situaci, názory, postoje či pocity.

Sekundární data byly shromážděny zpravidla někým jiným k původně jinému účelu. Zdroje sekundárních údajů mohou být buď interní, k nimž patří především evidenční záznamy podniku či externí, k nimž patří veškerá literatura a dokumentace, ze které lze čerpat informace významné pro výzkum.

B) Metody a techniky sběru dat

Metoda sociologického výzkumu dle Hudečkové, Lošťáka (1995) označuje soubor operací, činností, s pomocí kterých se uskutečňuje vzájemné působení výzkumníka a jeho prostředků se zkoumaným objektem. Je souborem pravidel, kterými se řídí vědecká práce. Zprostředkovává spojení výzkumníka se zkoumanou realitou v procesu sociologického empirického výzkumu. Technika sociologického výzkumu je způsob, kterým se získávají a následně zpracovávají prvotní empirické informace. Slouží tedy ke zjišťování faktů, názorů a postojů lidí ve sledovaném úseku sociální reality a k jejich zpracování.

Při sběru primárních dat mohou být podle Suryňka (2001) použity tyto základní metody:

- Dotazování – nejběžnější a nejčastěji využívaná metoda založená na výpovědích respondentů. Dle kontaktu s dotazovaným lze dotazování rozdělit na dotazování osobní, telefonické, písemné či elektronické.

- Pozorování – spočívá v záměrném, cílevědomém a plánovitém sledování smyslově vnímatelných skutečností, aniž by pozorovatel do pozorovaných skutečností nějak zasahoval.
- Experiment – studium vztahů mezi proměnnými za kontrolovaných podmínek.
- Analýza věcných skutečností – zahrnuje jak skutečnosti, které vznikly spontánně, tak i ty, které byly zadány jako úkol.

C) Sběr dat

Dle Heskové (2003) lze při sběru primárních informací použít dva základní nástroje:

1. Dotazníky.
2. Technická zařízení (audiometry, galvanometry, tachistoskop).

Dotazníkové šetření je dle Perglera (1969) taková technika sběru informací, při které jsou potřebné informace od zkoumaných osob získávány písemně, prostřednictvím otázek předtištěných ve zvláštním formuláři, v dotazníku. Otázky by v dotazníku měly být podle Zbořila (1994) uspořádány tak, aby z hlediska respondenta tvořily určitý logický celek a byly přehledné.

Moravová (1994) dělí typy otázek z hlediska předpokládaných odpovědí na:

- Otázky na kvantitativní údaje – zde dotazovaný odpovídá vždy určitým kvantitativním znakem.
- Otázky otevřené – těmito otázkami nevymezujeme dotazovanému předem rozsah odpovědi. Vyvolávají spontánní, volnou odpověď. Používají se tehdy, když neznáme všechny varianty odpovědi či když nemůžeme dobře analyzovat sledovaný problém.
- Polootevřené otázky – tento druh otázek dává dotazovanému možnost odpovědět v rámci předepsaných alternativ či jiným způsobem. Používáme je v případech, kdy si nejsme zcela jisti, že jsme vyčerpali všechny varianty odpovědi.
- Uzavřené otázky – u těchto otázek jsou předem stanoveny různé alternativy odpovědi. Dotazovaný odpovídá jednoduše ANO – NE nebo uvede jednu ze stanovených alternativ, které jsou zahrnuty v samotném znění otázky. Tyto otázky

se používají v dotaznících nejčastěji, protože zjednodušují a urychlují vyplňování dotazníku a jeho následné zpracování.

2.2.1.3. Fáze zpracování a vyhodnocení výzkumu

Zbořil (1994) rozděluje zpracování údajů do čtyř etap:

1. Úprava údajů – spočívá v jejich prověrce z hlediska úplnosti a přesnosti, v doplnění chybějících informací a ve vyloučení údajů zcela nesprávných.
2. Klasifikace údajů – správná klasifikace předpokládá především přesné definování třídních znaků, jednoznačné vymezení tříd, které se musí vzájemně vylučovat a takové stanovení tříd, aby obsáhly všechny prvky zkoumaného souboru.
3. Kódování údajů – znamená převedení slovních výrazů nebo symbolů tak, aby mohla být při zpracování dat použita výpočetní technika. Kódy umožňují převést údaje na přijatelnou formu pro počítač, pomocí kterého se sestaví tabulky a grafy, které vyjadřují výsledky výzkumu. Účelem tabulek a grafů je podat názorný a srozumitelný obraz o zkoumaných jevech, o jejich vývoji, struktuře a závislosti.

Po statistickém zpracování dat nastává etapa, ve které je třeba vyhodnocené údaje interpretovat a vypracovat závěrečnou zprávu, která je poslední částí výzkumu. Dle Hudečkové, Lošťáka (1995) nás analyzovaný materiál vrací zpátky k problému, který podnítl studium. V této fázi musí výzkumník vyřešit, jak najít všechny implikace získaných dat, jak poukázat ve zprávě o výzkumu na jejich význam a na to, jaký mají vztah k předchozím poznatkům.

Zbořil (1994) uvádí, že výsledky lze prezentovat písemně nebo ústně. Písemná prezentace, která představuje základní způsob vyjádření výsledků výzkumu, má zpravidla formu závěrečné zprávy o výzkumu a jeho výsledcích.

Dle Příbové (1996) jsou obecnými požadavky na provedení závěrečné zprávy srozumitelnost, definice odborných termínů, jasné popisy grafů, tabulek a uvedení pramenů.

2.3. Projekt REFLEX

Evropa - stejně jako další rozvinuté země světa - kráčí ke společnosti znalostí a pro ekonomiku i společnost je proto efektivní systém terciárního vzdělávání stále důležitější. Uvedené tendence se odrážejí v požadavcích na absolventy vysokých škol, o nichž se předpokládá, že ve společnosti obsadí klíčové pozice. Vysokoškolští odborníci potřebují získat, udržet si a dále rozvíjet nejen vysoce specializované odborné znalosti a dovednosti vyžadované po kvalifikovaných profesionálech, ale zároveň se u nich velmi často očekává dostatečná pružnost a přizpůsobivost (funkční flexibilita a adaptabilita) – schopnost a ochota přijímat změny a výzvy v oblastech, které nemusí být bezprostředně spjaté s obory a vzdělávacími programy, které vystudovali. Stále více se od nich požaduje rovněž samostatnost, inovační a tvůrčí přístup k řešení problémů a dobré zvládnutí managementu znalostí. Již téměř za standard se pokládá schopnost řídit týmy a pracovat v nich. Společnost znalostí vyžaduje nový druh vysokoškolsky vzdělaného pracovníka: flexibilního odborníka.

Proto byl připraven a v letech 2004-2007 je na evropské úrovni realizován výzkumný projekt „Flexibilita odborníků ve společnosti znalostí: Nové požadavky na terciární vzdělávání v Evropě“, známý pod zkratkou REFLEX (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.1. Účastníci projektu REFLEX

Projektu REFLEX se prozatím účastní 13 zemí prostřednictvím univerzit a výzkumných institucí, které pod vedením ústavu ROA na Maastrichtské univerzitě vytvořily společné konsorcium. Účast 9 členských zemí EU/EFTA (Finsko, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Norsko, Rakousko, Španělsko a Velká Británie) je financována Evropskou Unií (jako specifický zaměřený výzkumný projekt STREP 6. rámcového programu EU), účast zbývajících čtyř zemí (Švýcarsko a Japonsko, protože nejsou členskými státy EU/EFTA, Portugalsko a České republiky, protože k projektu přistoupily až dodatečně) je financována z národních zdrojů nebo ze zdrojů ESF.

V České republice, která se do projektu REFLEX zapojila na podzim 2005, je řešitelem projektu tým složený ze zástupců několika institucí: Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty UK (SVP PedF UK), Centra pro studium vysokého školství (CSVŠ),

agentury Universitas a firmy Cinemax. V čele týmu stojí Jan Koucký, ředitel SVP Pedagogické fakulty UK (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.2. Cíle projektu REFLEX

Cíle projektu jsou zaměřeny na zodpovězení tří základních okruhů otázek:

1. Jaké kompetence potřebují absolventi pro splnění nových požadavků na pracovním trhu?
2. Do jaké míry jednotlivé vysoké školy, fakulty a obory studia tyto kompetence rozvíjejí?
3. Jaké problémy vznikají mezi absolventy, vysokými školami, zaměstnavateli a dalšími klíčovými aktéry a jak mohou být řešeny?

2.3.2.1. Kompetence absolventů vysokých škol

Projekt REFLEX si klade za úkol vymezit kompetence a jejich konkrétní charakteristiky, které odpovídají ve společnosti a v ekonomice nově vznikajícím požadavkům formulovaným z různých perspektiv a úhlů pohledu. Je velmi důležité postihnout rozmanitost kompetencí, které různí aktéři požadují. Kompetence absolventů vysokých škol totiž mohou být formulovány například v rámci státu nebo z celoevropské úrovně, z hlediska různých zaměstnavatelů (s velmi rozdílným zaměřením a strategií) nebo jednotlivých absolventů, v odlišných sektorech ekonomiky, v různých regionech nebo oblastech (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.2.2. Role vzdělávacích institucí

Jak mohou vysoké školy pomoci absolventům, na něž jsou kladeny tak rozmanité požadavky? Rovněž odpovědi na tyto otázky mohou být posuzovány z několika různých úhlů pohledu. V minulosti se systémy terciárního vzdělávání vyvíjely v každé zemi podle určitých tradic a vlastní logiky, nebo alespoň specifickými cestami. Boloňský proces však v Evropě na konci 90. let započal rozsáhlou proměnu terciárního vzdělávání, která usiluje o jeho harmonizaci a vytvoření společného evropského prostoru. Jak se v tomto vývoji

mění úloha vysokých škol a dalších institucí terciárního vzdělávání v jednotlivých zemích a nakolik dokáží reagovat na nové výzvy, se kterými se setkávají jejich absolventi?

2.3.2.3. Problémy přechodu ze školy do zaměstnání

Rozdílní aktéři se snaží dosáhnout rozdílných cílů a mezi těmito cíly se může objevit nesoulad. Na evropské úrovni neznamena harmonizace terciárního vzdělávání sjednocování cílů všech členských zemí nebo jejich vzdělávacích systémů. Dokonce i v rámci terciárního vzdělávání existují cíle – například zvýšení ekonomické výkonnosti, udržení akademické autonomie nebo snížení sociálních nerovností – které nemusejí být vždy plně slučitelné. Nakolik zaměstnavatelé využívají kompetencí absolventů a jak to souvisí s poptávkou a nabídkou na pracovním trhu a s charakterem jejich organizace? V jakých oblastech a do jaké míry vysoké školy připravují absolventy na jejich role na strukturovaném pracovním trhu?

2.3.3. Nástroje projektu REFLEX

K dosažení uvedených cílů a zodpovězení nastolených otázek používá projekt REFLEX sadu výzkumných nástrojů. Mezi nimi jde především o:

1. Národní zprávy, které mají v každé ze zúčastněných zemí analyzovat a odhalit hlavní strukturální a institucionální faktory určující vztah mezi terciárním vzděláváním a trhem práce.
2. Kvalitativní studie založené na řízených rozhovorech se zástupci vysokých škol a zaměstnavatelů, zaměřených na vymezení kompetencí absolventů ve společnosti znalostí.
3. Kvantitativní výzkum uplatnění absolventů z let 2000-2002 v každé zemi.

2.3.3.1. Národní zprávy

Národní zprávy využívají informace a data především ze zdrojů Evropské komise a OECD (například databáze Labour and Employment a Education at a Glance) a samozřejmě také z národních zdrojů k popisu relevantních strukturálních

a institucionálních faktorů (například obecné podmínky na trhu práce, míry účasti na terciárním vzdělávání, věk při vstupu na trh práce, míra regulace trhu práce a ochrany zaměstnanců apod.) ve vybraných zemích. Využívají rovněž údajů z výběrového šetření pracovních sil v členských zemích EU (Eurostat LFS) k popisu procesu začleňování absolventů na trh práce. Národní zprávy poskytují především celkový pohled a kontext k ostatním nástrojům projektu REFLEX (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.2. Kvalitativní studie

Po základním vhledu do problematiky v podobě národní zprávy je druhým krokem další upřesnění situace prostřednictvím analýzy názorů a cílů klíčových aktérů mezi představiteli vysokých škol a zaměstnavatelů na vzdělávací politiku, uplatnění absolventů vysokých škol a na jejich úlohu v těchto procesech. Zvláště v první fázi projektu je kladen důraz na získání informací pro „Kvalitativní studii o kompetencích absolventů ve společnosti znalostí“. Studie přináší důležitý pohled, který hraje klíčovou úlohu při realizaci dalších kroků a interpretaci výsledků projektu (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.3. Kvantitativní výzkum absolventů

Nejpodstatnějším nástrojem projektu REFLEX je však v průběhu let 2005-2006 uskutečňovaný sběr a analýza informací přímo od absolventů, kteří získali diplom v letech 2000-2002. Kvantitativní údaje reflektují zkušenosti absolventů ze studia a jeho hodnocení, charakter vlastního přechodu ze školy na pracovní trh, strategie rozvoje další kariéry a směry, jimiž se pracovní kariéra skutečně vyvíjela (SVP: REFLEX, 2006).

Při dostatečné velikosti šetřeného vzorku projekt REFLEX navíc umožní porovnání uplatnění absolventů jednotlivých oborů studia a konkrétních vysokých škol v různých zemích. Kromě absolvovaného oboru, času a výsledku studia je důležitou součástí výzkumu hodnocení studia absolventem, který je s odstupem 4-5 let a především ve vztahu k vykonávanému povolání (profesi) schopen definovat nejvýznamnější, či naopak nejslabší oblasti/charakteristiky vzdělávacího programu i jeho celkový přínos pro absolventovu pracovní kariéru (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.3.4. Velikost vzorku a způsob výběru absolventů

Minimální velikost vzorku je v každé ze zúčastněných zemí stanovena na 2 tisíce absolventů. Většina zemí však plánuje vzorek větší. Způsoby výběru vzorku se v jednotlivých státech mírně liší, ovšem prakticky ve všech je pravidlem reprezentativnost výběru podle úrovně získaného vzdělání, druhu vzdělávací instituce, oboru studia a regionu. Často se jedná o náhodný výběr z registru všech absolventů. V zemích bez registru je nečastěji praktikován stratifikovaný náhodný výběr absolventů z institucí nabízejících terciární vzdělávání.

V České republice bylo záměrem oslovit absolventy všech vysokých škol a fakult z let 2001 a 2002. Návratnost dotazníků se předpokládá v rozpětí 20%-30% a cílovým ukazatelem je získat 6 tisíc řádně vyplněných dotazníků (SVP: REFLEX, 2006).

2.3.4. Návaznost projektu Reflex na projekt CHEERS

Podstatnou předností projektu REFLEX je, že přímo navazuje na projekt CHEERS, který proběhl v podobné skladbě 12 zemí (včetně ČR) již v letech 1998-2000, přičemž v každé zemi bylo dotazováno okolo 3 tisíc absolventů VŠ z roku 1994. Celkově tedy více než 40 tisíc absolventů odpovědělo na otázky zaměřené na jejich socioekonomického zázemí, studijní historii, přechod ze školy do zaměstnání, první zaměstnání, vztah studia a zaměstnání, jejich spokojenost s prací a také na jejich zpětné hodnocení studia.

Hlavním cílem tohoto projektu bylo analyzovat současný vývoj vztahu mezi terciárním vzděláváním a světem práce v Evropě: nové technologické požadavky, nové pracovní náplně s ohledem na expanzi terciárního vzdělávání, nezaměstnanost a další problémy se zaměstnaností, vztah mezi uplatněním vzdělání a regionem, rostou role sociálně orientovaných a motivačních kompetencí a konečně propojování evropských pracovních trhů pro terciárně vzdělané (SVP: REFLEX, 2006).

Je zřejmé, že oblasti zájmu projektu REFLEX se příliš nezměnily a tedy výsledky obou těchto projektů budou z větší části navzájem porovnatelné. Dotazník projektu CHEERS prošel jistým vývojem, otázky jsou tedy přeformulovány, ale klíčové oblasti zájmu jsou identické. Srovnání umožní ukázat vývoj a změny, které se v České republice a v ostatních zúčastněných zemích v oblasti terciárního vzdělávání a uplatnění absolventů odehrály v průběhu posledního desetiletí:

- v požadavcích absolventů na zaměstnavatele a zaměstnavatelů na absolventy;
- v situaci na trhu práce absolventů vysokých škol;
- v pojetí a hodnocení studia na jednotlivých školách a v různých oborech vzdělávání.

2.4. Historie Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích byla zřízena dne 28. září 1991 zákonem ČNR č. 314/1991 Sb. Zakládajícími fakultami této veřejné vysoké školy byly Agronomická fakulta, která byla od roku 1960 součástí Vysoké školy zemědělské v Praze a Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, jenž byla od roku 1948 pobočkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a až později se stala samostatnou fakultou.

Dne 8. listopadu 1991 přibýly k těmto fakultám tři nově zřízené fakulty: Biologická fakulta, Teologická fakulta a Zdravotně sociální fakulta. V roce 1992 byla agronomická fakulta přejmenována na zemědělskou. V září 1994 je zřízena nová fakulta – Fakulta managementu se sídlem v Jindřichově Hradci, kde byl akreditován studijní obor Management podnikatelské sféry a veřejných služeb, ale v roce 1998 vstoupila fakulta do svazku Vysoké školy ekonomické v Praze.

V roce 1996 se do struktury univerzity začlenil výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický se sídlem ve Vodňanech a v roce 2002 se univerzita rozrostla o ústav fyzikální biologie v Nových Hradech. O rok později vznikl jako součást univerzity historický ústav, který se stal jedním ze zakládajících pracovišť filozofické fakulty vzniklé k 1. lednu 2006. Zatím poslední novou součástí Jihočeské univerzity je fakulta ekonomická zřízená k 1. lednu 2007.

V univerzitní pečeti je český lev, který drží v předních tlapách štít s růží jihočeského rodu pánů z Rožmberka. Toto spojení poukazuje na to, že univerzita je institucí založenou českou národní radou a navazuje na staré tradice vzdělanosti jižních Čech.

Jednotlivá pracoviště univerzity jsou soustředěna v centru města a v akademickém areálu ve Čtyřech Dvorech, kde sídlí též rektorát Jihočeské univerzity. Areál je vybaven moderními kolejemi a nově zrekonstruovanou menzou. V jeho bezprostředním sousedství se nachází biologicky zaměřené ústavy Akademie věd České republiky.

2.4.1. Historie Zemědělské fakulty Jihočeské Univerzity

Zemědělská fakulta v Českých Budějovicích byla založena v roce 1960 a jako Provozně ekonomická fakulta se stala součástí Vysoké školy zemědělské v Praze, která byla významně nápomocna jejímu budování. Vznik fakulty byl výsledkem dlouhodobých snah představitelů hospodářského, společenského a kulturního života a též stále sílící potřebou kvalifikovaných zemědělských odborníků v oblasti jižních a západních Čech. Od školního roku 1962/1963 byla zahájena výuka i v dálkovém studiu, a to ve třech oborech – provozně ekonomickém, zootechnickém a fytotechnickém. Vývoj v zemědělsko-potravinářském komplexu kladl postupně diferencované požadavky na profesionální zdatnost řídicích pracovníků. Tím ovlivňoval zaměření výchovy zemědělských odborníků a skladbu studijních programů. V roce 1985 se fakultě dostává označení Agronomická a jsou zahájeny nově pětileté studijní obory: genové inženýrství a šlechtění rostlin, integrovaná ochrana rostlin a pedobiotechnologie. V roce 1992 byla agronomická fakulta přejmenována na zemědělskou.

Od 1.1.2007 jsou ekonomicky zaměřené obory přesunuty na nově vzniklou Ekonomickou fakultu.

Zemědělská fakulta svobodně a samostatně rozvíjí vědeckou, vzdělávací, studijní, poradenskou a projekční činnost a vytváří pro ni podmínky. Fakulta zaměřuje svoji činnost především ve prospěch všestranného rozvoje zemědělství v duchu společenské a národní prosperity. Právě proto se fakulta v polovině devadesátých let rozhodla zaměřit se na oblast komplexního managementu venkovských regionů. Tato orientace vytváří nejen široké pole možností v oblasti uplatnění absolventů, ale i v oblasti koncipování vědecko-výzkumných programů fakulty.

Odborným profilem absolventů Zemědělské fakulty je komplexní management pro podnikatelské prostředí ve venkovském prostoru. Z tohoto důvodu je výuka orientována zejména na přípravu pro manažerské funkce výrobní i obchodní sféry, tj. technologického, agroenvironmentálního, provozního, finančního a obchodního managementu, obchodu se zemědělskými a potravinářskými komoditami, nemovitostmi a všemi ostatními prostředky důležitými pro zemědělství a venkovský průmysl. Uvedené poslání vytváří pro fakultu postavení vysokoškolského pracoviště s celostátní působností a velmi dobrou vybaveností, a to jak po stránce vědecko-pedagogické kvalifikace pracovníků fakulty, tak i po stránce technické vybavenosti.

2.4.2. Současná nabídka studijních oborů na Zemědělské fakultě

2.4.2.1. Magisterské studijní programy (MSP):

MSP: M4101 ZEMĚDĚLSKÉ INŽENÝRSTVÍ

- Všeobecné zemědělství
- Provozně podnikatelský obor
- Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

2.4.2.2. Bakalářské studijní programy (BSP)

BSP: B4103 ZOOTECHNIKA

- Rybářství
- Zootechnika

BSP: B4131 ZEMĚDĚLSTVÍ

- Zemědělské biotechnologie
- Agroekologie
- Zemědělská technika, obchod, servis a služby
- Zemědělství

2.4.2.3. Navazující magisterské studijní programy (NMSP)

NMSP: N4101 ZEMĚDĚLSKÉ INŽENÝRSTVÍ

- Agroekologie
- Rostlinné biotechnologie
- Živočišné biotechnologie

2.4.3. Současná nabídka studijních oborů na Ekonomické fakultě

2.4.3.1. Bakalářské studijní programy (BSP)

BSP: B6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT

- Účetnictví a finanční řízení podniku
- Obchodní podnikání

2.4.3.2. Navazující magisterské studijní programy (NMSP)

NMSP: N6208 EKONOMIKA A MANAGEMENT

- Účetnictví a finanční řízení podniku
- Obchodní podnikání
- Strukturální politika EU a rozvoj venkova

3. METODIKA

3.1. Metodika výzkumu REFLEX

Metodika sběru dat o absolventech vysokých škol pro mezinárodní projekt REFLEX vymezuje činnosti, které je třeba na vysokých školách realizovat. V období únor - duben 2006 bylo nutné na ZF JU provést tyto činnosti, které jsou členěny do čtyř na sebe navazujících etap:

1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres.
2. Rozesílání dotazníků, jejich urgency a sběr odpovědí.
3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání koordinátorovi výzkumu ke zpracování.
4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU.

3.1.1. Příprava seznamu absolventů a jejich adres

Absolventi, kterých se výzkum týkal, museli zdárně ukončit bakalářské či magisterské studium na ZF JU v kalendářním roce 2001 nebo 2002. Zdrojem pro výběr respondentů (dotazovaných absolventů) byl seznam adres. Jde o seznam posledních adres, které jsou na fakultě k dispozici (například promočních adres). Z nich byly vyřazeny adresy na studentské koleje a do zahraničí. Všechny ostatní adresy byly zařazeny do seznamu, přestože část z nich už je pravděpodobně neplatná (absolventi se přestěhovali, část žen absolventek se vdala a má dnes jiné příjmení atd.).

3.1.2. Rozesílání dotazníků, jejich urgency a sběr odpovědí

Na adresy vybraných absolventů byly rozeslány obálky, které obsahovaly průvodní dopis, dotazník výzkumu REFLEX (příloha 1) a prázdnou odpovědní obálku se jménem kontaktní osoby a adresou ZF JU. Dva týdny po odeslání dotazníků byly upomínkou urgování absolventi, kteří dosud neodpověděli.

3.1.3. Kontrola dotazníků a jejich odeslání ke zpracování

Došlé dotazníky byly zkontrolovány z hlediska úplnosti vyplnění. Dotazníky, které byly vyplněny jen částečně (méně než z poloviny) nebyly započítány. Dotazníky byly následně odeslány do Centra pro studium vysokého školství, které je koordinátorem výzkumu REFLEX v České republice.

3.1.4. Vlastní zpracování výzkumu týkajícího se ZF JU

Před odesláním došlých dotazníků koordinátorovi výzkumu byla získaná data naeditována v programu MS Excel a seřazena podle čísla dotazníku, aby bylo možno získané informace využít pro výzkum týkající se pouze ZF JU.

3.2. Struktura dotazníku

Dotazník výzkumu REFLEX se skládá z 11 sekcí, které obsahují celkem 103 otázek. Pro tento dotazník byly zvoleny jak otázky otevřené (vyžadují volné odpovědi), tak otázky polootevřené a uzavřené (s alternativním výběrem možných odpovědí).

Klíčovými oblastmi dotazníku jsou:

- charakteristiky a hodnocení vysokoškolského studia a získaného vzdělání,
- charakteristiky a hodnocení začlenění a uplatnění absolventa na trhu práce a informace o zaměstnavateli jako organizaci (firemní kultura, postavení na trhu apod.),
- srovnání kompetencí absolventů získaných studiem a potřebných v zaměstnání, vztah hodnocení vzdělání a pracovního uplatnění.

3.3. Návratnost dotazníků

Celkem bylo rozesláno 512 dotazníků. V řádném termínu (únor-duben 2006) odepsalo 126 respondentů. Do výběrového souboru však nebyly zahrnuty 2 dotazníky, které přišly zcela prázdné. Návratnost dotazníků byla tedy 24 %, což znamená, že téměř každý čtvrtý absolvent dotazník vyplnil a zároveň ho včas poslal zpět na ZF JU.

V porovnání s ostatními účastníky výzkumu REFLEX v České republice lze konstatovat, že návratnost dotazníků byla vysoká. Návratnost však mohla být negativně ovlivněna vysokým počtem otázek v dotazníku. Zde ale musíme brát v úvahu, že se jedná o významný projekt na evropské úrovni a tomu odpovídá i rozsah dotazníku. Negativně ovlivnit návratnost dotazníků REFLEX mohlo i to, že absolventi ZF JU z let 2001 a 2002 podstoupili již několik obdobných výzkumů. Velikost výběrového souboru je tedy 124 respondentů.

3.4. Vlastní postup týkající se výzkumu ZF JU

Získaná data byla po naeditování do programu MS Excel rozdělena na tři části. V mé práci jsem analyzoval první část dotazníku, zbylé dvě části jsou tématem jiných bakalářských prací. V mé části dotazníku jsem následně zpracovával na tyto sekce:

- A. Studijní obor respondentů ukončený v roce 2001 nebo 2002.
- B. Vzdělávací a pracovní dráha respondentů.
- C. Přejít respondentů ze školy do praxe po absolvování v roce 2001 nebo 2002.
- D. První zaměstnání respondentů po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002.

K popisu výsledků byly v programu MS Excel vytvořeny tabulky a grafy, které byly získány tříděním prvního nebo druhého stupně. Díky tomu mohli být otázky vyhodnocovány jednak za celou ZF JU a jednak ve vztahu k jednotlivým oborům.

Výběrový soubor byl rozčleněn v souladu se stavem základního souboru podle studijních oborů na:

- Obchodně podnikatelský (dále jen OP),
- Účetnictví a finanční řízení podniku (dále jen ÚFRP),
- Provozně podnikatelský (dále jen PP),
- Pozemkové úpravy a převody nemovitostí (dále jen PUPN),
- Všeobecné zemědělství (dále jen VZ).

V tabulce 1 je také uveden celkový počet absolventů oboru Zemědělská technika (dále jen ZT) z roku 2001. Vzhledem k tomu, že nikdo z absolventů tohoto oboru neodeslal vyplněný dotazník zpět na ZF JU, obor ZT nenáleží do výběrového souboru.

Ve vlastní práci byly použity hodnoty týkající se celkového počtu absolventů (viz tabulka 1) a hodnoty týkající se počtu respondentů:

- N = počet absolventů (základní soubor),
- n = počet respondentů (výběrový soubor).

4. VÝSLEDKY VLASTNÍHO VÝZKUMU

4.1. Obor, který respondenti ukončili v roce 2001 nebo 2002

V následujících tabulkách a grafech jsou uvedeny základní charakteristiky respondentů a jejich vystudovaných oborů.

4.1.1. Celkový přehled absolventů ZF JU dle oborů z let 2001-2002

Tabulka 1: Vystudovaný obor absolventů ZF JU z let 2001 – 2002

	2001		2002		Celkem	
	%	N	%	N	%	N
VZ	24,3	61	32,6	85	28,5	146
ÚFŘP	21,9	55	27,6	72	24,8	127
OP	25,5	64	20,7	54	23,0	118
PP	14,7	37	12,3	32	13,5	69
PUPN	7,2	18	6,9	18	7,0	36
ZT	6,4	16	0	0	3,1	16
Celkem	100,0	251	100,0	261	100,0	512

Výsledky:

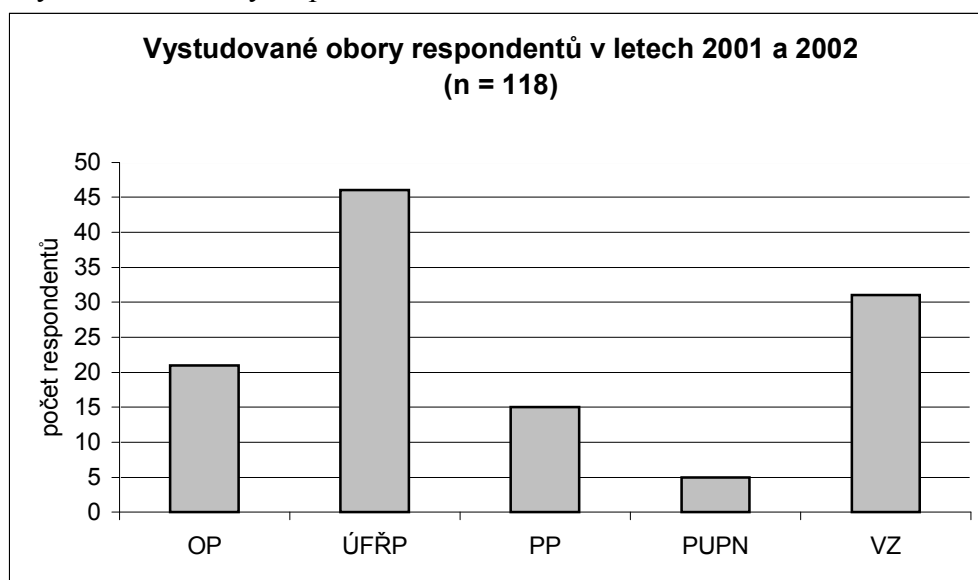
Zemědělskou fakultu Jihočeské univerzity (dále jen ZF JU) opustilo v letech 2001-2002 nejvíce absolventů oboru VZ, kterých bylo téměř 29 %. Zhruba 25 % absolventů vystudovalo obor ÚFŘP. Téměř jedna čtvrtina absolventů vystudovala obor OP a okolo 14 % absolventů bylo z oboru PP. Z oboru PUPN pochází 7 % absolventů a zhruba 3 % absolventů vystudovala obor ZT.

4.1.2. Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001-2002

Tabulka 2: Vystudovaný obor respondentů na ZF JU v letech 2001 a 2002

	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
OP	18,9	10	16,9	11	17,8	21
ÚFŘP	41,5	22	36,9	24	39,0	46
PP	13,2	7	12,3	8	12,7	15
PUPN	1,9	1	6,2	4	4,2	5
VZ	24,5	13	27,7	18	26,3	31
Celkem	100,0	53	100,0	65	100,0	118

Graf 1: Vystudované obory respondentů v letech 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

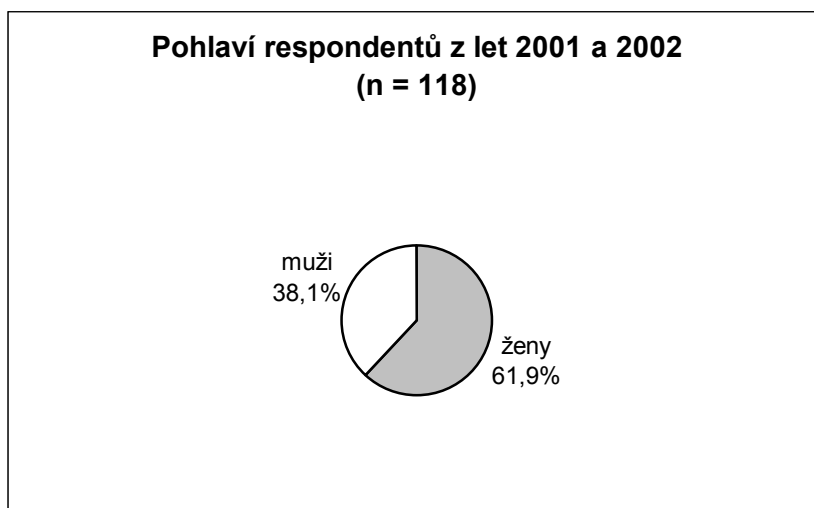
Ve výběrovém souboru se nachází nejvíce respondentů (viz graf 1), kteří v letech 2001 a 2002 vystudovali obor ÚFŘP (39 %). Více než 26 % respondentů vystudovalo obor VZ a téměř 18 % respondentů bylo z oboru OP, který své první absolventy vypustil na trh práce až v roce 2000. Okolo 13 % absolventů pochází z oboru PP a více než 4 % respondentů absolvovalo obor PUPN. Z výsledků je patrné, že ekonomicky zaměřené obory začaly v letech 2001 a 2002 produkovat více absolventů než obory zemědělské.

4.1.3. Pohlaví

Tabulka 3: Vystudovaný obor respondentů v letech 2001 a 2002 dle pohlaví

	Ženy		Muži		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
OP	21,9	16	11,1	5	17,8	21
ÚFŘP	43,8	32	31,1	14	39,0	46
PP	12,3	9	13,3	6	12,7	15
PUPN	2,7	2	6,7	3	4,2	5
VZ	19,2	14	37,8	17	26,3	31
Celkem	100,0	73	100,0	45	100,0	118

Graf 2: Pohlaví respondentů, kteří ukončili studium v letech 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

Z prováděné analýzy vyplývá, že mezi respondenty (viz tabulka 3) převládají ženy absolventky nad muži (téměř o 24 %). U respondentů z oboru ÚFŘP převažují ženy absolventky nad muži o téměř 13 %. U respondentů z oboru OP bylo o 10 % více žen než mužů. Zcela opačná situace je u oborů zaměřených na zemědělství. Z oboru VZ odpovědělo o téměř 19 % mužů více než žen. U oboru PUPN je o 4 % více mužů, kteří odpověděli na náš dotazník. Obor PP absolvovalo o 1 % více mužů než žen.

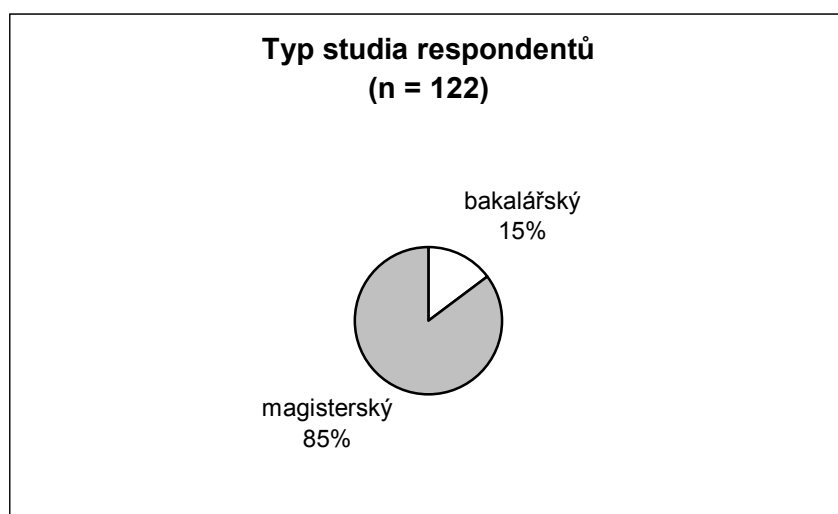
Větší počet žen respondentek odpovídá i celkové převaze žen mezi absolventy v letech 2001 a 2002, a to zejména v ekonomicky zaměřených oborech.

4.1.4. Typ studia respondentů

Tabulka 4: Typ studia respondentů

Typ studia	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
Bakalářský	10,3	6	18,8	12	14,8	18
Magisterský	89,7	52	81,3	52	85,2	104
Celkem	100,0	58	100,0	64	100,0	122

Graf 3: Typ studia respondentů z let 2001 a 2002

Výsledky a diskuse:

Ve výběrovém souboru (viz tabulka 4) převládají téměř o 90 % respondenti, kteří v roce 2001 absolvovali magisterský obor nad respondenty, kteří absolvovali některý z bakalářských oborů. V roce 2002 došlo k poklesu počtu absolventů magisterských oborů mezi respondenty zhruba o 9 %.

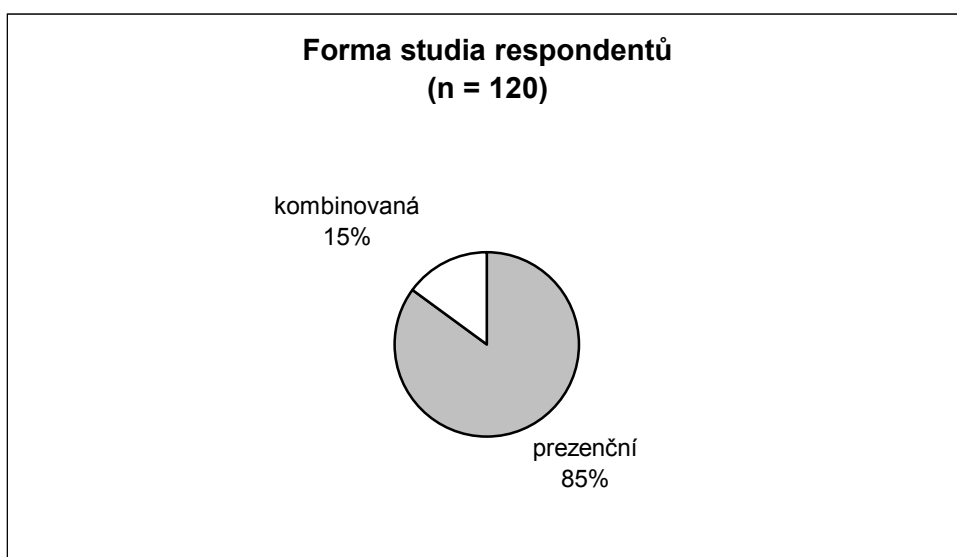
Po roce 2002 byly v magisterském studijním programu jen obory VZ, PP a PUPN, ostatní obory byly bakalářské s možností navazujícího magisterského studia.

4.1.5. Forma studia respondentů

Tabulka 5: Forma studia respondentů

	2001		2002		Celkem	
	%	n	%	n	%	n
Prezenční	84,2	48	85,7	54	85,0	102
Kombinovaná	15,8	9	14,3	9	15,0	18
Celkem	100,0	57	100,0	63	100,0	120

Graf 4: Forma studia respondentů z let 2001 a 2002

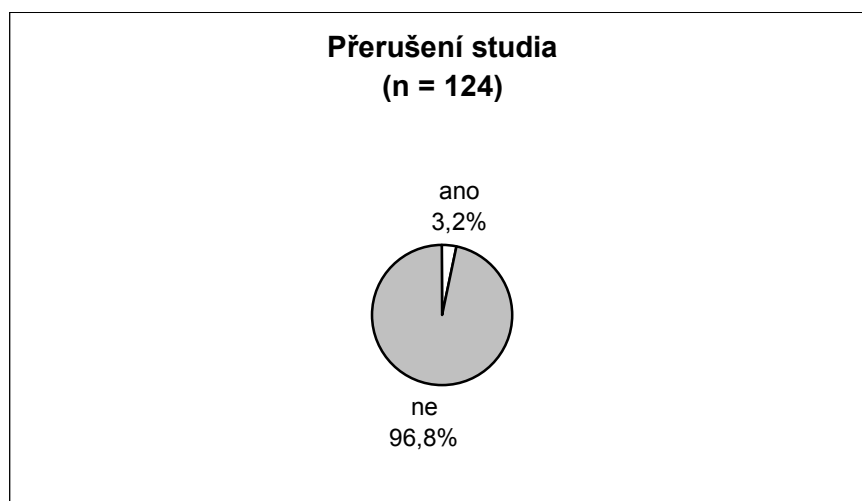

Výsledky:

Prezenční formu studia si zvolilo 85 % respondentů (viz graf 4). Kombinovanou formou studia vystudovalo 15 % respondentů.

4.1.6. Přerušení studia

Graf 5: Přerušení studia respondentů v letech 2001 a 2002

Výsledky:

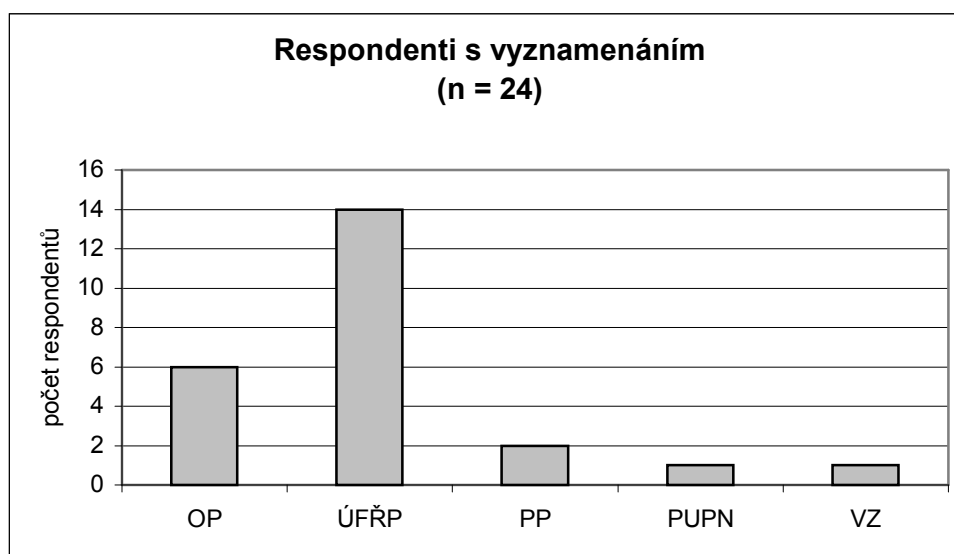
Zhruba 3 % respondentů, kteří ukončili studium v roce 2001 nebo 2002, přerušili studium. Každý z nich přerušil studium na 12 měsíců.

4.1.7. Studium s vyznamenáním

Tabulka 6: Respondenti s vyznamenáním v letech 2001 a 2002 dle oborů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	28,6	6	30,4	14	13,3	2	20,0	1	3,3	1	20,5	24
Ne	71,4	15	69,6	32	86,7	13	80,0	4	96,7	29	79,5	93
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 6: Respondenti s vyznamenáním v letech 2001 a 2002 dle oborů

Výsledky:

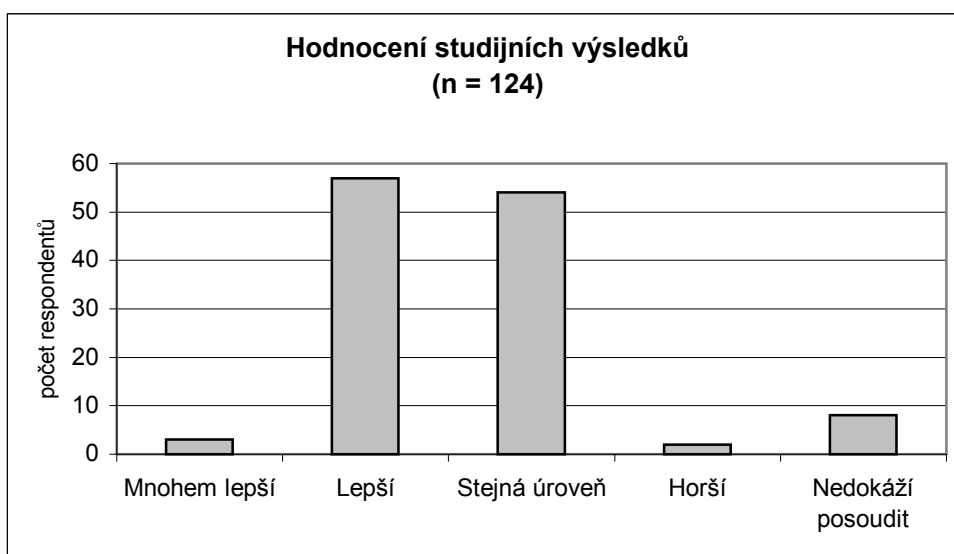
Z tabulky 6 lze vyčíst, že zhruba 21 % respondentů absolvovalo ZF JU v letech 2001 a 2002 s vyznamenáním. Z grafu 6 je patrné, že nejvíce respondentů s červeným diplomem absolvovalo obor ÚFŘP (více než polovina respondentů, kteří absolvovali s vyznamenáním). Jedna čtvrtina respondentů s vyznamenáním byla z oboru OP, zhruba 8 % respondentů náleželo do oboru PP a okolo 4 % respondentů absolvovalo s vyznamenáním obory PUPN a VZ.

4.1.8. Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy

Tabulka 7: Hodnocení studijních výsledků ve srovnání s ostatními absolventy

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Mnohem lepší	4,8	1	0	0	0,0	0	0	0	6,5	2	2,5	3
Lepší	52,4	11	43,5	20	33,3	5	60,0	3	48,4	15	45,8	54
Na stejné úrovni	28,6	6	50,0	23	60,0	9	40,0	2	41,9	13	44,9	53
Horší	0	0	2,2	1	6,7	1	0	0	0	0	1,7	2
Mnohem horší	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0
Nedokáží posoudit	14,3	3	4,3	2	0	0	0	0	3,2	1	5,1	6
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 7: Hodnocení studijních výsledků v porovnání s ostatními absolventy

Výsledky:

Téměř polovina respondentů si myslí, že ve srovnání s jinými absolventy byly jejich studijní výsledky lepší (viz graf 7). Okolo 44 % respondentů je přesvědčeno, že jejich studijní výsledky byly na stejné úrovni jako výsledky ostatních absolventů. Pouze okolo 3 % respondentů uvádí, že jejich studijní výsledky byly mnohem lepší. Zhruba 2 % respondentů jsou názoru, že jejich prospěch byl horší než prospěch ostatních studentů. Žádný z respondentů není přesvědčen, že by jeho studijní výsledky byly mnohem horší a více než 6 % respondentů nedokáže posoudit, na jaké úrovni byly jejich studijní výsledky.

Téměř dvě třetiny respondentů z oboru PUPN uvádí, že jejich výsledky byly ve srovnání s ostatními studenty lepší (viz tabulka 7). Stejného názoru je více než polovina respondentů z oboru OP, téměř jedna polovina respondentů z oborů VZ a ÚFŘP a také jedna třetina respondentů z oboru PP. Studijní výsledky 60 % respondentů z oboru PP byly dle jejich názoru na stejné úrovni s ostatními studenty. Stejný názor sdílí i jedna polovina respondentů z oboru ÚFŘP, více než jedna třetina respondentů z oborů PUPN a VZ a téměř jedna třetina respondentů z oboru OP.

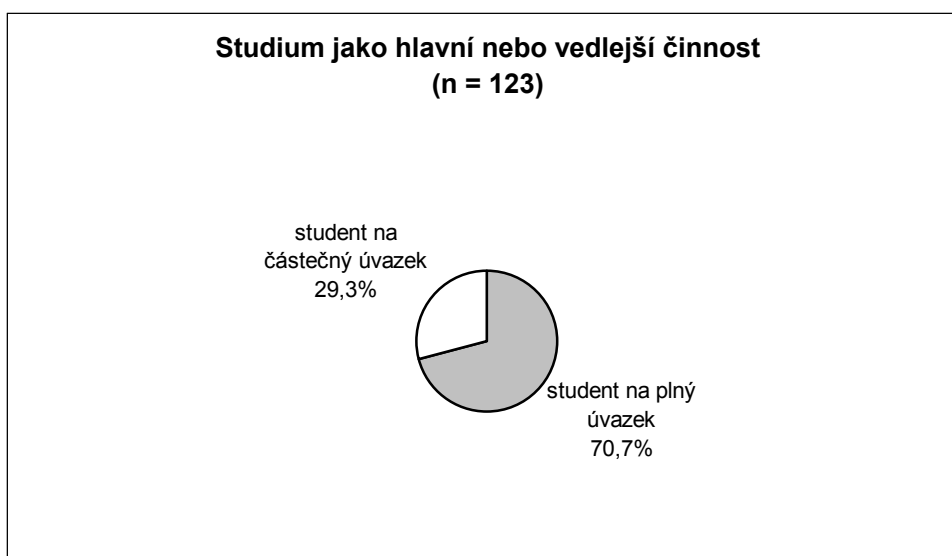
O mnohem lepších výsledcích je přesvědčeno zhruba 5 % respondentů z oboru OP a více než 6 % respondentů z oboru VZ. Naopak horší výsledky mělo necelých 7 % respondentů z oboru PP a okolo 2 % respondentů z oboru ÚFŘP. Nikdo z respondentů si nemyslí, že by jeho studijní výsledky byly mnohem horší než výsledky ostatních studentů. Někteří respondenti to však nedokáží posoudit.

4.1.9. Studium jako hlavní či vedlejší činnost v posledních 2 letech studia

Tabulka 8: Studium jako hlavní nebo vedlejší činnost v posledních 2 letech studia

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Na plný úvazek	61,9	13	66,7	30	46,7	7	100,0	5	90,0	27	70,7	82
Na částečný úvazek	38,1	8	33,3	15	53,3	8	0	0	10,0	3	29,3	34
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	116

Graf 8: Studium jako hlavní nebo vedlejší činnost v posledních dvou letech studia

Výsledky:

Více než 70 % respondentů (viz graf 8) bylo v posledních dvou letech na ZF JU studenty na plný úvazek. Studium pro ně tedy bylo hlavní činností. Převažují nad respondenty, kteří se dají nazvat studenty na částečný úvazek, protože studium nebylo jejich hlavní činností.

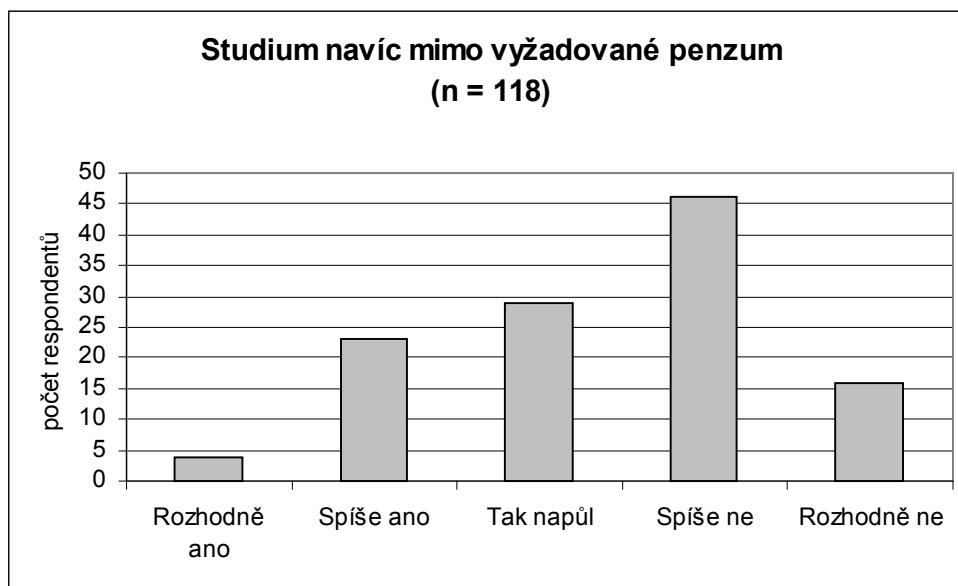
U oborů PUPN a VZ převažují ve velké míře studenti na plný úvazek (viz tabulka 8). Pro žádného respondenta z oboru PUPN nebylo studium vedlejší činností. Zhruba pro dvě třetiny respondentů z oborů OP a ÚFŘP bylo studium hlavní činností. Jen u oboru PP bylo o více studentů na částečný úvazek (více než jedna polovina respondentů).

4.1.10. Studium respondentů ještě navíc mimo vyžadované penzum

Tabulka 9: Studium ještě navíc mimo vyžadované penzum

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	4,3	2	0	0	0	0	6,5	2	3,4	4
Spíše ano	14,3	3	21,7	10	13,3	2	20,0	1	22,6	7	19,5	23
Tak napůl	14,3	3	28,3	13	26,7	4	40,0	2	22,6	7	24,6	29
Spíše ne	52,4	11	34,8	16	33,3	5	40,0	2	38,7	12	39,0	46
Rozhodně ne	19,0	4	10,9	5	26,7	4	0	0	9,7	3	13,6	16
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 9: Studium navíc mimo vyžadované penzum

Výsledky:

Více než jedna třetina respondentů spíše nestudovala ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek (viz graf 9). Tak napůl studovala navíc jedna čtvrtina respondentů. Zhruba 19 % respondentů uvádí, že spíše studovali navíc, ale zhruba 13 % respondentů je přesvědčeno, že rozhodně nebylo potřeba studovat mimo vyžadované penzum. Pouze necelá 4 % respondentů studovala ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek.

V tabulce 9 vidíme, že více než 71 % respondentů z oboru OP nestudovalo ještě navíc mimo vyžadované penzum nutné k úspěchu u zkoušek. Stejný přístup ke studiu mělo

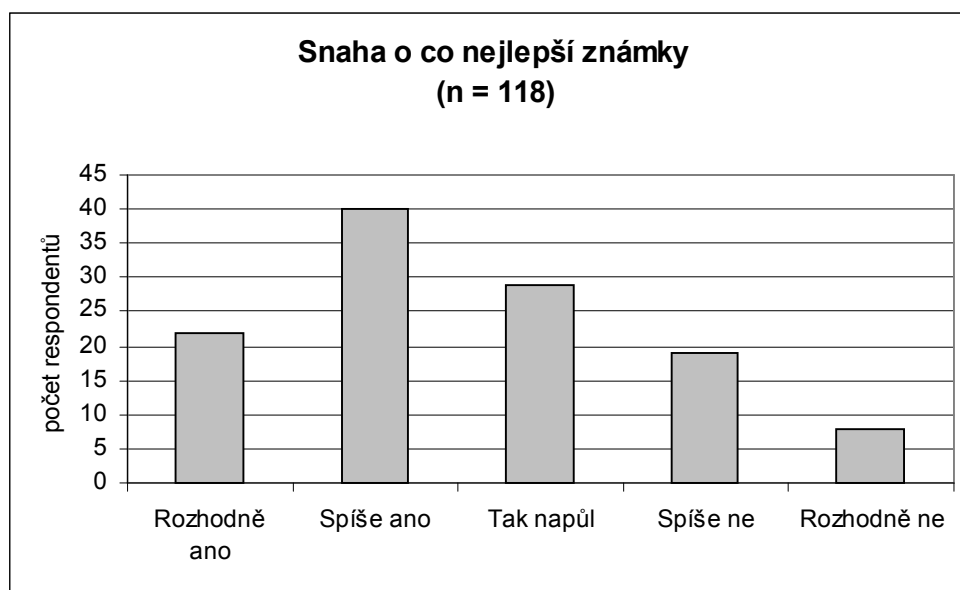
také 60 % respondentů z oboru PP a téměř polovina respondentů z oboru VZ. Více než 45 % respondentů z oboru ÚFŘP a 40 % respondentů z oboru PUPN také nestudovalo navíc mimo vyžadované penzum.

4.1.11. Snaha respondentů o co možná nejlepší známky

Tabulka 10: Snaha respondentů o co nejlepší známky

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	28,6	6	17,4	8	26,7	4	0,0	0	12,9	4	18,6	22
Spíše ano	28,6	6	39,1	18	13,3	2	80,0	4	32,3	10	33,9	40
Tak napůl	19,0	4	26,1	12	33,3	5	0,0	0	25,8	8	24,6	29
Spíše ne	19,0	4	10,9	5	20,0	3	20,0	1	19,4	6	16,1	19
Rozhodně ne	4,8	1	6,5	3	6,7	1	0	0	9,7	3	6,8	8
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 10: Snaha respondentů o co možná nejlepší známky

Výsledky:

Jedna třetina respondentů spíše usilovala o co nejlepší známky, tak napůl o ně usilovala jedna čtvrtina respondentů (viz graf 10). Zhruba 19 % respondentů se rozhodně snažilo o co nejlepší známky, zatímco 16 % respondentů o ně spíše neusilovalo a pro 7 % respondentů rozhodně nebyly co možná nejlepší známky důležité.

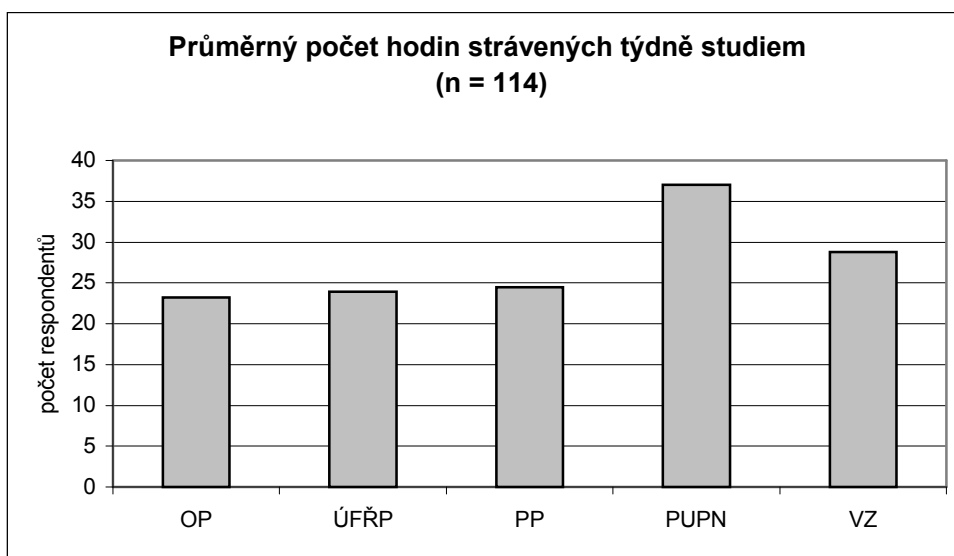
O co možná nejlepší známky rozhodně usilovali respondenti z oborů OP (28,6 %) a PP (26,7 %), více než 17 % respondentů z oboru ÚFŘP a 13 % respondentů z oboru VZ. O co nejlepší známky se rozhodně nesnažil žádný respondent z oboru PUPN. Spíše o lepší známky usilovalo 80 % respondentů z oboru PUPN, více než jedna třetina respondentů z oboru ÚFŘP a téměř třetina respondentů z oborů VZ a OP. O co možná nejlepší známky se nesnažilo okolo 20 % respondentů z oborů OP, PUPN, VZ a skoro 11 % absolventů oboru ÚFŘP (viz tabulka 10).

4.1.12. Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem

Tabulka 11: Průměrný počet hodin strávený týdně studiem (121 respondentů)

	Počet hodin
OP	23,3
ÚFŘP	23,9
PP	24,5
PUPN	37,0
VZ	28,8

Graf 11: Průměrný počet hodin strávených respondenty týdně studiem

Výsledky a diskuse:

Týdně strávili studiem nejvíce hodin respondenti z oboru PUPN. Průměrně strávili týdně 37 hodin návštěvami přednášek, seminářů, cvičení a samostudiem. Téměř 29 hodin týdně zabralo studium respondentům z oboru VZ, respondenti z oboru PP týdně strávili studiem průměrně 24,5 hodiny. Respondentům oborů OP a ÚFŘP zabralo týdně studium zhruba 24 hodin.

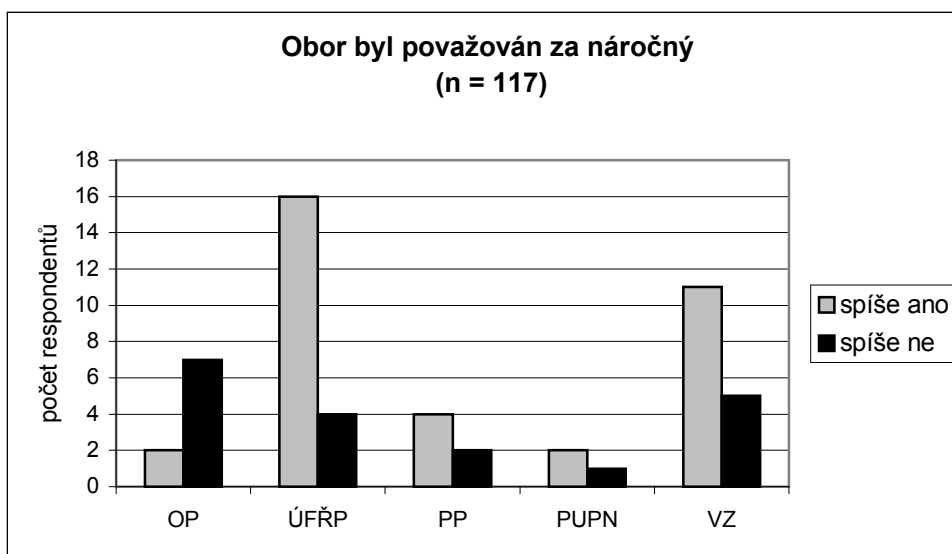
Z výsledků je patrné, že s nárůstem odbornosti se u některých studijních oborů zvyšuje i průměrný počet hodin, který studenti stráví návštěvami přednášek, cvičení a samostudiem.

4.1.13. Obor respondentů byl všeobecně považován za náročný

Tabulka 12: Náročnost oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	0	0	0	0	3,4	4
Spíše ano	9,5	2	34,8	16	26,7	4	40,0	2	36,7	11	29,9	35
Tak napůl	52,4	11	45,7	21	60,0	9	40,0	2	46,7	14	48,7	57
Spíše ne	33,3	7	8,7	4	13,3	2	20,0	1	16,7	5	16,2	19
Rozhodně ne	4,8	1	2,2	1	0	0	0	0	0	0	1,7	2
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 12: Náročnost oboru

Výsledky:

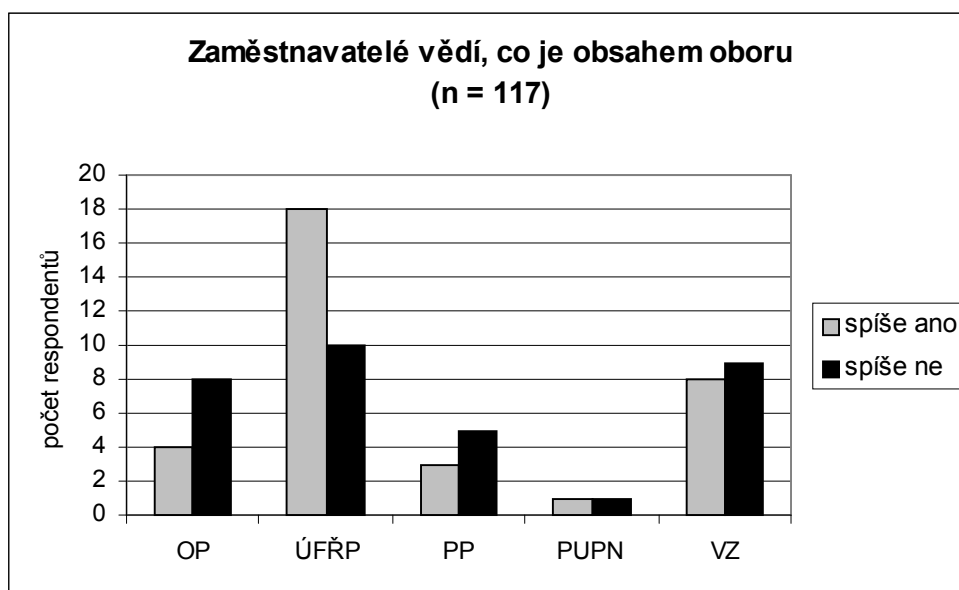
Z grafu 12 je patrné, že více než třetina respondentů z oboru ÚFŘP si myslí, že tento obor byl všeobecně považován za náročný, opačného názoru je zhruba 9 % respondentů z tohoto oboru. Jedna třetina respondentů z oboru OP si myslí, že jejich obor nebyl všeobecně považován za náročný. Zhruba 10 % respondentů uvádí, že obor OP byl všeobecně spíše považován za náročný. Více než jedna čtvrtina respondentů z oboru PP shledává, že tento obor byl považován za náročný, okolo 14 % respondentů si však myslí, že spíše nebyl. U oboru PUPN je 40 % respondentů přesvědčeno, že tento obor byl spíše považován za náročný, 20 % respondentů však míní, že tento obor nebyl všeobecně považován za náročný. Více než jedna třetina respondentů z oboru VZ uvedla, že dle jejich názoru byl obor VZ považován spíše za náročný. Okolo 17 % respondentů tohoto oboru si myslí, že nebyl všeobecně považován za náročný.

4.1.14. Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru respondentů

Tabulka 13: Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	20,0	1	16,7	5	8,5	10
Spíše ano	19,0	4	39,1	18	20,0	3	20,0	1	26,7	8	29,1	34
Tak napůl	33,3	7	17,4	8	33,3	5	40,0	2	23,3	7	24,8	29
Spíše ne	38,1	8	21,7	10	33,3	5	20,0	1	30,0	9	28,2	33
Rozhodně ne	9,5	2	13,0	6	13,3	2	0	0	3,3	1	9,4	11
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	117

Graf 13: Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem oboru

Výsledky:

Téměř 40 % respondentů z oboru ÚFŘP je spíše přesvědčeno, že zaměstnavatelé vědí, co je obsahem tohoto oboru (viz graf 13). Zhruba jedna čtvrtina respondentů z ostatních oborů si také myslí, že zaměstnavatelé mají dostatek informací o obsahu oborů OP, PP, PUPN a VZ. Podle názoru 38 % respondentů z oboru OP, jedné třetiny respondentů z oboru PP a 30 % respondentů z oboru VZ zaměstnavatelé nevědí, co je obsahem těchto oborů. Tento názor podporuje též 22 % respondentů z oboru ÚFŘP a 20 % respondentů z oboru PUPN.

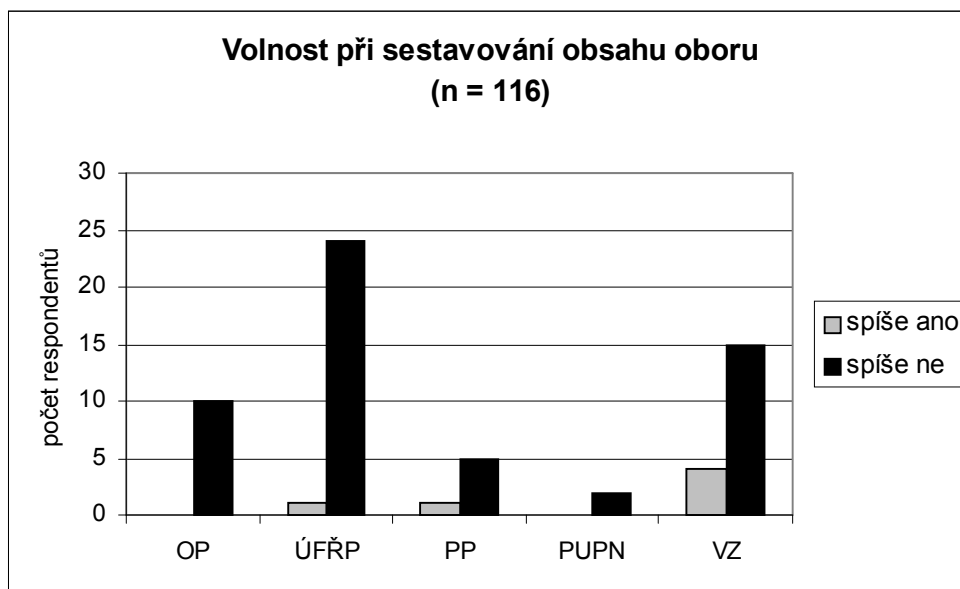
Z tabulky 13 vyplývá, že žádný z respondentů z oborů OP a PP není přesvědčen o tom, že by zaměstnavatelé měli rozhodně dostatek informací o těchto oborech.

4.1.15. Volnost při sestavování obsahu studijního oboru respondenty

Tabulka 14: Panovala volnost při sestavování obsahu oboru

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	4,8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,9	1
Spíše ano	0	0	2,2	1	7,1	1	0	0	13,3	4	5,2	6
Tak napůl	4,8	1	6,5	3	28,6	4	20,0	1	23,3	7	13,8	16
Spíše ne	47,6	10	52,2	24	35,7	5	40,0	2	50,0	15	48,3	56
Rozhodně ne	42,9	9	39,1	18	28,6	4	40,0	2	13,3	4	31,9	37
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	14	100,0	5	100,0	30	100,0	116

Graf 14: Hodnocení oboru podle volnosti při sestavování jeho obsahu

Výsledky:

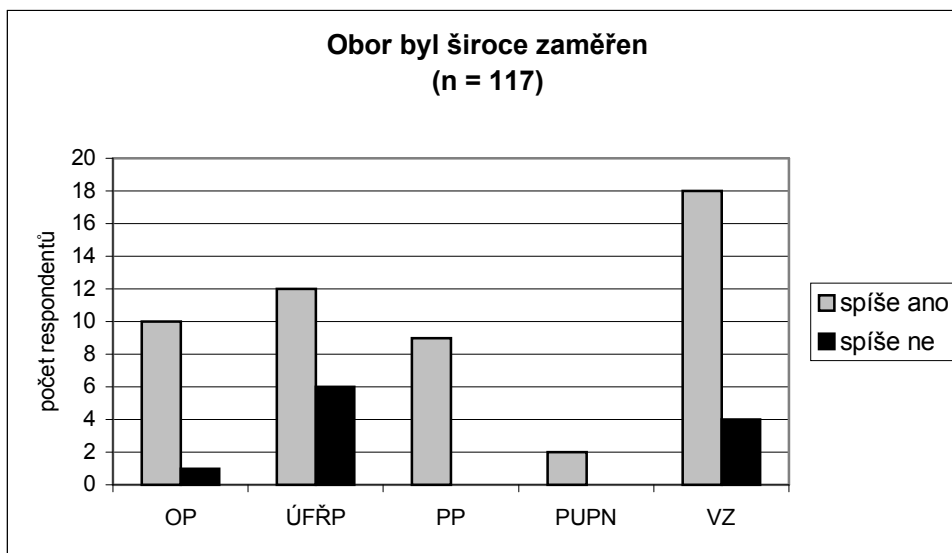
Zajímavým zjištěním je, že dle respondentů spíše nepanovala volnost při sestavování obsahu oborů (viz graf 14). Dle tabulky 14 se většina respondentů z oborů ÚFŘP (91,3 %), OP (90,5 %) a PUPN (80 %) zastává názor, že nepanovala volnost při sestavování obsahu oboru. K tomuto názoru se přiklonily také zhruba dvě třetiny respondentů z oborů VZ a PP.

4.1.16. Šíře studijního oboru

Tabulka 15: Obor byl široce zaměřen

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	28,6	6	6,7	3	20,0	3	60,0	3	12,9	4	16,2	19
Spíše ano	47,6	10	26,7	12	60,0	9	40,0	2	58,1	18	43,6	51
Tak napůl	19,0	4	46,7	21	20,0	3	0	0	12,9	4	27,4	32
Spíše ne	4,8	1	13,3	6	0	0	0	0	12,9	4	9,4	11
Rozhodně ne	0	0	6,7	3	0	0	0	0	3,2	1	3,4	4
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	117

Graf 15: Hodnocení oboru podle šíře jeho zaměření

Výsledky a diskuse:

Téměř dvě třetiny respondentů z oborů PP a VZ, skoro jedna polovina respondentů z oborů OP a PUPN a více než jedna čtvrtina respondentů z oboru ÚFŘP uvádí, že jejich obor byl spíše široce zaměřen (viz graf 15). Zhruba 13 % respondentů z oborů VZ a ÚFŘP a 5 % respondentů z oboru OP je přesvědčeno o opaku, tedy že jimi vystudované obory spíše nebyly široce zaměřeny.

V tabulce 15 je vidět, že z hlediska šíře nejlépe hodnotí svůj obor všichni respondenti z oboru PP, 80 % respondentů z oboru PP a více než 70 % respondentů z oborů OP a VZ. Téměř polovina respondentů z oboru ÚFŘP je naopak přesvědčena, že

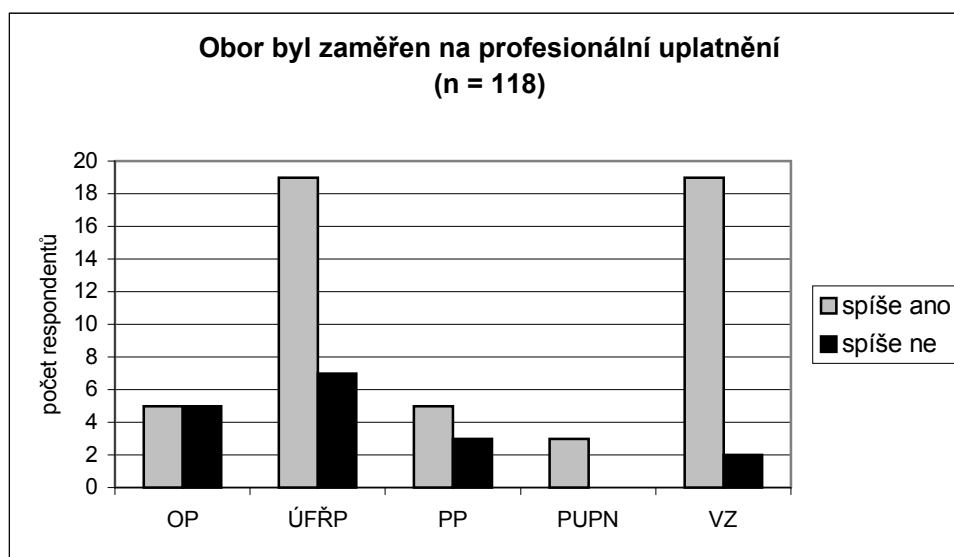
jejich obor byl široce zaměřen zhruba z poloviny. Toto zjištění lze vysvětlit tím, že obor ÚFŘP je nejspecializovanější ze všech zkoumaných oborů.

4.1.17. Zaměření oboru na budoucí profesionální uplatnění absolventů

Tabulka 16: Obor byl zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	8,7	4	0	0	0	0	25,8	8	10,2	12
Spíše ano	23,8	5	41,3	19	33,3	5	60,0	3	61,3	19	43,2	51
Tak napůl	47,6	10	34,8	16	40,0	6	40,0	2	6,5	2	30,5	36
Spíše ne	23,8	5	15,2	7	20,0	3	0	0	6,5	2	14,4	17
Rozhodně ne	4,8	1	0	0	6,7	1	0	0	0	0	1,7	2
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 16: Hodnocení oboru dle zaměření na budoucí profesionální uplatnění absolventů

Výsledky:

Zhruba dvě třetiny respondentů z oborů VZ a PUPN a zhruba 41 % respondentů z oboru ÚFŘP si myslí, že jejich obor byl zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů (viz graf 16). Stejného názoru je i jedna třetina respondentů z oboru PP a téměř 24 % respondentů z oboru OP. Podle názoru necelé jedné čtvrtiny respondentů z oborů OP

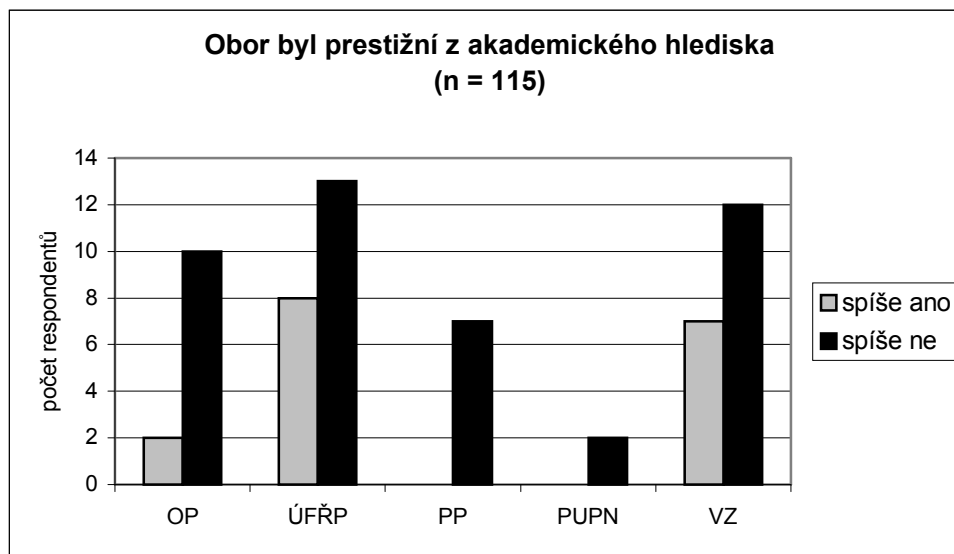
a PP, respondentů z oboru ÚFŘP (15 %) a téměř 7 % respondentů z oboru VZ spíše nebyl jejich obor zaměřen na budoucí profesionální uplatnění absolventů.

4.1.18. Prestiž oboru z akademického hlediska

Tabulka 17: Obor byl prestižní z akademického hlediska

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	0	0	6,5	3	0	0	0	0	3,4	1	3,5	4
Spíše ano	9,5	2	17,4	8	0	0	0	0	24,1	7	14,8	17
Tak napůl	19,0	4	39,1	18	28,6	4	60,0	3	17,2	5	29,6	34
Spíše ne	47,6	10	28,3	13	50,0	7	40,0	2	41,4	12	38,3	44
Rozhodně ne	23,8	5	8,7	4	21,4	3	0	0	13,8	4	13,9	16
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	14	100,0	5	100,0	29	100,0	115

Graf 17: Hodnocení oboru podle jeho prestiže z akademického hlediska

Výsledky:

Z grafu 17 je zřejmé, že jedna čtvrtina respondentů z oboru VZ, více než 17 % respondentů z oboru ÚFŘP a téměř 10 % respondentů z oboru OP si myslí, že jejich obor byl z akademického hlediska spíše prestižní. Opačný názor má polovina respondentů z oboru PP a téměř polovina respondentů z oborů OP, ÚFŘP, VZ a PUPN. Tito respondenti jsou přesvědčeni, že jejich obor z akademického hlediska spíše prestižní nebyl.

Z tabulky 17 je patrné, že pouze respondenti z oborů ÚFŘP (6,5 %) a VZ (3,4 %) považovali své obory za velmi prestižní.

4.2. Vzdělávací a pracovní dráha před absolvováním ZF JU

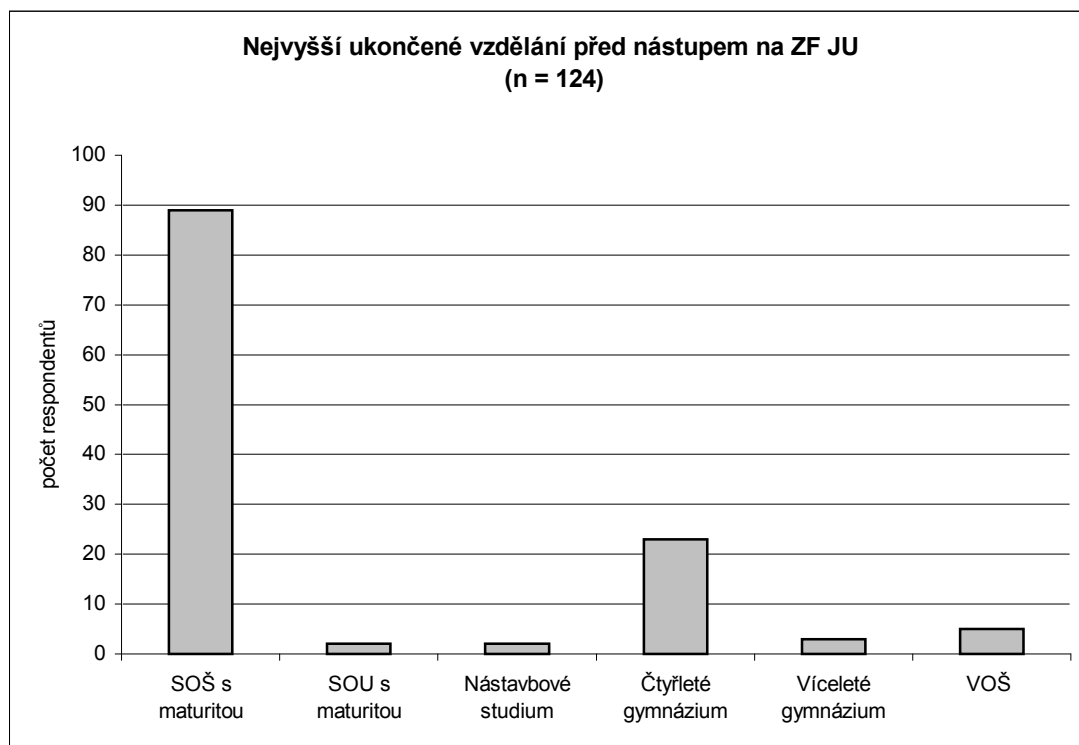
Následující tabulky a grafy se týkají vzdělávací a pracovní dráhy respondentů před vstupem na ZF JU a v průběhu studia na ZF JU.

4.2.1. Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

Tabulka 18: Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
SOŠ s maturitou	57,1	12	73,9	34	66,7	10	20,0	1	87,1	27	71,2	84
SOU s maturitou	0	0	4,3	2	0	0	0	0	0	0	1,7	2
Nástavbové studium	4,8	1	0	0	0	0	0	0	3,2	1	1,7	2
Čtyřleté gymnázium	38,1	8	13,0	6	13,3	2	80,0	4	6,5	2	18,6	22
Víceleté gymnázium	0	0	2,2	1	13,3	2	0	0	0	0	2,5	3
VOŠ	0	0	6,5	3	6,7	1	0	0	3,2	1	4,2	5
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 18: Nejvyšší ukončené vzdělání respondentů před nástupem na ZF JU

Výsledky:

Téměř 72 % respondentů uvedlo (viz graf 18), že jejich nejvyšším ukončeným vzděláním před nástupem na ZF JU byla SOŠ s maturitou. Zhruba 19 % respondentů nastoupilo na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. Ostatní typy vzdělání jsou nejvyšším ukončeným vzděláním pro menší počet respondentů: VOŠ nebo pomaturitní studium (4 %), víceleté gymnázium (2,4%), čtyřletý studijní obor SOU s maturitou (1,6 %) a nástavbové studium pro absolventy učebních oborů (1,6 %).

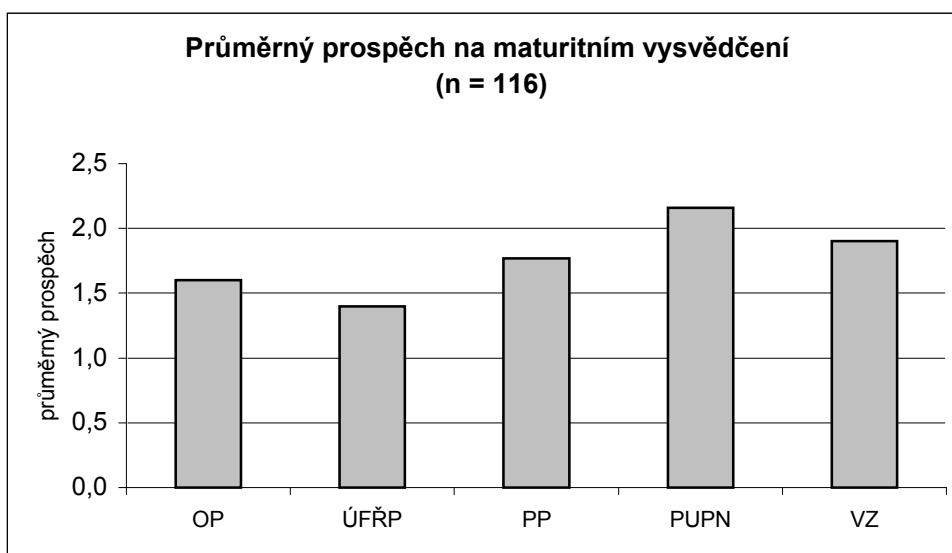
Z tabulky 18 je patrné, že respondenti většiny oborů přicházeli na ZF JU nejčastěji po ukončení středoškolského studia s maturitou, které bylo jejich nejvyšším ukončeným vzděláním. U oboru VZ se to týká 87 % respondentů, u oboru ÚFŘP je to 74 % respondentů, u oboru PP měli před nástupem na ZF JU středoškolské vzdělání s maturitou dvě třetiny respondentů a u oboru OP toto vzdělání uvedla více než polovina respondentů. Jedinou výjimku tvoří obor PUPN, kde je středoškolské vzdělání s maturitou zastoupeno 20 % respondentů, zatímco 80 % respondentů z tohoto oboru přicházelo na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. U oboru OP absolvovalo čtyřleté gymnázium 38 % respondentů, stejně jako 13 % respondentů z oborů ÚFŘP a PP a zhruba 6 % respondentů z oboru VZ. Ostatní typy vzdělání jsou zastoupeny poměrně malým počtem respondentů.

4.2.2. Průměrný prospěch respondentů na maturitním vysvědčení

Tabulka 19: Průměrný maturitní prospěch (121 respondentů)

	Maturitní prospěch
OP	1,60
ÚFŘP	1,40
PP	1,77
PUPN	2,16
VZ	1,90

Graf 19: Průměrný maturitní prospěch respondentů

Výsledky a diskuse:

Nejlepší maturitní prospěch vykazují respondenti z oboru ÚFŘP, jejichž průměrný maturitní prospěch je 1,4. Průměrný maturitní prospěch respondentů z oboru OP je 1,60 a u respondentů z oboru PP činí průměrný maturitní prospěch 1,77. U respondentů z oboru VZ je průměrný maturitní prospěch 1,90 a nejhorší průměrný maturitní prospěch mají respondenti z oboru PUPN (2,16).

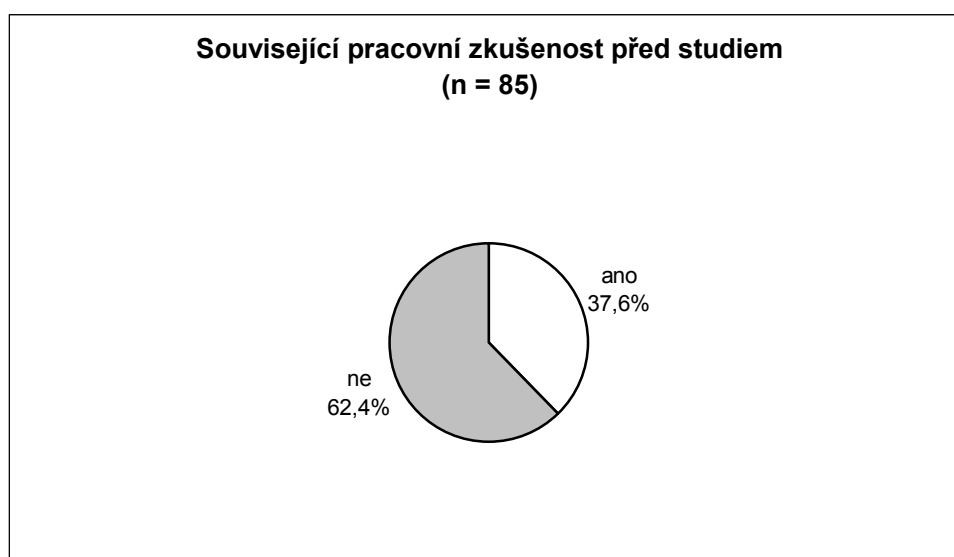
Nejhorší maturitní výsledky respondentů z oboru PUPN lze vysvětlit tím, že většina respondentů z tohoto oboru nastoupila na ZF JU po absolvování čtyřletého gymnázia. Gymnázia mají ve většině případech na studenty vyšší požadavky než na studenty SOŠ s maturitou, z nichž na ZF JU přišla většina respondentů z ostatních oborů.

4.2.3. Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

Tabulka 20: Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	28,6	6	45,4	20	33,3	5	20,0	1	50,0	15	40,9	47
Ne	71,4	15	54,6	24	66,7	10	80,0	4	50,0	15	59,1	68
Celkem	100,0	21	100,0	44	100,0	15	100,0	5	100,0	30	100,0	115

Graf 20: Pracovní zkušenost související s budoucím studiem na ZF JU

Výsledky:

Před vstupem na ZF JU mělo téměř 38 % respondentů (viz graf 20) pracovní zkušenost, která souvisela s jejich budoucím studiem.

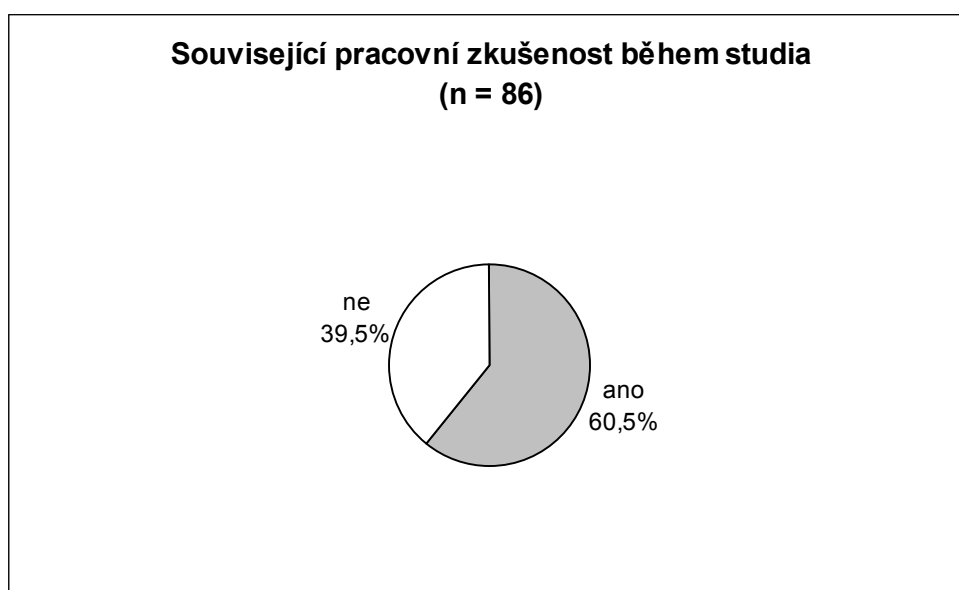
Tato pracovní zkušenost se týká jedné poloviny respondentů z oboru VZ (viz tabulka 20) a téměř poloviny respondentů z oboru ÚFŘP. Práci související s budoucím studiem na ZF JU měla také jedna třetina respondentů z oboru PP a zhruba 29 % respondentů z oboru OP. Z oboru PUPN mělo pracovní zkušenost související se studiem na ZF JU 20 % respondentů.

4.2.4. Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU

Tabulka 21: Související pracovní zkušenost během studia na ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	57,1	12	64,4	29	60,0	9	40,0	2	45,2	14	56,4	66
Ne	42,9	9	35,6	16	40,0	6	60,0	3	54,8	17	43,6	51
Celkem	100,0	21	100,0	45	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	117

Graf 21: Související pracovní zkušenost během studia

Výsledky:

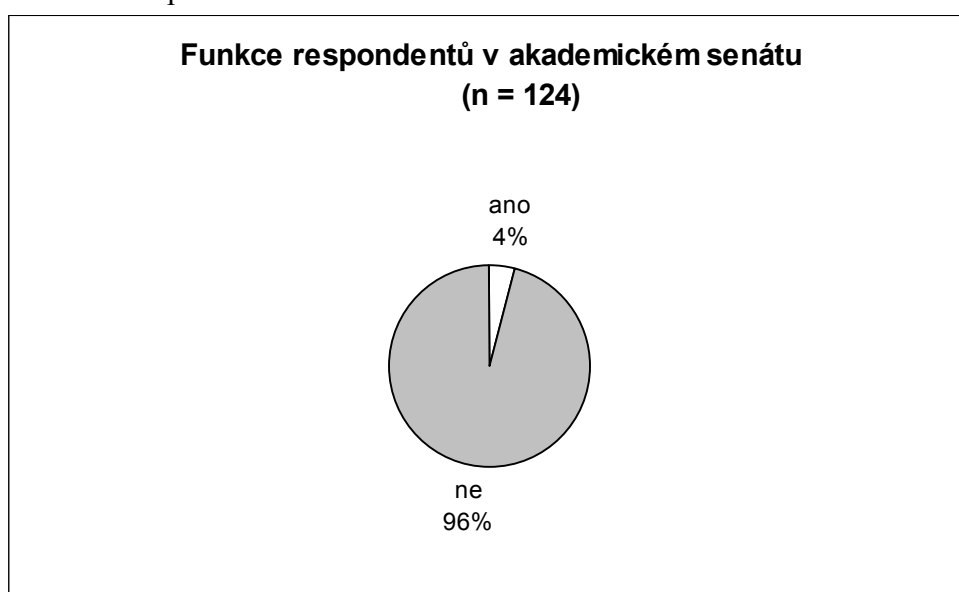
Z grafu 21 je patrné, že více než 60 % respondentů mělo během studia na ZF JU pracovní zkušenost, která souvisela se studiem. Téměř dvě třetiny respondentů z oboru ÚFŘP našly práci související se studiem (viz tabulka 21). U oborů OP a PP mělo tuto pracovní zkušenost více než polovina respondentů a téměř polovina respondentů z oborů PUPN a VZ.

4.2.5. Působení v akademickém senátu

Tabulka 22: Působení respondentů v akademickém senátu

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	0	0	10,9	5	0	0	0	0	0	0	4,2	5
Ne	100,0	21	89,1	41	100,0	15	100,0	5	100,0	31	95,8	113
Celkem	100,0	21	100,0	46	100,0	15	100,0	5	100,0	31	100,0	118

Graf 22: Funkce respondentů v akademickém senátu

Výsledky:

Pouze 4 % respondentů vykonávaly během studia na ZF JU funkci v akademickém senátu nebo v jiné studentské organizaci. Zajímavým zjištěním je jistě fakt, že v akademickém senátu nebo jiné studentské organizaci měli funkci pouze respondenti z oboru ÚFŘP.

4.3. Přejchod do praxe po absolvování ZF JU

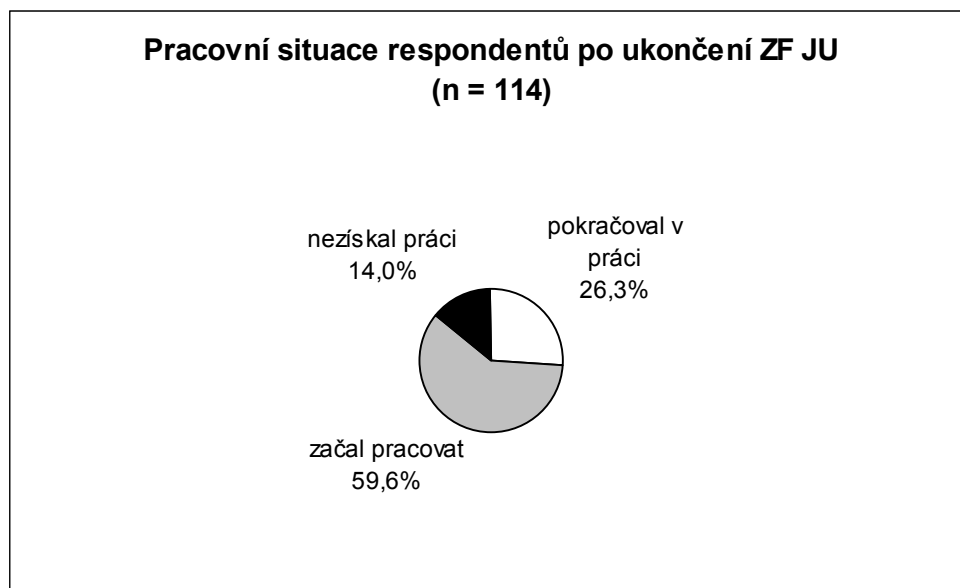
Následující tabulky a grafy se týkají přechodu respondentů do praxe po absolvování ZF JU v roce 2001 nebo 2002.

4.3.1. Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU

Tabulka 23: Získání placené práce kdykoli po absolvování ZF JU

	OP		ÚFRP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Pokračoval v práci	33,3	7	36,4	16	28,6	4	0	0	10,0	3	26,3	30
Začal pracovat	57,1	12	47,7	21	71,4	10	80,0	4	70,0	21	59,6	68
Nezískal práci	9,5	2	15,9	7	0	0	20,0	1	20,0	6	14,0	16
Celkem	100,0	21	100,0	44	100,0	14	100,0	5	100,0	30	100,0	114

Graf 23: Situace studentů po absolvování ZF JU

Výsledky:

Dle grafu 23 nemělo problém získat kdykoli po absolvování placenou práci téměř 60 % respondentů. Více než 26 % respondentů pokračovalo v práci, kde již byli zaměstnání alespoň 6 měsíců před absolvováním a 14 % respondentů nenalezlo práci kdykoli po ukončení školy.

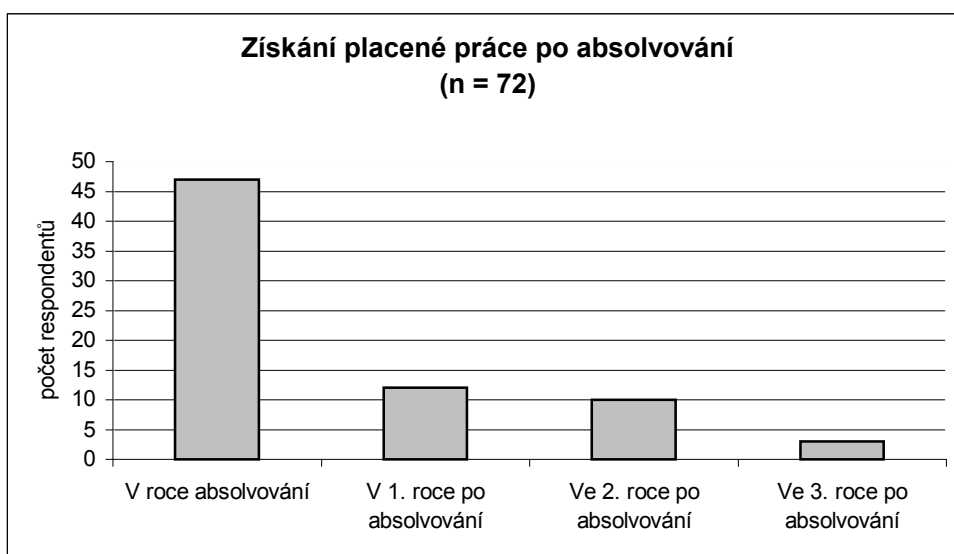
V tabulce 23 vidíme, že jedna třetina respondentů z oborů OP a ÚFŘP a téměř jedna třetina respondentů oboru PP pokračovala po absolvování ZF JU v zaměstnání, které měli už během studia a ve kterém strávili před absolvováním školy více než 6 měsíců. Jen 10 % respondentů z oboru VZ mělo stálou práci v době studia a po absolvování v ní pokračovali. Z respondentů z oboru PUPN žádný nepokračoval po absolvování školy v práci, kterou měl už během studia a 80 % absolventů oboru PUPN nemělo problém získat kdykoli po absolvování školy placenou práci. Více než dvě třetiny respondentů z oborů PP a VZ získalo kdykoli po absolvování ZF JU placenou práci. Nalézt si zaměstnání kdykoli po absolvování školy nemělo problém 57 % absolventů oboru OP a téměř jedna polovina absolventů oboru ÚFŘP. Problém s nalezením placené práce po absolvování ZF JU mělo 20 % respondentů z oborů VZ a PUPN. Z ekonomicky zaměřených oborů na tom byly s hledáním práce hůře respondenti z oboru ÚFŘP. Téměř 16 % z nich nenalezlo kdykoli po absolvování školy práci. Stejný problém mělo téměř 10 % respondentů z oboru OP.

4.3.2. Nástup do práce po absolvování ZF JU

Tabulka 24: Nástup do práce po absolvování ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
V roce absolvování	64,3	9	71,4	15	50,0	5	80,0	4	63,6	14	65,3	47
V 1. roce po absolvování	21,4	3	4,8	1	50,0	5	20,0	1	9,1	2	16,7	12
Ve 2. roce po absolvování	0	0	23,8	5	0	0	0	0	22,7	5	13,9	10
Ve 3. roce po absolvování	14,3	2	0	0	0	0	0	0	4,5	1	4,2	3
Celkem	100,0	14	100,0	21	100,0	10	100,0	5	100,0	22	100,0	72

Graf 24: Získání placené práce po absolvování ZF JU

Výsledky:

Graf 24 znázorňuje, že nejvíce respondentů začalo pracovat hned v roce absolvování, tedy v roce 2001 nebo 2002 (téměř 66 %). Zhruba 17 % respondentů začalo pracovat v prvním roce po absolvování a téměř 14 % respondentů si našlo první práci v druhém roce po absolvování. Ještě později začalo pracovat téměř 5 % absolventů.

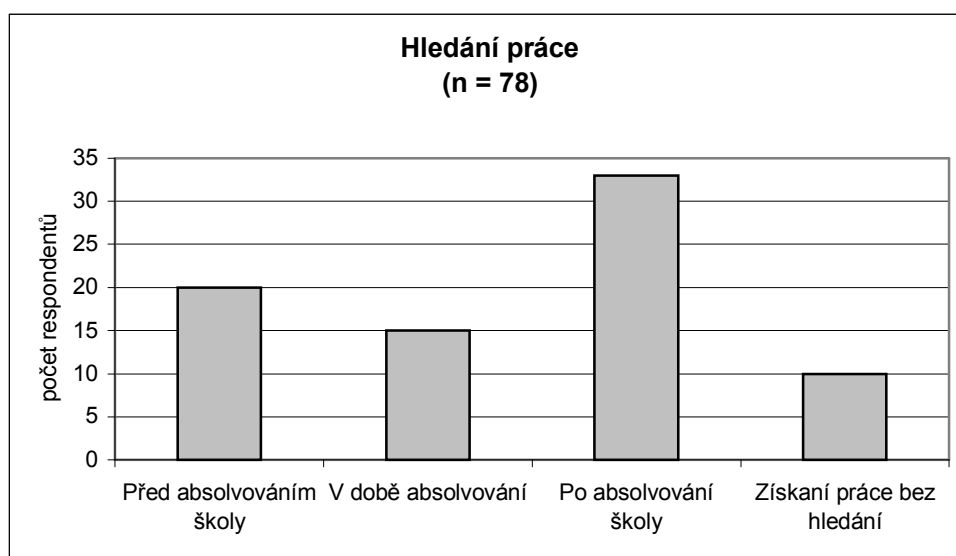
Jak je uvedeno v tabulce 24, tak v roce absolvování začalo pracovat 80 % respondentů z oboru PUPN, okolo 72 % respondentů z oboru ÚFŘP, dvě třetiny respondentů z oborů OP a VZ a jedna polovina respondentů z oboru PP. V prvním roce po absolvování si našlo práci 50 % respondentů z oboru PP a téměř 22 % respondentů z oboru OP. V prvním roce po absolvování začalo pracovat také 20 % respondentů z oboru PUPN, 9 % respondentů z oboru VZ a zhruba 5 % respondentů z oboru ÚFŘP. Až ve druhém roce po absolvování našlo práci okolo 23 % respondentů z oborů VZ a ÚFŘP. Později, tedy ve třetím roce po absolvování začalo pracovat zhruba 14 % respondentů z oboru OP a téměř 5 % respondentů z oboru VZ.

4.3.3. Hledání práce

Tabulka 25: Hledání práce respondenty

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Před absolvováním školy	16,7	2	33,3	8	0,0	0	0,0	0	45,5	10	27,4	20
Zhruba v době absolvování	25,0	3	29,2	7	20,0	2	20,0	1	4,5	1	19,2	14
Po absolvování školy	41,7	5	25,0	6	70,0	7	40,0	2	45,5	10	41,1	30
Získání práce bez hledání	16,7	2	12,5	3	10,0	1	40,0	2	4,5	1	12,3	9
Celkem	100,0	12	100,0	24	100,0	10	100,0	5	100,0	22	100,0	73

Graf 25: Hledání práce respondenty

Výsledky:

Více než 42 % respondentů si hledalo práci až po absolvování ZF JU (viz graf 25). Oproti tomu si zhruba jedna čtvrtina respondentů si začala hledat práci již před absolvováním. Zhruba 19 % respondentů si začalo hledat práci v době absolvování a téměř 13 % respondentů získalo práci bez hledání.

Z tabulky 25 je patrné, že před absolvováním ZF JU si začala hledat práci téměř jedna polovina respondentů z oboru VZ, jedna třetina respondentů z oboru ÚFŘP a okolo

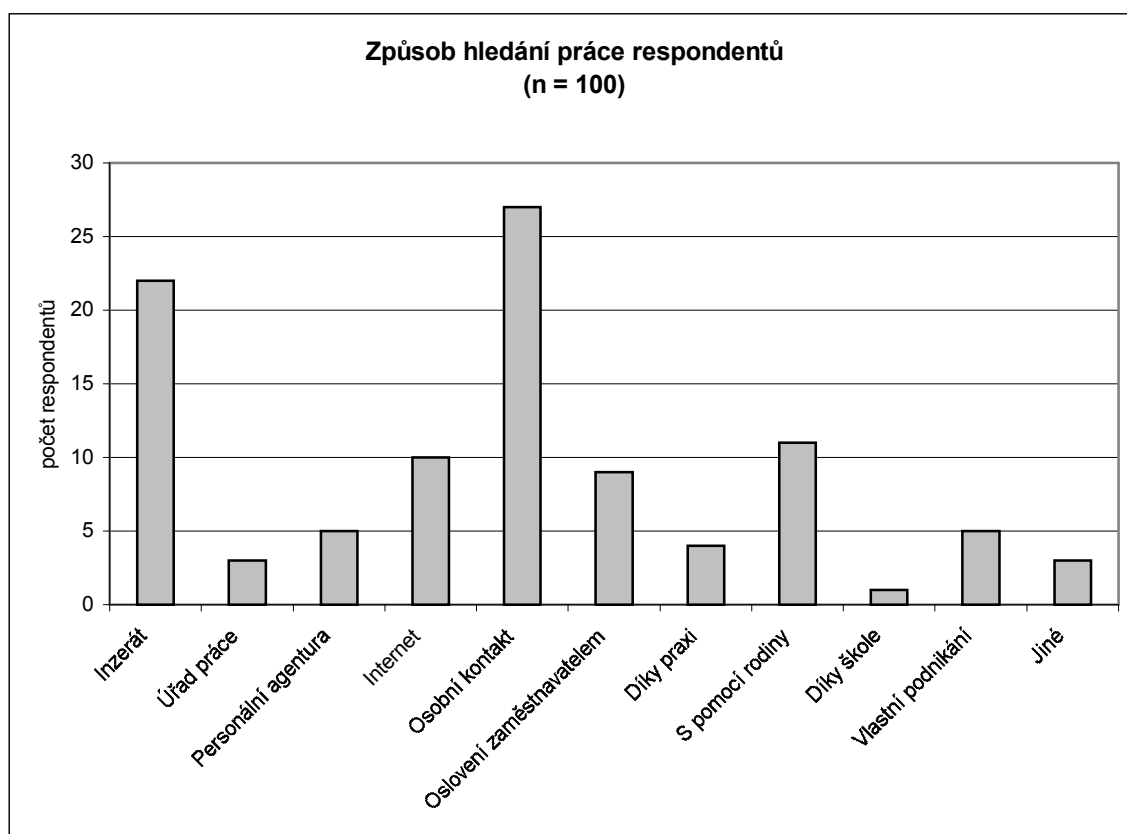
17 % respondentů z oboru OP. Naopak žádný z respondentů z oborů PP a PUPN si práci nezačal hledat před absolvováním. Zhruba v době absolvování si začalo hledat práci téměř 30 % respondentů z oboru ÚFŘP. Ve stejné době hledalo práci také 25 % respondentů z oboru OP, stejně jako 20 % respondentů z oborů PP a PUPN a zhruba 5 % respondentů z oboru VZ. Hledat práci až po absolvování školy se rozhodlo 70 % respondentů oboru PP. Téměř jedna polovina respondentů z oborů OP, PUPN a VZ nechala hledání práce také až na období po absolvování školy, stejně jako 25 % respondentů z oboru ÚFŘP. Bez hledání získalo práci 40 % absolventů oboru PUPN, více než 16 % respondentů z oboru OP a téměř 13 % respondentů z oboru ÚFŘP. V menší míře našli práci bez hledání také absolventi oborů PP (10 %) a VZ (téměř 5 %).

4.3.4. Způsob hledání práce respondentů

Tabulka 26: Způsob hledání práce respondentů

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Inzerát v novinách	5,9	1	23,7	9	18,2	2	66,7	2	23,1	6	21,1	20
Úřad práce	5,9	1	2,6	1	0	0	0	0	0	0	2,1	2
Personální agentura	5,9	1	2,6	1	0,0	0	0,0	0	11,5	3	5,3	5
Internet	5,9	1	15,8	6	9,1	1	33,3	1	3,8	1	10,5	10
Osobní kontakt	29,4	5	26,3	10	27,3	3	0	0	34,6	9	28,4	27
Oslovení zaměstnav.	23,5	4	5,3	2	9,1	1	0	0	3,8	1	8,4	8
Díky praxi během studia	5,9	1	2,6	1	0	0	0	0	3,8	1	3,2	3
S pomocí rodiny, přátel	5,9	1	15,8	6	9,1	1	0	0	11,5	3	11,6	11
Díky škole	5,9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1,1	1
Vlastní podnikání	5,9	1	5,3	2	9,1	1	0	0	3,8	1	5,3	5
Jiné	0	0	0	0	18,2	2	0	0	3,8	1	3,2	3
Celkem	100,0	17	100,0	38	100,0	11	100,0	3	100,0	26	100,0	95

Graf 26: Způsob hledání práce

Výsledky a diskuse:

Z grafu 26 je patrné, že nejvíce respondentů (27 %) získalo práci tím způsobem, že sami kontaktovali zaměstnavatele. Zhruba 22 % respondentů našlo práci prostřednictvím inzerátu v novinách, zatímco pomocí internetu našlo práci méně respondentů (10 %). Okolo 11 % respondentů získalo práci s pomocí rodiny, přátel nebo známých. Zaměstnavatelem bylo osloveno 9 % respondentů. Pro zahájení vlastního podnikání se rozhodlo 5 % respondentů a stejnému počtu respondentů pomohla při hledání zaměstnání personální agentura. Na základě pracovní stáže či praxe během studia získaly práci 4 % respondentů, prostřednictvím Úřadu práce však jen 3 % respondentů. ZF JU dopomohla k zaměstnání 1 % respondentů.

ZF JU by jistě do budoucna měla rozvíjet užší spolupráci s podniky jak v České republice, tak v EU. Pokud se škola vydá touto cestou, bude se jistě do budoucna zvyšovat počet absolventů, kteří našli zaměstnání právě s pomocí ZF JU.

4.4. První zaměstnání po absolvování ZF JU v roce 2001 a 2002

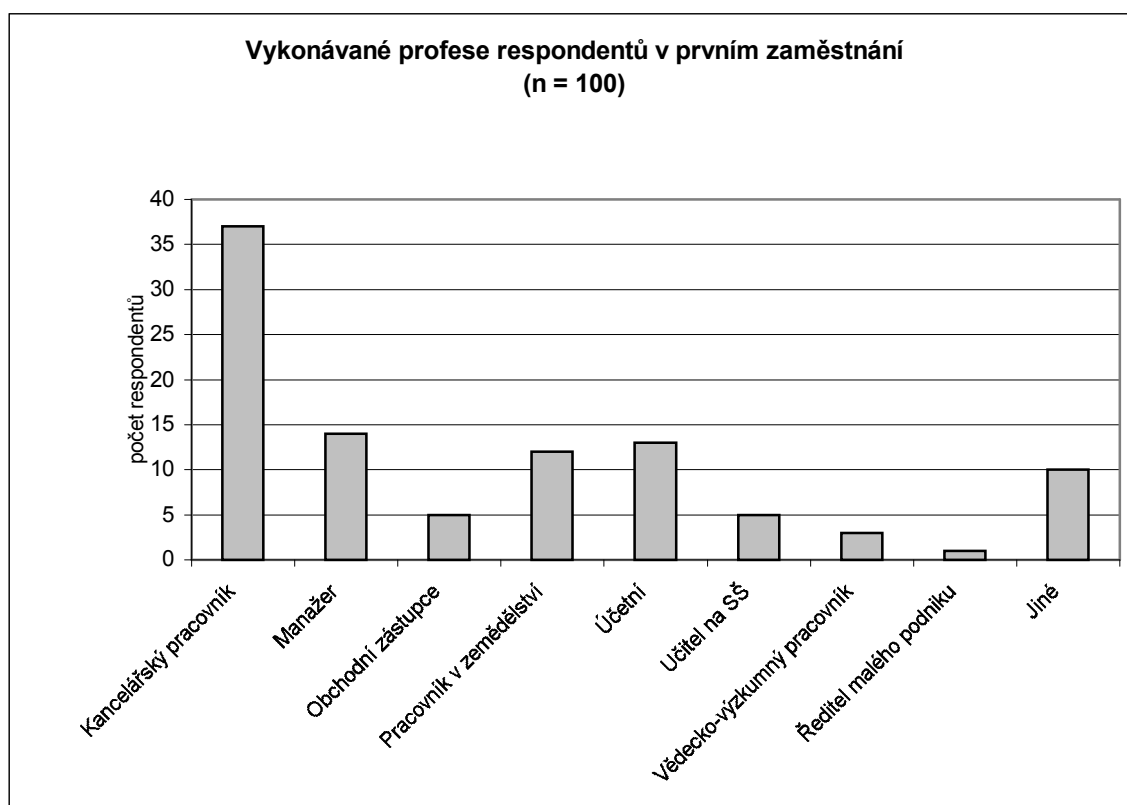
Následující kapitola se týká výhradně prvního zaměstnání, do kterého respondenti nastoupili po absolvování ZF JU v letech 2001 nebo 2002 a v němž zůstali déle než 6 měsíců.

4.4.1. Vykonyvaná profese v prvním zaměstnání po absolvování

Tabulka 27: Vykonyvaná profese v prvním zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚFRP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Kancelářský pracovník	40,0	6	45,7	16	28,6	4	60,0	3	20,8	5	36,6	34
Účetní	0	0	31,4	11	14,3	2	0	0	0	0	14,0	13
Manažer	33,3	5	8,6	3	14,3	2	0	0	0	0	10,8	10
Obchodní zástupce	13,3	2	0	0	7,1	1	0	0	4,2	1	4,3	4
Ředitel malého podniku	0	0	2,9	1	0	0	0	0	0	0	1,1	1
Učitel na SŠ	6,7	1	2,9	1	14,3	2	0	0	4,2	1	5,4	5
Technický pracovník v zemědělství	0	0	0	0	0	0	40,0	2	41,7	10	12,9	12
Vědecko-výzkumný pracovník	0	0	0	0	0	0	0	0	12,5	3	3,2	3
Jiné	6,7	1	8,6	3	21,4	3	0	0	16,7	4	11,8	11
Celkem	100,0	15	100,0	35	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	93

Graf 27: Vykonávané profese respondentů v prvním zaměstnání po absolvování

Výsledky:

Ve svém prvním zaměstnání po absolvování ZF JU vykonávali respondenti (viz graf 27) nejčastěji profesi kancelářského pracovníka (37 %). Na manažerském postu se ve svém prvním zaměstnání po ukončení školy uplatnilo 14 % respondentů, 13 % respondentů vykonávalo profesi účetního. Respondenti ze zemědělských oborů vykonávali ve svém prvním zaměstnání po ukončení školy nejčastěji profesi technického pracovníka v zemědělství (12 %). Zajímavým faktem je počet respondentů (10 %), kteří našli zaměstnání v profesích nevztahujících se k vystudovanému oboru. Byly to např. profese taxikáře, policejního komisaře a jiné. Stejný počet respondentů (5 %) našel uplatnění v profesích obchodního zástupce a učitele na střední škole. Ve vědecko-výzkumných funkcích se uplatnily 3 % respondentů a pouze 1 % respondentů se stalo ředitelem malého podniku.

V tabulce 27 vidíme, že z oboru OP bylo po absolvování ZF JU nejvíce respondentů (40 %) zaměstnáno v profesi kancelářského pracovníka a manažera (jedna třetina). Téměř 7 % respondentů z tohoto oboru se uplatnilo v profesi učitele na střední

škole a stejný počet respondentů našel uplatnění na jiných pozicích, které se nevztahovaly k vystudovanému oboru.

U oboru ÚFŘP byly u respondentů po absolvování školy nejčastěji zastoupeny profese kancelářského pracovníka (téměř jedna polovina), účetního (téměř jedna třetina) a manažera (okolo 9 %). Také 9 % respondentů bylo zaměstnáno v profesích nevztahujících se k vystudovanému oboru a zhruba 3 % respondentů našla uplatnění v profesích ředitele malého podniku a učitele na střední škole.

U respondentů z oboru PP byla v prvním zaměstnání nejčastěji zastoupena pozice kancelářské pracovníka (okolo 29 %). Zajímavé jistě je, že téměř 22 % respondentů našlo uplatnění na jiných pozicích, které se většinou nevztahovaly k vystudovanému oboru. Zhruba 15 % respondentů se uplatnilo jako účetní, manažer a učitel na střední škole.

Z oboru PUPN bylo nejvíce respondentů zaměstnáno v profesi kancelářského pracovníka (60 %). Ostatní respondenti z tohoto oboru našli uplatnění jako techničtí pracovníci v zemědělství (40 %).

Obor VZ je nejvíce zastoupen respondenty, kteří po ukončení ZF JU našli práci technického pracovníka v zemědělství (téměř 42 %). Dále respondenti z tohoto oboru často uvádějí profesi kancelářského pracovníka (okolo 21 %). Téměř 17 % respondentů našlo uplatnění mimo svůj obor a více než 12 % respondentů na vědecko-výzkumných pozicích. Menší počet respondentů (okolo 4 %) našel uplatnění v profesích obchodního zástupce a učitele na střední škole.

4.4.2. Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání

Tabulka 28: Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání

	%	n
Zemědělství, myslivost a související činnosti	13,7	13
Lesní hospodářství, rybolov a chov ryb	0	0
Dobývání nerostných surovin	0	0
Výroba a rozvoj elektřiny, plynu a vody	0	0
Zpracovatelský průmysl	11,6	11
Obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží	10,5	10
Stavebnictví	1,1	1
Pohostinství a ubytování	1,1	1
Doprava, skladování, pošty a telekomunikace	7,4	7
Nemovitosti, pronájem, služby pro podniky	17,9	17
Veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení	14,7	14
Peněžnictví a pojišťovnictví	11,6	11
Zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti	0	0
Školství	6,3	6
Ostatní veřejné sociální a osobní služby	1,1	1
Věda a výzkum	2,1	2
Jiné	1,1	1
Celkem	100,0	95

Výsledky:

Respondenti našli své první uplatnění po absolvování ZF JU v letech 2001 a 2002 v různých odvětvích, které jsou členěny dle odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ). Nejvíce respondentů bylo zaměstnáno v odvětví nemovitosti, pronájem a služby pro podniky (téměř 18 %), v odvětví veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení (téměř 15 %). V odvětví zemědělství, myslivost a související činnosti bylo ve své první profesi po absolvování zaměstnáno okolo 14 % respondentů a zhruba 11 % respondentů bylo zaměstnáno v odvětvích obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží, peněžnictví a pojišťovnictví a v odvětví zpracovatelského průmyslu. Okolo 7 % respondentů našlo uplatnění v odvětví doprava, skladování, pošty a telekomunikace a v odvětví školství. Jen malým počtem absolventů jsou zastoupeny odvětví: věda a výzkum, ostatní veřejně sociální a osobní služby, stavebnictví, pohostinství a ubytování. V těchto odvětvích nenalezli své zaměstnání žádní absolventi: lesní hospodářství, rybolov a chov ryb, dobývání nerostných surovin, výroba a rozvoj elektřiny, plynu a vody, zdravotnictví, veterinární a sociální činnosti.

Tabulka 29: Hospodářské odvětví výkonu prvního zaměstnání v závislosti na oborech

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Zemědělství	0	0	0	0	0	0	20,0	1	45,8	11
Lesy, ryby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suroviny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektřina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zpracovatelský	13,3	2	18,8	6	7,1	1	0	0	0	0
Obchod	0	0	18,8	6	14,3	2	0	0	4,2	1
Stavebnictví	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohostinství	0	0	0	0	7,1	1	0	0	0	0
Doprava	33,3	5	3,1	1	7,1	1	0	0	0	0
Nemovitosti	20,0	3	25,0	8	28,6	4	20,0	1	4,2	1
Veřejná správa	6,7	1	6,3	2	21,4	3	40,0	2	25,0	6
Peněžnictví	6,7	1	25,0	8	0	0	0	0	0	0
Zdravotnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Školství	6,7	1	3,1	1	14,3	2	20,0	1	4,2	1
Ostatní veřejné soc. služby	0	0	0	0	0	0	0	0	4,2	1
Věda	0	0	0	0	0	0	0	0	12,5	3
Jiné	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	100,0	15	100,0	32	100,0	14	100,0	5	100,0	24

Výsledky:

Situace dle jednotlivých oborů je odlišná (viz tabulka 29). Respondenti z oboru VZ dle očekávání našli své první uplatnění po ukončení školy v odvětví zemědělství (téměř jedna polovina). Jedna čtvrtina respondentů z tohoto oboru uvedla odvětví veřejná správa a téměř 13 % respondentů odvětví věda a výzkum. Nejméně jsou u oboru VZ zastoupeny odvětví obchod a nemovitosti, školství a ostatní veřejné sociální služby.

Respondenti z oboru OP nejčastěji pracovali v odvětví doprava, skladování, pošty a telekomunikace (jedna třetina). Odvětví nemovitosti, pronájem a služby pro podniky uvedlo 20 % respondentů jako odvětví svého prvního zaměstnání po ukončení školy. Menším počtem respondentů (okolo 7 %) jsou zastoupeny odvětví veřejná správa, školství, stavebnictví. Zajímavým zjištěním je, že žádný z respondentů z oboru OP nebyl ve své první práci zaměstnán v odvětví obchodu.

Respondenti z oboru ÚFŘP se nejvíce uchýlili v odvětví peněžnictví a v odvětví nemovitosti (jedna čtvrtina). Téměř 19 % respondentů náleží do odvětví zpracovatelského průmyslu a obchodu. Menším počtem respondentů z tohoto oboru jsou zastoupeny odvětví veřejná správa (okolo 6 %) a školství (3 %).

U oboru PP je téměř jednou třetinou respondentů zastoupeno odvětví nemovitostí. Respondenti dále našli zaměstnání v odvětví veřejné správy (okolo 21 %), stavebnictví a školství (více než 14 %) a v menší míře i v odvětvích pohostinství a doprava a ve zpracovatelském průmyslu (okolo 7 %).

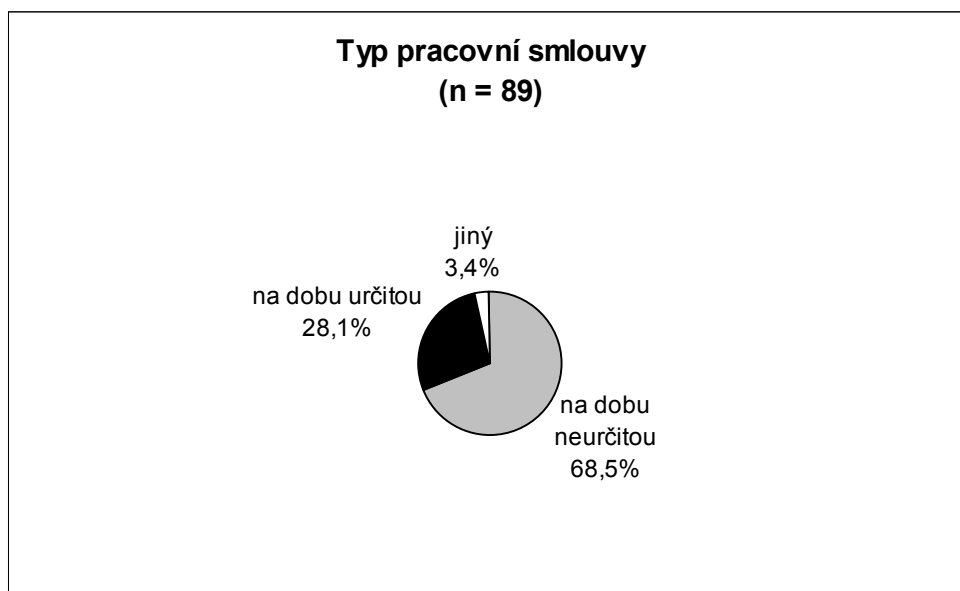
Nejvíce respondentů (40 %) z oboru PUPN pracovalo v odvětví veřejné správy. Shodným počtem respondentů (20 %) jsou zastoupeny odvětví zemědělství, nemovitosti a školství.

4.4.3. Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání

Tabulka 30: Typ pracovní smlouvy v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Na dobu neurčitou	85,7	12	70,6	24	66,7	8	60,0	3	66,7	14	70,9	61
Na dobu určitou	14,3	2	26,5	9	16,7	2	40,0	2	33,3	7	25,6	22
Jiný	0	0	2,9	1	16,7	2	0	0	0	0	3,5	3
Celkem	100,0	14	100,0	34	100,0	12	100,0	5	100,0	21	100,0	86

Graf 28: Typ pracovní smlouvy respondentů v prvním zaměstnání

Výsledky a diskuse:

Ve svém prvním zaměstnání po ukončení ZF JU (viz graf 28) uzavřely více než dvě třetiny respondentů pracovní smlouvu na dobu neurčitou. Smlouvu na dobu určitou mělo 28 % respondentů a jen 3 % respondentů uzavřelo jiný typ pracovní smlouvy.

Z tabulky 30 je patrné, že nejčastěji byla pracovní smlouva na dobu neurčitou nabídnuta respondentům z oborů PUPN (40 %) a VZ (jedna třetina). Více než jedna čtvrtina respondentů z oboru ÚFŘP také uzavřela ve svém prvním zaměstnání pracovní smlouvu na dobu neurčitou.

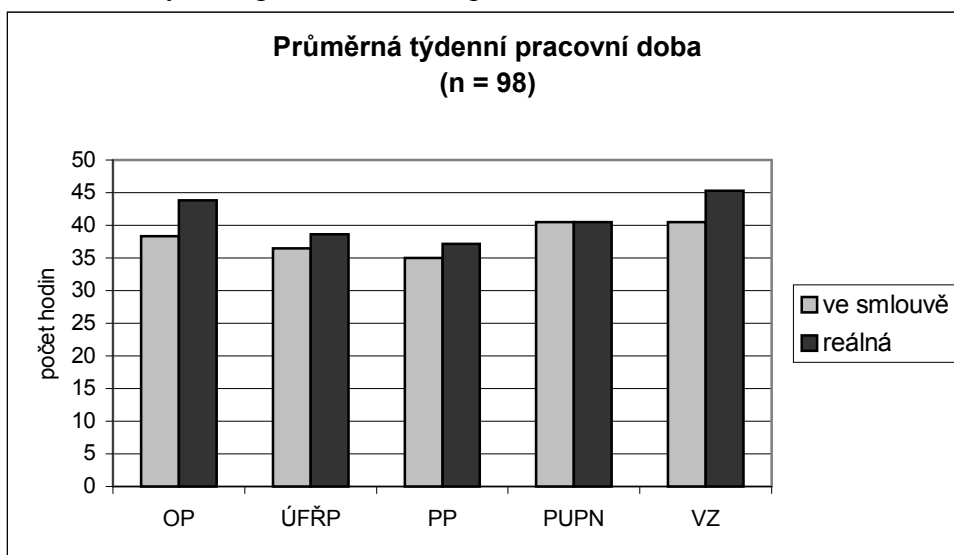
Zajímavým zjištěním jistě zůstává, že zaměstnavatelé často nabízejí absolventům pracovní smlouvu na dobu určitou, ač by dle zákona měli absolventi do dvou let získat smlouvu na dobu neurčitou.

4.4.4. Průměrná délka týdenní pracovní doby v prvním zaměstnání

Tabulka 31: Průměrná délka týdenní pracovní doby v hodinách (98 respondentů)

	Ve smlouvě	Reálná
OP	38,3	43,8
ÚFŘP	36,6	38,6
PP	35,0	37,1
PUPN	40,5	40,5
VZ	40,5	45,3

Graf 29: Průměrná týdenní pracovní doba v prvním zaměstnání dle oborů

Výsledky:

Z grafu 29 je patrné, že nejdelší průměrnou týdenní pracovní dobu stanovenou v pracovní smlouvě měli ve svém prvním zaměstnání respondenti z oborů PUPN a VZ (průměrně 40,5 hodiny). U oboru OP to v prvním zaměstnání bylo více než 38 hodin a u oboru ÚFŘP více než 36 hodin. V průměru měli nejkratší týdenní pracovní dobu v pracovní smlouvě uvedeni respondenti z oboru PP (35 hodin).

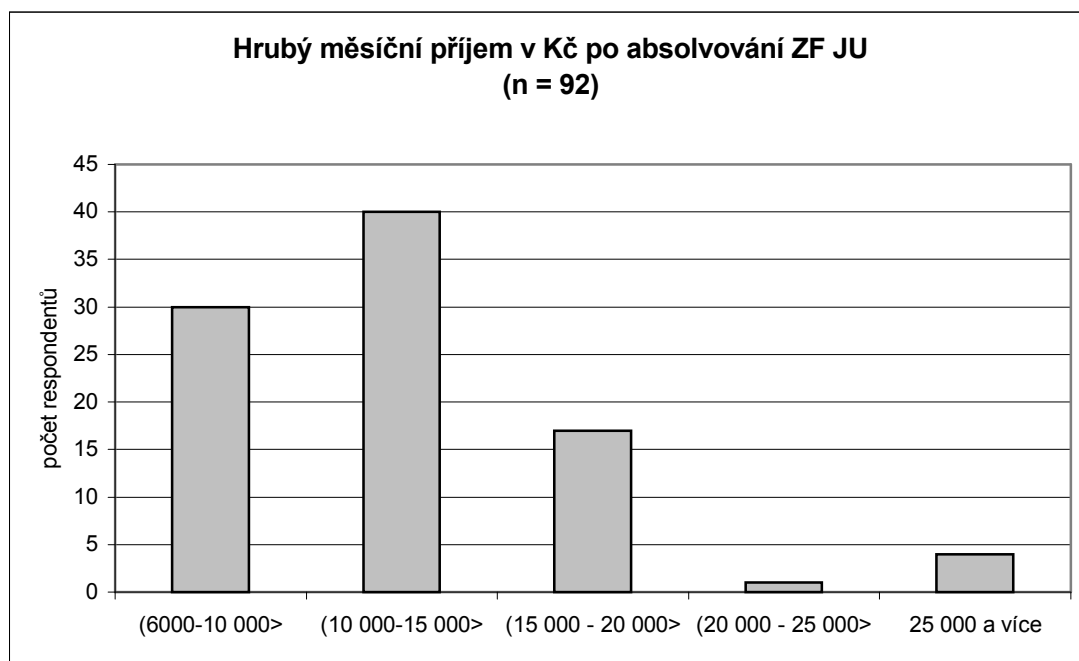
Největší rozdíly mezi pracovní dobou uvedenou v pracovní smlouvě a dobou reálně odpracovanou jsou patrné u oborů OP a VZ. Absolventi těchto oborů ve svém prvním zaměstnání po skončení školy odpracovali za týden zhruba o pět hodin více, než měli uvedeno ve smlouvě. Respondenti z oborů ÚFŘP a PP uvádějí, že jejich reálná pracovní doba byla delší zhruba o 2 hodiny. U respondentů z oboru PUPN se pracovní doba uvedená ve smlouvě nelišila od reálné pracovní doby.

4.4.5. Hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání

Tabulka 32: Průměrný hrubý měsíční příjem v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
(6000-10 000>	26,7	4	31,4	11	28,6	4	80,0	4	30,4	7	32,6	30
(10 000-15 000>	46,7	7	40,0	14	42,9	6	20,0	1	52,2	12	43,5	40
(15 000 - 20 000>	13,3	2	22,9	8	21,4	3	0	0	17,4	4	18,5	17
(20 000 - 25 000>	6,7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1,1	1
25 000 a více	6,7	1	5,7	2	7,1	1	0	0	0	0	4,3	4
Celkem	100,0	15	100,0	35	100,0	14	100,0	5	100,0	23	100,0	92

Graf 30: Hrubý měsíční příjem v Kč po absolvování ZF JU

Výsledky:

Nejčastější hrubý měsíční příjem (viz graf 30) respondentů v prvním zaměstnání po absolvování školy byl v rozmezí 10-15 tis. Kč (více než jedna třetina respondentů). Nižší hrubý měsíční příjem v rozmezí 6-10 tis. Kč pobírala ve svém prvním zaměstnání téměř jedna třetina respondentů. V rozmezí 15-20 tis. Kč bylo odměňováno 17 % respondentů

a v rozmezí 20-25 tis. Kč pouze 1 % respondentů. Hrubý příjem vyšší než 25 tis. Kč měli ve svém prvním zaměstnání 4 % respondentů.

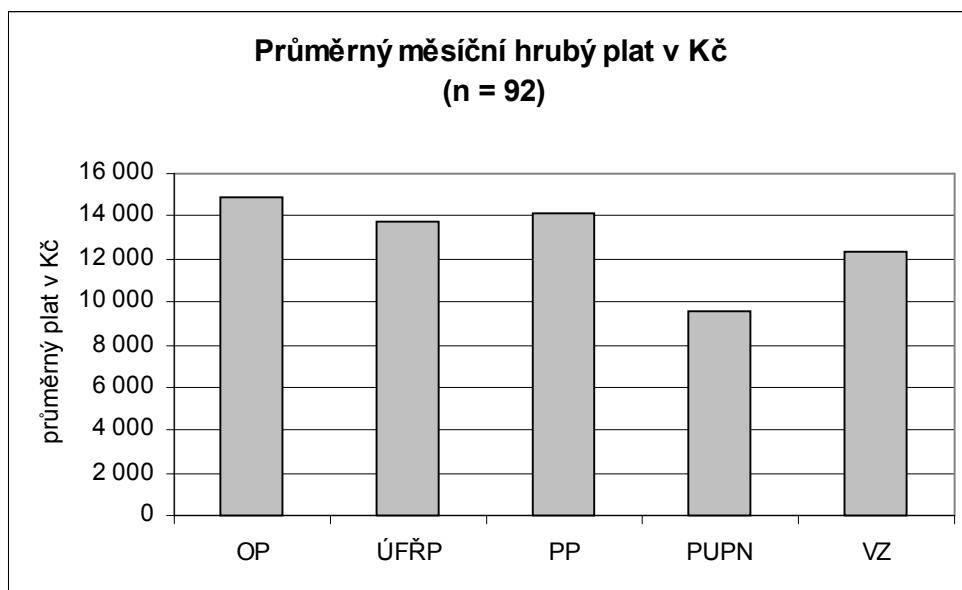
U většiny oborů převládá hrubý příjem v rozmezí 10-15 tis. Kč (viz tabulka 32). Výjimkou je obor PUPN, u kterého bylo odměňováno nejvíce respondentů (80 %) měsíčním hrubým příjmem v rozmezí 6-10 tis. Kč. U oborů OP, ÚFŘP a PP byla odměňována platem v rozmezí 10-15 tis. Kč téměř jedna polovina respondentů. U oboru VZ to bylo více než 52 % respondentů. Do nejvyšší příjmové kategorie se zařazovali jen respondenti z oborů OP, ÚFŘP a PP. Okolo 6 % respondentů z oborů OP a ÚFŘP mělo hrubý měsíční příjem vyšší než 25 tis. Kč, u oboru PP bylo takto odměňováno více než 7 % respondentů. Respondenti z oborů PUPN a VZ vydělávají podstatně méně než absolventi ostatních zkoumaných oborů.

4.4.6. Průměrná výše hrubého měsíčního příjmu

Tabulka 33: Průměrná výše hrubého měsíčního platu v závislosti na oboru (98 respondentů)

	Průměrný příjem v Kč
OP	14 920
ÚFŘP	13 717
PP	14 143
PUPN	9 582
VZ	12 350

Graf 31: Průměrný měsíční hrubý plat v závislosti na oboru

Výsledky:

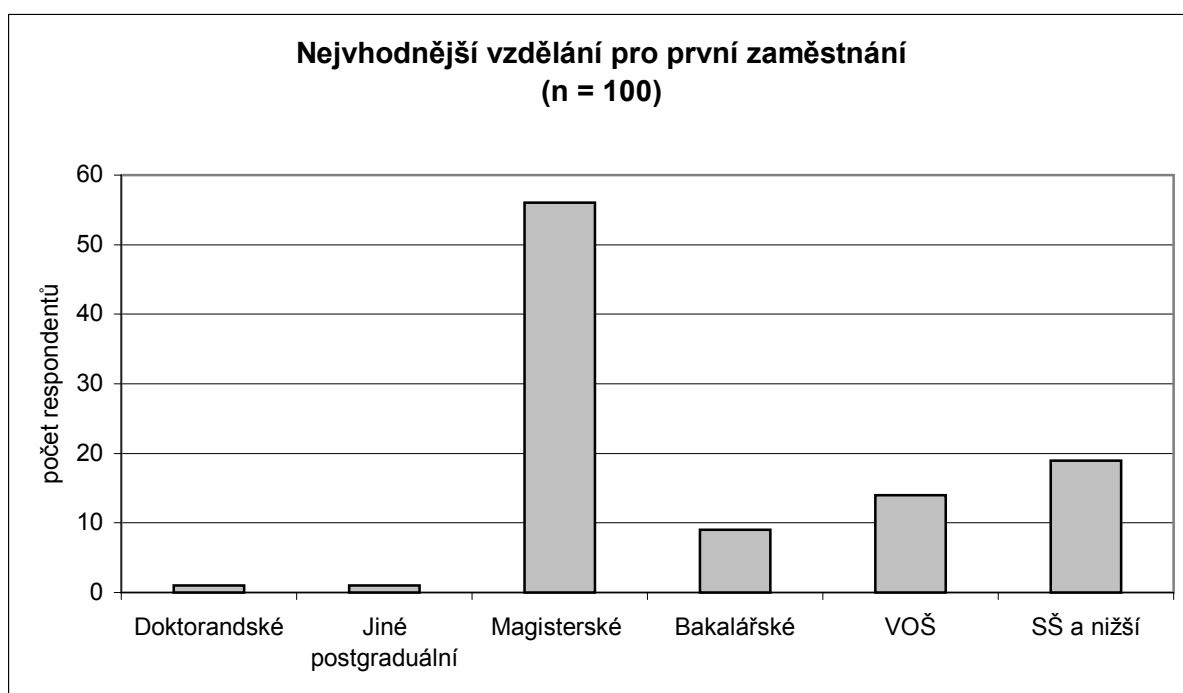
Nejvyšší hrubý měsíční příjem ve svém prvním zaměstnání po absolvování ZF JU pobírali respondenti z oboru OP. Jejich průměrný hrubý příjem činil 14 920 Kč. Průměrný měsíční hrubý příjem respondentů z oboru PP činil 14 143 Kč, u oboru ÚŘP to bylo v průměru 13 717 Kč. Z hlediska průměrného měsíčního hrubého příjmu na tom nejhůře ve svém prvním zaměstnání byli respondenti z oborů PUPN a VZ. U oboru VZ činil průměrný hrubý příjem 12 350 Kč a u oboru PUPN pouze 9 582 Kč.

4.4.7. Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování

Tabulka 34: Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Doktorandský stupeň	0	0	0	0	7,1	1	0	0	4,2	1	2,1	2
Jiná postgraduální kvalifikaci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magisterské vzdělání	60,0	9	41,7	15	50,0	7	60,0	3	75,0	18	55,3	52
Bakalářské vzdělání	6,7	1	13,9	5	7,1	1	20,0	1	0	0	8,5	8
Vyšší odborná škola	26,7	4	22,2	8	7,1	1	0	0	4,2	1	14,9	14
Středoškolské vzdělání a nižší	6,7	1	22,2	8	28,6	4	20,0	1	16,7	4	19,1	18
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 32: Nejvhodnější vzdělání pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

Výsledky:

Více než polovina respondentů (viz graf 32) považuje magisterské vzdělání za nejvhodnější pro svou první práci po absolvování ZF JU a 19 % respondentů se myslí, že pro jejich první zaměstnání po skončení školy by jim plně postačovalo středoškolské či nižší vzdělání. U 14 % respondentů převažuje názor, že vzdělání z VOŠ bylo nejvhodnější pro jejich první zaměstnání po absolvování. Naopak 9 % respondentů se přiklání k bakalářskému vzdělání a pouze 1 % respondentů k doktorandskému stupni či k jiné formě postgraduální kvalifikace.

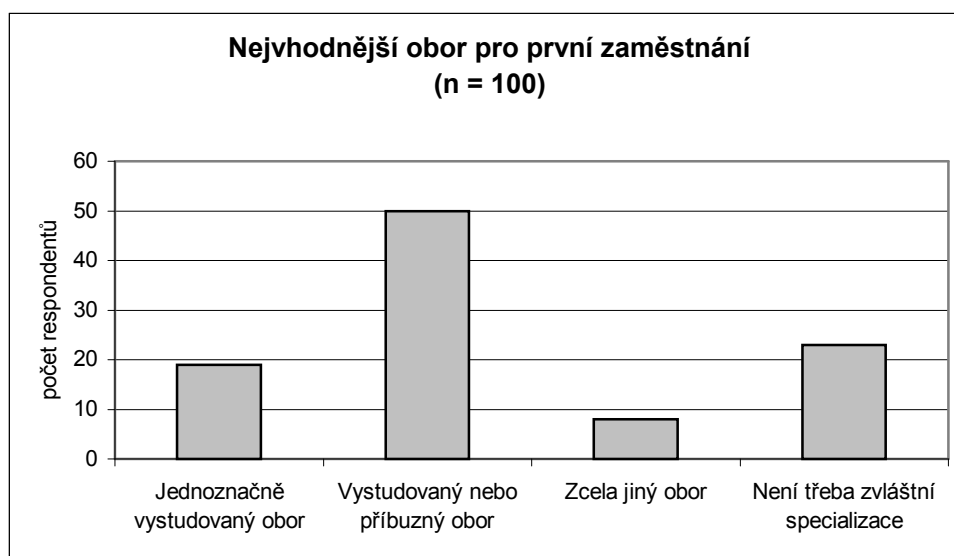
U respondentů ze všech oborů převládá názor (viz tabulka 34), že magisterské vzdělání bylo při vstupu do jejich prvního zaměstnání nejvhodnější. Myslí si to 75 % respondentů z oboru VZ, téměř dvě třetiny absolventů oborů OP a PUPN, jedna polovina respondentů z oboru PP a 42 % respondentů z oboru ÚFŘP. Pro VOŠ se kladně vyjadřuje zhruba čtvrtina respondentů z oborů OP a ÚFŘP.

4.4.8. Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání

Tabulka 35: Nejvhodnější studijní obor pro první zaměstnání po absolvování ZF JU

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Jednoznačně vystudovaný obor	0	0	22,2	8	9,1	1	20,0	1	29,2	7	18,7	17
Vystudovaný nebo příbuzný obor	53,3	8	55,6	20	36,4	4	60,0	3	45,8	11	50,5	46
Zcela jiný obor	6,7	1	8,3	3	18,2	2	0	0	8,3	2	8,8	8
Bez zvláštní specializace	40,0	6	13,9	5	36,4	4	20,0	1	16,7	4	22,0	20
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	11	100,0	5	100,0	24	100,0	91

Graf 33: Nejvhodnější obor pro první zaměstnání po absolvování

Výsledky:

Z grafu 33 je patrné, že téměř jedna čtvrtina respondentů si myslí, že v jejich prvním zaměstnání nebylo potřeba zvláštní specializace. Vystudovaný nebo příbuzný obor považuje polovina respondentů za nejvhodnější pro své první zaměstnání po skončení školy, zatímco jednoznačně pro vystudovaný obor je 19 % respondentů a 8 % respondentů by volilo zcela jiný obor.

Více než polovina respondentů z oboru OP (viz tabulka 35) považuje vystudovaný či příbuzný obor za nejvhodnější pro své první zaměstnání po absolvování ZF JU a 40 % respondentů z tohoto oboru je přesvědčeno, že v jejich prvním zaměstnání nebylo potřeba zvláštní specializace. Zhruba 7 % respondentů si myslí, že nejvhodnější by byl zcela jiný obor.

Též více než polovina respondentů z oboru ÚFŘP shledává nejvhodnějším oborem pro první vykonávané zaměstnání vystudovaný nebo příbuzný obor. Téměř jedna čtvrtina respondentů je přesvědčena, že pro ně byl v prvním zaměstnání jednoznačně nejvhodnější vystudovaný obor. U 14 % respondentů nebylo potřeba v prvním zaměstnání zvláštní specializace a pro více než 8 % respondentů by nejvíce využilo zcela jiný obor.

Pro zhruba 37 % respondentů z oboru PP byl nejvhodnější vystudovaný nebo příbuzný obor. Stejný počet respondentů nepocítoval potřebu zvláštní specializace. Poměrně velký počet respondentů tohoto oboru (téměř 19 %) by ve svém prvním zaměstnání přivítal zcela jiný obor. To může být způsobeno také tím, že 22 % absolventů oboru PP nalezlo po absolvování školy práci zcela mimo svůj obor. Jednoznačně ocenilo svůj vystudovaný obor 10 % respondentů.

Více než dvě třetiny respondentů z oboru PUPN ve svém prvním zaměstnání plně ocenily vystudovaný či příbuzný obor, pro 20 % respondentů byl nejvhodnější jednoznačně vystudovaný obor a stejný počet respondentů je přesvědčen o tom, že nebylo potřeba žádné zvláštní specializace.

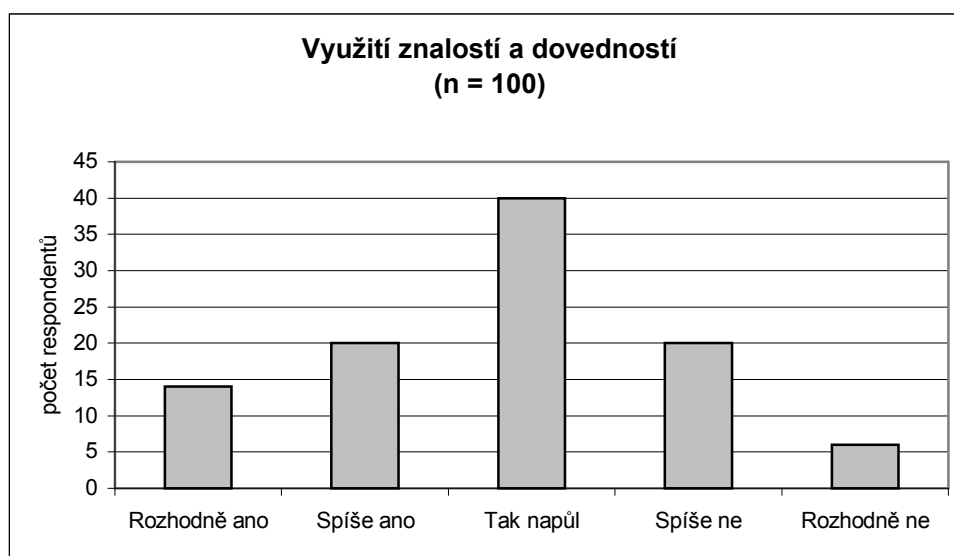
Vystudovaný nebo příbuzný obor byl v prvním zaměstnání velmi důležitý pro respondenty z oboru VZ (téměř pro jednu polovinu respondentů). Téměř jedna třetina respondentů označila jednoznačně vystudovaný obor za nejvhodnější. Okolo 17 % absolventů, kteří odpověděli na náš dotazník, si našlo takovou práci, kde nebyla vyžadována zvláštní specializace a zhruba 9 % respondentů by ve své první práci využilo zcela jiný obor.

4.4.9. Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání

Tabulka 36: Využití znalostí a dovedností respondentů v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	13,3	2	13,9	5	7,1	1	20,0	1	20,8	5	14,9	14
Spíše ano	13,3	2	13,9	5	7,1	1	60,0	3	25,0	6	18,1	17
Tak napůl	33,3	5	50,0	18	50,0	7	20,0	1	33,3	8	41,5	39
Spíše ne	33,3	5	16,7	6	35,7	5	0	0	8,3	2	19,1	18
Rozhodně ne	6,7	1	5,6	2	0	0	0	0	12,5	3	6,4	6
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 34: Využití znalostí a dovedností v prvním zaměstnání po absolvování

Výsledky:

V grafu 34 vidíme, že 40 % respondentů je přesvědčeno, že jejich znalosti a dovednosti byly v prvním zaměstnání po absolvování využity tak zhruba napůl. U 20 % respondentů převažuje názor, že jejich znalosti a dovednosti byly spíše využívány, zatímco stejný počet respondentů si myslí, že jejich znalosti a dovednosti spíše nebyly využívány. Ve svém prvním zaměstnání využívalo plně své znalosti 14 % respondentů. Naopak 6 % respondentů je přesvědčeno, že jejich znalosti a dovednosti nebyly vůbec využity.

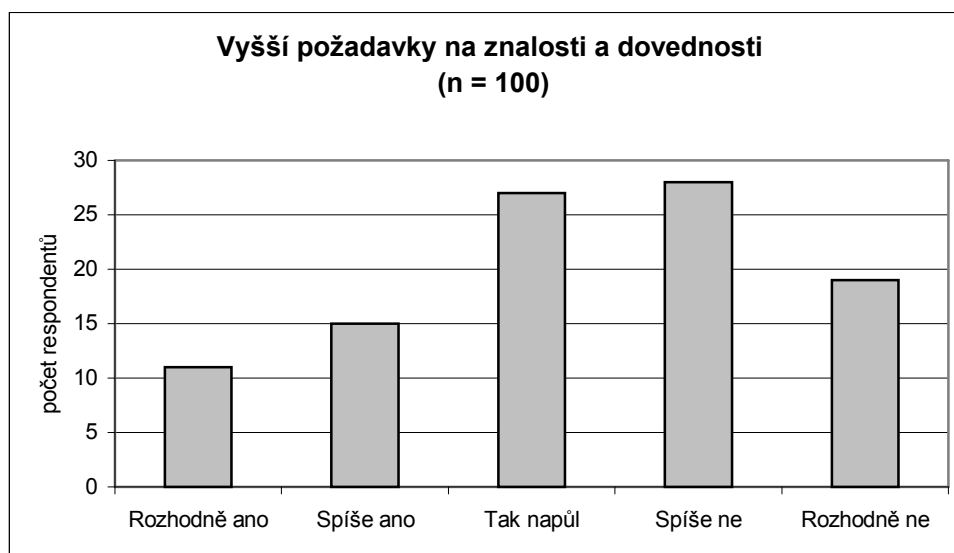
O plném využívání získaných znalostí a dovedností v prvním zaměstnání je přesvědčeno téměř 80 % respondentů z oboru PUPN (viz tabulka 36) a 79 % respondentů z oboru VZ. Poměrně dobře využily své znalosti a dovednosti také respondenti z oboru ÚFŘP. Že nebyly jejich získané znalosti a dovednosti využity dostatečné míře si myslí jedna třetina respondentů z oboru OP a více než jedna třetina respondentů z oboru PP.

4.4.10. Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti

Tabulka 37: Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Rozhodně ano	13,3	2	11,1	4	14,3	2	0	0	8,3	2	10,6	10
Spíše ano	26,7	4	8,3	3	21,4	3	20,0	1	16,7	4	16,0	15
Tak napůl	20,0	3	25,0	9	14,3	2	40,0	2	29,2	7	24,5	23
Spíše ne	26,7	4	33,3	12	14,3	2	40,0	2	33,3	8	29,8	28
Rozhodně ne	13,3	2	22,2	8	35,7	5	0	0	12,5	3	19,1	18
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 35: Vyšší míra požadavků na znalosti a dovednosti v prvním zaměstnání

Výsledky a diskuse:

Téměř jedna třetina respondentů uvádí (viz graf 35), že požadavky v prvním zaměstnání po ukončení ZF JU spíše nepřevyšovaly jejich tehdejší znalosti a dovednosti.

Dle názoru 27 % respondentů převyšovaly požadavky v prvním zaměstnání tehdejší znalosti a dovednosti tak napůl. V první práci u 19 % respondentů požadavky vůbec nepřevyšovaly jejich tehdejší znalosti a dovednosti. U 15 % respondentů požadavky spíše převyšovaly znalosti a dovednosti a u 11 % respondentů převyšovaly požadavky v prvním zaměstnání ve velké míře jejich tehdejší znalosti a dovednosti.

V tabulce 37 vidíme, že na 40 % respondentů z oboru OP byly kladeny v prvním zaměstnání vyšší požadavky. Vyšší požadavky byly kladeny i na 35 % respondentů z oboru PP a na jednu čtvrtinu respondentů pocházejících z oboru VZ. Respondenti z ostatních oborů jsou spíše přesvědčeni, že požadavky nepřevyšovaly ve velké míře jejich znalosti a dovednosti.

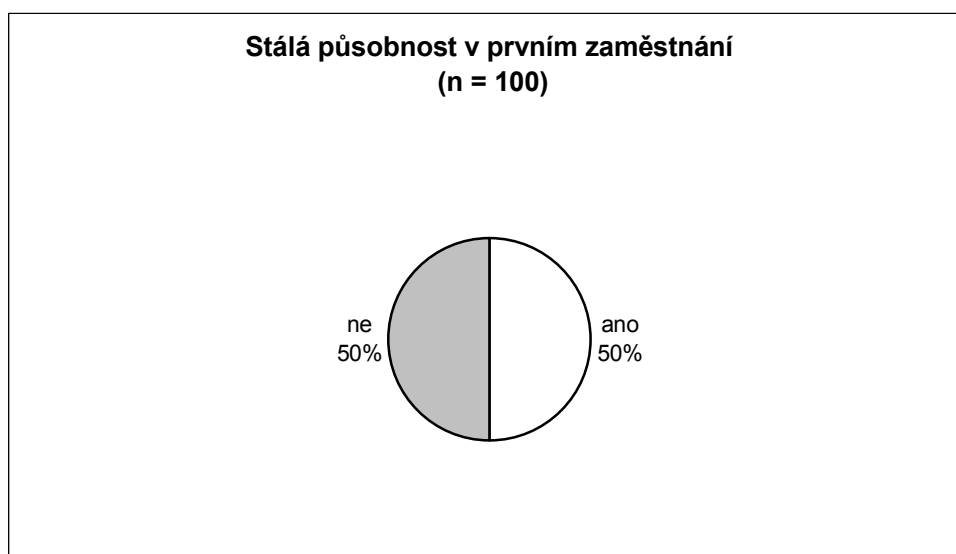
U oboru OP může být způsobena vyšší míra požadavků tím, že tento obor má širší zaměření než například obor ÚFŘP, který je velmi specificky zaměřen.

4.4.11. Stálá působnost v současné době v prvním zaměstnání

Tabulka 38: Stálá působnost respondentů v současné době v prvním zaměstnání

	OP		ÚFŘP		PP		PUPN		VZ		Celkem	
	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
Ano	53,3	8	50,0	18	50,0	7	60,0	3	50,0	12	51,1	48
Ne	46,7	7	50,0	18	50,0	7	40,0	2	50,0	12	48,9	46
Celkem	100,0	15	100,0	36	100,0	14	100,0	5	100,0	24	100,0	94

Graf 36: Stálá působnost respondentů v současné době v prvním zaměstnání

Výsledky:

Z grafu 36 vyplývá, že jedna polovina respondentů, kteří ukončili studium na ZF JU v letech 2001 a 2002 působí v současné době stále ve svém prvním zaměstnání z období po absolvování studia. Zajímavým faktem je zjištění, že tato situace se týká všech zkoumaných oborů. Pouze obory OP a PUPN tvoří výjimku, protože jsou zastoupeny lichým počtem respondentů (viz tabulka 38).

5. DISKUSE

Nezaměstnanost absolventů ZF JU se každým rokem zvyšovala. V roce 1998 činila 1,2 % a v roce 2001 dosahovala již hodnoty 6 %. Při porovnání s předchozím výzkumem, který byl proveden u absolventů z let 1998 – 2001, lze konstatovat, že se postupem času zvyšuje počet absolventů, kterým činí potíže nalezení zaměstnání po ukončení ZF JU. Někteří absolventi z let 2001 a 2002 si začali hledat práci již před absolvováním a jedné čtvrtině absolventů se podařilo nalézt zaměstnání ještě před absolvováním školy. V této práci pak pokračovali i po absolvování ZF JU. Na Úřadu práce (dále jen ÚP) se z nějakého důvodu alespoň jedenkrát zaregistrovala více než polovina absolventů ZF JU. Z výzkumu absolventů z let 1998 – 2001 vyplývá, že podíl absolventů, kteří se nenechali nikdy zaregistrovat na ÚP je nejvyšší u oborů OP a ÚFŘP. V roce 2002 se na ÚP jedenkrát přihlásili téměř dvě třetiny tehdejších absolventů. Lze tedy konstatovat, že je stále obtížnější si v dnešní době najít perspektivní zaměstnání. Přibývají tak případy, kdy je absolvent ZF JU nucen jít se zapsat na ÚP.

Domnívám se, že absolvent evidovaný na ÚP může mít jen malé vyhlídky na to, že mu ÚP nalezne vhodné zaměstnání. Převážná většina zaměstnavatelů se totiž při hledání nových zaměstnanců na ÚP vůbec neobráťí. Zaměstnavatelé spíše využívají možnosti inzerátů v médiích či konkurzních řízení. Žádný absolvent by tedy neměl spoléhat na pomoc od ÚP a měl by si raději aktivně hledat zaměstnání sám. Mezi hlavní úkoly ÚP patří zprostředkování vhodného zaměstnání pro uchazeče o zaměstnání, informování občanů o možnostech získání zaměstnání, odborné přípravy a rekvalifikaci. Úřady práce také informují zaměstnavatele o volných zdrojích pracovních sil, poskytují občanům poradenské služby spojené se zaměstnáním, s volbou povolání a odbornou výchovou. Úřad práce také organizuje, zabezpečuje a usměrňuje rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání ve svém územním obvodu. Úřady práce však v některých případech nezvládají nápor nezaměstnaných a jejich akceschopnost tedy klesá.

Na většině ÚP doporučují spíše sledovat inzeráty a shánět práci přes své známé. Absolventi z let 2001 a 2002 nejčastěji našli své první zaměstnání prostřednictvím osobního kontaktu se zaměstnavatelem. Je ale známo, že je dnes stále větší problém nalézt zaměstnavatele, kteří by zaměstnali absolventy bez předešlé praxe. Pak je složité

vysvětlit zaměstnavateli při ústním pohovoru, kde má absolvent získat praxi, když ho bez ní nikdo nechce zaměstnat. Obzvláště v dnešní době, kdy na jedno pracovní místo je několik desítek dalších uchazečů, kteří potřebnou praxi mají. Zřejmě bude lepší si nalézt takovou práci, ve které praxi nevyžadují a vlastní pílí se vypracovat do vyšších pozic. Problém ale může být v tom, že zaměstnání, které absolvent přijme jako náhradu, nemusí být v jeho oboru a zase praxi nezíská, ale myslím, že hlavní odpovědnost je na každém z nás. Musíme sami zlepšovat své znalosti a dovednosti, abychom dokázali sami najít uplatnění na trhu práce nebo sami pracovní místo vytvořit. Na státním aparátu potom je, aby nám k tomu vytvořil potřebné podmínky.

Mnoho absolventů z let 2001 a 2002 nalezlo své první zaměstnání také pomocí inzerátů v novinách či na internetu. V dnešní informační době je dobré využívat inzerátů na internetu. Jsou zde aktuální informace o volných pracovních místech po celé České republice. Je zde také možno podat i svůj vlastní inzerát na hledání zaměstnání. Domnívám se, že je lepší začít s vyhledáváním zaměstnání již během studia. Bylo by žádoucí, aby se studenti zúčastňovali různých konkurzních řízení a získali tak potřebné zkušenosti.

U absolventů z let 2001 a 2002 byl zaznamenán příznivý nárůst pracujících v oboru ve svém prvním zaměstnání. Může to být dáno tím, že ZF JU začala produkovat první absolventy z nově zavedených ekonomických oborů (OP a ÚFRP), kteří se mohli uplatňovat i v rozsáhlém ekonomickém sektoru našeho hospodářství. Výzkum absolventů z let 1998-2001 zjistil, že absolventi nejčastěji nacházeli uplatnění v odvětví zemědělství, myslivost a související činnosti. U absolventů z let 2001 a 2002 je nejčastěji zastoupeno odvětví nemovitosti, pronájem, služby pro podniky, dále veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení a až poté následuje odvětví zemědělství. Tato změna může být důsledkem snižujícího se počtu absolventů zemědělských oborů a nebo tím, že trh zemědělství je už přesycen. Je ale typické pro všechny vyspělé ekonomiky, že se snižuje podíl pracujících v zemědělství ve prospěch sektoru služeb. Je těžké pracovat v tak nejistém a převážně sezónním odvětví, které je velmi závislé na podnebí a navíc patří k méně placeným a výnosným činnostem. V zemědělství dochází také k postupnému nahrazování lidské pracovní síly technologiemi.

Více než jedna třetina absolventů z let 2001 a 2002 pobírá mzdu nebo plat v rozmezí 10 000-15 000 Kč. Ke stejnému zjištění dospěl i výzkum absolventů z let 1998-2001. Vyšším platovým ohodnocením jsou odměňováni převážně absolventi ekonomických oborů. Ale i přesto jsou platy čerstvých absolventů samozřejmě nižší než u jejich starších a již několik let zapracovaných kolegů ze ZF JU.

Většina absolventů je přesvědčena, že studiem získané znalosti a dovednosti nebyly v prvním zaměstnání po skončení školy plně využity. Samozřejmě využití znalostí a dovedností záleží také na tom, v jakém odvětví absolvent našel zaměstnání. Zaměstnavatelé nejvíce preferují absolventy takových oborů, které poskytují znalosti využitelné v plné míře ke spokojenosti všech.

Předchozí výzkum absolventů dokázal, že dle jejich názoru jim fakulta poskytla široké poznatky, ale že výuka byla příliš teoretická. Mezi nejvíce postrádané znalosti ze studia na ZF JU respondenti uváděli znalosti jazykové, praktické a schopnost jednat s lidmi a vystupovat na veřejnosti. Absolventi z let 2001 a 2002 jsou zase přesvědčeni, že nepanovala volnost při sestavování obsahu oborů. Někteří absolventi si také myslí, že obory nebyly z akademického hlediska dostatečně prestižní. Respondenti také často uváděli, že zaměstnavatelé si nebyli příliš jisti, co je obsahem vystudovaných oborů absolventů. Na druhou stranu je potěšující, že u absolventů převládá názor, že vystudované obory byly zaměřeny na jejich budoucí profesionální uplatnění.

6. ZÁVĚR

Absolventi ZF JU z let 2001 a 2002, kteří se zúčastnili výzkumu REFLEX, našli své první zaměstnání většinou ve vystudovaném oboru. Ve svém prvním zaměstnání absolventi studijního programu Ekonomika a management (obory OP a ÚFŘP) nejčastěji vykonávali profesi kancelářského pracovníka, manažera či účetního. Absolventi programu Všeobecné zemědělství (obory PP, PUPN a VZ) našli nejvíce uplatnění v profesích kancelářského pracovníka, technického pracovníka v zemědělství či učitele na střední škole. Své první zaměstnání našli absolventi nejčastěji díky osobnímu kontaktu se zaměstnavatelem či pomocí inzerátů. Jen málo absolventů našlo práci prostřednictvím Úřadu práce.

Přestože převážná část absolventů neměla potíže s hledáním zaměstnání, narostl počet absolventů, kteří měli po absolvování problém s nalezením práce. I přes tento fakt však nejvíce absolventů našlo zaměstnání v roce, ve kterém absolvovali ZF JU a v roce následujícím. Největší část absolventů našla uplatnění v odvětvích nemovitosti, pronájem a služby pro podniky, veřejná správa, obrana a sociální zabezpečení, zemědělství, myslivost a související činnosti, zpracovatelský průmysl a v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví.

Absolventi nejčastěji ve svém prvním zaměstnání pobírali plat či mzdu v rozmezí 10 000 – 15 000 Kč. Nejlépe finančně ohodnoceni byli po ukončení školy absolventi ekonomických oborů (OP a ÚFŘP). Absolventi těchto oborů byli častěji odměňováni vyšším platem než absolventi oborů zemědělských.

Více než polovina absolventů si myslí, že pro jejich první zaměstnání bylo nejvhodnější magisterské vzdělání, někteří jsou však toho názoru, že by jim plně postačovalo vzdělání středoškolské. Ve svém prvním zaměstnání po ukončení školy využilo nejvíce absolventů právě svůj vystudovaný obor. Jen málo absolventů by zvolilo zcela jiný obor, někteří absolventi ekonomických oborů však uvádí, že v zaměstnání po absolvování ZF JU nebylo potřeba žádné zvláštní kvalifikace.

Polovina absolventů stále působí v zaměstnání, které bylo jejich první po absolvování školy. Zajímavé je, že toto platí u všech zkoumaných oborů.

Pro většinu absolventů bylo studium na ZF JU jejich hlavní činností, proto je zajímavé, že většina absolventů nestudovala ještě navíc mimo vyžadované penzum, které bylo nutné k úspěchu u zkoušek. Velká část absolventů měla však snahu získávat co možná nejlepší známky. Počet těch, pro které dobré známky nebyly tolik důležité však rozhodně není zanedbatelný. Tento přístup ke studiu může být též příčinou toho, že méně než jedna třetina absolventů ukončila studium s vyznamenáním. Téměř všichni absolventi s vyznamenáním pocházeli výhradně z ekonomických oborů.

Většina absolventů je přesvědčena, že na ZF JU nepanovala volnost při sestavování obsahu studijního oboru, ale kladně hodnotí šíři studovaných oborů. Zejména absolventi oborů ÚFŘP, VZ a PUPN si myslí, že jejich obor byl zaměřen na budoucí profesionální zaměření. U ostatních oborů se názory na tuto otázku spíše rozcházejí.

Dle většiny absolventů nebyly ani ekonomické a ani zemědělské obory z akademického hlediska dostatečně prestižní. Jen u absolventů oboru ÚFŘP převažuje názor, že zaměstnavatelé vědí, co je obsahem tohoto oboru. Ostatní absolventi jsou přesvědčeni, že zaměstnavatelé nemají dostatek informací o obsahu jejich absolvovaného oboru.

Nejvíce absolventů uvádí, že jejich znalosti a dovednosti získané na ZF JU byly v prvním zaměstnání využity tak napůl, ale požadavky, které na ně první zaměstnavatel kladl, nepřevyšovaly znalosti a dovednosti získané studiem na ZF JU.

Z hlediska srovnání jednotlivých oborů lze tedy říci, že výsledky vyzněly o něco příznivěji pro ekonomické obory. Týká se to kladnějších názorů na kvalitu oborů, lepších studijních výsledků, vyšších příjmů nebo menších potíží s hledáním zaměstnání.

7. SUMMARY

The objective of my work has been to find out the achievements in the job market of the graduates at the Agricultural Faculty of South Bohemia University in České Budějovice who graduated in the years 2001 and 2002. This whole research has been drawn up to be able to find out how these young people evaluate their study at this faculty, especially their transition from school to the business world. They also evaluated whether the branch they had studied provided them with enough qualification to be successful in the job market.

Most of the graduates did not have problems to find a job, but the number of graduates who had problems improved. In spite of this fact most of them found the jobs in the same year when they left school or in the following year. Most of these graduates found their first job in the branch they had studied.

Graduates of economic branches mostly started to work as office workers, managers or accountants. Graduates of agricultural branches started to work in the positions of office workers, technicians in agriculture or secondary school teachers.

Half of these graduates nowadays work at the same positions. Most of them think that their study gave them sufficient qualification to be successful in their jobs and they were prepared well at the faculty.

If we compare graduates from the economic and agricultural branches it is possible to say that economic branches are most favourable, especially in achievement in the job market, with higher salaries and fewer problems with finding a job.

8. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

Geist, B. *Sociologický slovník*. Vydání 1. Praha: Victoria Publishing 1992. 642 s. ISBN 80-85605-28-7

Hesková, M. *Marketing*. České Budějovice: Jihočeská univerzita 2003. 191 s. ISBN 80-7040-620-8

Hudečková, H., Lošťák, M. *Sociologie I*. Praha: ČZU 1995. 92 s. ISBN 80-213-0679-3

Jeřábek, H. *Úvod do sociologického výzkumu*. Praha: Karlova univerzita, 1992. 162 s. ISBN 80-7066-662-5

Keller, J. *Úvod do sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství 1991. 186 s. ISBN 80-85850-25-7

Krninská, R., Kletečková M., Řehoř, P. *Uplatnění absolventů Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích za období 1998 – 2001*. České Budějovice: ZF JU 2003. 56 s. ISBN 80-7040-622-4

Moravová, J. *Sociální statistika*. Praha: VŠE 1994. 243 s. ISBN 80-7079-508-5

Nový, I. a kol. *Sociologie pro ekonomy*. Praha: Grada Publishing 1997. 167 s. ISBN 80-7169-433-9

Pavličková, H. *Sociální psychologie*. Brno: VŠZ 1993. 56 s. ISBN 80-7157-304-3

Pergler, P. a kol. *Vybrané techniky sociologického výzkumu*. Praha: Svoboda 1969. 768 s.

Petrusek, M. *Sociologie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1994. 118 s. ISBN 80-04-26588-2

Příbová, M. *Marketingový výzkum v praxi*. Praha: Grada 1996. 248 s. ISBN 80-7169-299-9

Prochovník, Š. *Obecná sociologie*. Ostrava: VŠB 1991. 194 s. ISBN 80-7078-090-8

Šindlářová, J. *Základy sociologie I*. Praha: ČZU 1995. 92 s. ISBN 80-7157-547

Surynek, A., Komárková, R., Kašparová, E. *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press 2001. 160 s. ISBN 80-86119-25-4

SVP: *Reflex* [online]. 2005 , Poslední změna 5.9.2006 [cit. 2006-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://svp.pedf.cuni.cz/index.php?id=8>>.

Szczepanski, J. *Základní sociologické pojmy*. Praha: Nakladatelství politické literatury 1966. 175 s.

Wikipedie: *Sociologie* [online]. 2006 , Poslední změna 20.11.2006 [cit. 2006-11-02]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sociologie>>.

Zbořil, K. *Marketingový výzkum*. Praha: VŠE 1994. 106 s. ISBN 80-245-0615-7

9. PŘÍLOHY

Příloha 1: DOTAZNÍK REFLEX

Příloha 1: DOTAZNÍK REFLEX

UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL

Dotazník mezinárodního výzkumu

Vážená kolegyně,
Vážený kolego,

v rukou držíte dotazník mezinárodního srovnávacího výzkumu Reflex, který je věnován otázkám uplatnění absolventů vysokých škol. Týká se bakalářského nebo magisterského studijního programu, který jste dokončil/a v roce 2001 nebo 2002. Pokud není jinde výslovně uvedeno, vztahuje se dále užívaný termín „studijní program“ na tento uvedený studijní program. Pokud jste v roce 2001 nebo 2002 ukončil/a více než jeden studijní program, uvádějte prosím odpovědi k tomu programu, který pro svůj profesní rozvoj považujete za nejvýznamnější.

U většiny odpovědí na otázky zakroužkujete číslo odpovídající varianty. Tam, kde otázky zahrnují více položek, odpovídejte zakroužkováním čísla příslušné varianty v každém řádku, tedy u každé položky. Nekroužkujte tedy písmena. Zásadně **nic nepište do okének**, která jsou u většiny otázek na pravém okraji stránky. Slouží pro zakódování Vašich odpovědí a musí proto zůstat prázdná. Na některé otázky je možné dát více odpovědí, v tom případě na tuto možnost výslovně upozorníme. Pokud je zapotřebí vpisovat jako odpověď text, zapisujte jej prosím čitelně velkými tiskacími písmeny. U dotazů na data (roky, měsíce) pište výhradně arabské číslice (ne římské). Jestliže si v případě některé otázky nejste zcela jisti přesnou odpovědí, pokuste se prosím o co nejpřesnější odhad odpovědi.

Dotazník je anonymní. Získané údaje budou použity výhradně pro výzkumné účely – to také byla podmínka pro poskytnutí Vaší adresy Vámi absolvovanou fakultou či vysokou školou. Za distribuci dotazníků a jejich následné shromáždění odpovídají pověření pracovníci Vámi absolvovaných fakult či vysokých škol, kteří jsou vázáni mlčenlivostí o všech informacích, které jsou v dotaznících obsaženy.

Vyplněný dotazník vložte do přiložené obálky a nejpozději do týdne od doručení ho zašlete na uvedenou adresu. Pokud budete mít jakékoliv nejasnosti nebo problémy, obraťte se na pověřené pracovníky Vaší školy nebo fakulty (kontakt na vratné obálce).

Děkuji Vám velice za spolupráci a ochotu.

Ing. Jan Koucký
národní koordinátor výzkumu

A – Studijní program, který jste ukončil/a v roce 2001 nebo 2002

A1. Jaký byl název studijního programu a studijního oboru, který jste absolvoval/a?
Nevíte-li to přesně, naleznete tyto údaje na absolventském diplomu.

A1a. Studijní program (např. „historické vědy“):

A1b. Obor (např. „archivnictví a pom. vědy hist.“):

A1c. O jaký typ studijního programu se jednalo?

Okénka nevyplňovat!

1. Bakalářský (např. BcA.)
2. Magisterský (např. Ing., MUDr., MVDr. ad.)
3. Jiný (prosíme vypsát):

A1d. Uveďte název instituce (školy a fakulty), kde jste absolvoval/a

(Nepoužívejte zkratky!)

.....

Okénka nevyplňovat!

A1e. Jakou formou jste studoval/a studijní program, který jste absolvoval/a?

1. Prezenčně
2. Distančně
3. Kombinovaně

A2. Kdy jste zahájil/a a ukončil/a studium v tomto studijním programu?

a. Zahájil/a: měsíc (arabským číslem) rok

b. Ukončil/a: měsíc (arabským číslem) rok

A2.1 Pokud jste absolvoval/a magisterský studijní program, absolvoval/a jste předtím bakalářské studium?

1. Ano
2. Ne —> *přejděte na A2.3*

A2.2 Kdy jste zahájil/a a ukončil/a studium v bakalářském programu?

a. Zahájil/a: měsíc (arabským číslem) rok

b. Ukončil/a: měsíc (arabským číslem) rok

XA.2.2. Uveďte název instituce (školy a fakulty), kde jste absolvoval/a tento bakalářský studijní program *(Nepoužívejte zkratky!)*:

.....

A2.3 Přerušil/a jste někdy studium v tomto studijním programu (nebo jemu předcházejícím bakalářském) na déle než 6 měsíců? Pokud ano, na jak dlouho?
Nezapočítávejte přerušení související se studiem – praxe, stáže nebo studium v zahraničí, které byly součástí studia ani přerušení mezi ukončením bakalářského programu a nástupem do programu magisterského, pokud na sebe studium bezprostředně

navazovalo.)

1. Ano, celkem na měsíců
2. Ne

Následující otázky se týkají opět pouze studijního programu, který jste absolvoval/a v roce 2001-2002!

A3. Absolvoval/a jste studium s vyznamenáním (červeným diplomem)?

1. Ano
2. Ne

A3a. Jak celkově hodnotíte Vaše studijní výsledky ve srovnání s ostatními absolventy tohoto studijního programu?

Výsledky byly: Mnohem lepší Mnohem horší Nedokážu posoudit

A4. Popište prosím, jaká byla Vaše situace v posledních dvou letech studia. Byl/a jste:

1. Student na „plný úvazek“ (studium bylo mou hlavní činností),
2. Student na „částečný úvazek“ (studium nebylo mou hlavní činností)

A5. K čemu z následujících kritérií se přihlíželo při Vašem přijetí ke studiu do studijního programu ukončeného v roce 2001 nebo 2002?

Ano Ne

- a. Výsledky přijímacího řízení
- b. Prospěch na maturitním vysvědčení
- c. Prospěch na střední škole
- d. Absolgování předchozího vysokoškolského studijního programu
- e. Prospěch během předchozího vysokoškolského studia
- f. Jiná výběrová kritéria, uveďte jaká :

A6. Do jaké míry vystihuje následující popis absolvovaný studijní program?

- a. Program byl všeobecně považován za náročný
- b. Zaměstnavatelé vědí, co je obsahem tohoto studijního programu
- c. Panovala volnost při sestavování obsahu studijního programu
- d. Program byl široce zaměřen
- e. Program byl zaměřen na budoucí profesionální uplatnění
- f. Program byl prestižní z akademického hlediska

A7. Do jaké míry byl ve Vašem studijním programu kladen důraz na uvedené způsoby výuky?

Ve velké míře Vůbec ne

- a. Přednášky
- b. Práce ve skupinách
- c. Účast ve výzkumných projektech
- d. Stáže, praxe
- e. Výcvik a získávání praktických dovedností a zkušeností
- f. Získávání teoretických znalostí
- g. Učitele jako hlavní zdroj informací
- h. Učení se účastí na projektech, vlastní řešení problémů
- i. Vytváření vlastních textů, písemných materiálů

- j. Ústní prezentaci studentů
- k. Kontrolu znalostí studentů formou testů s nabídkami odpovědí

A8. Zúčastnil/a jste se pracovní stáže/praxe, které byly součástí tohoto studijního programu?

- 1. Ano, v celkové délce přibližně měsíců
- 2. Ne

A9. Do jaké míry odpovídají následující tvrzení Vám, jako studentovi?

- a. Studoval/a jsem ještě navíc mimo vyžadované penzum
nutné k úspěchu u zkoušek
- b. Usiloval/a jsem o co možná nejlepší známky.

A10. Odhadněte prosím, kolik hodin jste týdně strávil/a studiem:
Zaměřte se prosím na typický týden v posledních 2 – 4 semestrech studia. Zahrňte činnosti jako je návštěva přednášek, seminářů, cvičení, ale i samostudium, praxe atd.

B – Vzdělávací a pracovní dráha

B1. Jaké bylo Vaše nejvyšší ukončené vzdělání, než jste poprvé nastoupil/a na vysokou školu?

- 1. Studijní obor SOŠ (SPŠ) s maturitou
- 2. Čtyřletý studijní obor SOU s maturitou
- 3. Nástavbové studium pro absolventy učebních oborů
- 4. Čtyřleté gymnázium
- 5. Víceleté gymnázium
- 6. VOŠ nebo pomaturitní studium

B2. Jaký byl Váš průměrný prospěch na maturitním vysvědčení?

B3. Získal/a jste nějakou pracovní zkušenost související s Vaším studiem? Týká se částečného i plného úvazku, neuvádějte praxe a stáže, které jste již uvedl/a v A8.

a. Před vstupem na VŠ

- 1. Ano, přibližně měsíců
- 2. Ne

b. Během studia na VŠ

- 1. Ano, přibližně měsíců
- 2. Ne

B4. Získal/a jste nějakou pracovní zkušenost, která však nesouvisela s Vaším studiem? Týká se brigád, částečného i plného úvazku.

a. Před vstupem na VŠ

- 1. Ano, přibližně měsíců
- 2. Ne

b. Během studia na VŠ

- 1. Ano, přibližně měsíců

2. Ne

B5. Vykonával/a jste během Vašeho vysokoškolského studia nějakou funkci v akademickém senátu nebo v jiné studentské organizaci?

1. Ano, přibližně měsíců
2. Ne

B6. Kromě studijních programů sledovaných v části A tohoto dotazníku, zapsal/a jste se ještě do nějakého jiného studia po absolvování střední školy? Uvádějte jen ty programy, které jste studoval/a alespoň 1 školní rok.

- a. Studium na VOŠ (pomaturitní studium)
- b. Další bakalářský nebo magisterský studijní program
- c. Doktorský studijní program
- d. Postgraduální vzdělávání uveďte jaké
- e. Jiné vzdělávání (kurz ICT, jazykový kurz) uveďte jaké.....

C – Přejít ze školy do praxe po absolvování školy

C1. Získal/a jste kdykoli po absolvování školy placenou práci? Neuvádějte zaměstnání, ve kterém jste strávila méně jak 6 měsíců. Uveďte i samostatnou výdělečnou činnost (podnikání).

1. Ano, pokračoval/a jsem v práci, kterou jsem měl/a už během studia
→ přejděte na C5
2. Ano, začal/a jsem pracovat, →
3. Ne → přejděte na E3

C2. Kdy jste po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002 začal/a pracovat?

měsíc (arabským číslem) rok

C3. Kdy jste si začal/a hledat práci?

1. Před absolvováním školy v roce 2001 nebo 2002
2. Zhruba v době absolvování
3. Po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002
4. Získal/a jsem práci bez hledání → přejděte na C5

C4. Kolik měsíců trvalo, než jste práci našel/našla?

- a. Před absolvováním školy, ... měsíců
- b. Po absolvování školy, ... měsíců

C5. Jak jste si práci našel/našla? Vyberte pouze jednu odpověď

1. Prostřednictvím inzerátu v novinách

2. Prostřednictvím úřadu práce
3. Prostřednictvím personální agentury
4. Prostřednictvím internetu
5. Sám/sama jsem kontaktoval/a zaměstnavatele
6. Byl/a jsem osloven/a zaměstnavatelem
7. Díky pracovní praxi/stáži během studia
8. S pomocí rodiny, přátel nebo známých
9. Díky škole (poradně)
10. Zahájil/a jsem vlastní podnikání
11. Jiným způsobem, jak:

D – První zaměstnání po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002

Otázky se vztahují k Vašemu prvnímu zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti po absolvování školy v roce 2001 nebo 2002. *Neuvádějte zaměstnání, ve kterém jste strávil/a méně jak 6 měsíců. Jestliže jste pokračoval/a (po dobu delší 6 měsíců) v zaměstnání nebo vlastním podnikání zahájeném už před absolutoriem, zaznamenejte tuto situaci, jako kdyby nastala bezprostředně po absolvování.*

D1. Popište co nejpodrobněji vykonávanou profesi (např. ředitel malého podniku; vědec nebo odborník v přírodních vědách; učitel na střední škole; technický pracovník v zemědělství; inženýr; kancelářský pracovník)

.....

D2. Popište co nepodrobněji Vaše hlavní úkoly nebo vykonávané činnosti (např. analýza výsledků měření, výuka ve třídě, příprava marketingových plánů, koordinace podřízených atp.)

.....

D3. V jakém hospodářském odvětví jste pracoval/a (např. výroba počítačů; výroba strojů a zařízení; pohostinství a ubytování; nemovitosti, služby pro podniky, výzkum a vývoj; veřejná správa, obrana, sociální zabezpečení; zdravotnictví; stavebnictví)

.....

D4. Byl/a jste osobou samostatně výdělečně činnou?

1. Ano $\longrightarrow$ přejděte na D6
2. Ne

D5. Jaký typ pracovní smlouvy jste měl/a ve Vašem prvním zaměstnání po absolvování školy?

1. Na dobu neurčitou
2. Na dobu určitou na měsíců
3. Jiný, uveďte jaký

D6. Jaká byla Vaše průměrná pracovní doba?
ve smlouvě..... hodin týdně

reálně..... hodin týdně

D7. Jaký byl Váš hrubý měsíční příjem, když jste do práce nastoupil/a nebo – v případě, že už jste během studia pracoval/a – těsně po absolvování školy?

V případě, že podnikáte, přepočítejte roční příjem na měsíční. V případě, že jste pracoval/a na zkrácený pracovní úvazek, přepočítejte příjem na plný úvazek

..... Kč měsíčně

D8. Zahrnovala Vaše práce úvodní zácvikové období?

- a. Formou organizovaného školení, tréninku nebo kursu
- b. Neformální zaučení (např. tzv. kolečko, zácvik)

D9. Jaké vzdělání považujete za nejvhodnější pro práci, jež jste vykonával/a ve svém prvním zaměstnání?

- 1. Doktorandský stupeň (Ph.D)
- 2. Jinou postgraduální kvalifikaci
- 3. Magisterské vzdělání (Ing., apod.)
- 4. Bakalářské vzdělání
- 5. Vyšší odbornou školu
- 6. Středoškolské vzdělání s maturitou a nižší

D10. Jaký obor studia považujete za nejvhodnější pro práci, jež jste vykonával/a ve svém prvním zaměstnání?

- 1. Jednoznačně Vámi vystudovaný obor
- 2. Vámi vystudovaný nebo příbuzný obor
- 3. Zcela jiný obor
- 4. Není třeba zvláštní oborové specializace

D11. Do jaké míry byly Vaše znalosti a dovednosti ve Vašem prvním zaměstnání využity?

1	2	3	4	5
Do značné míry			Vůbec ne	

D12. Do jaké míry převyšovaly požadavky práce Vaše tehdejší znalosti a dovednosti?

1	2	3	4	5
Do značné míry			Vůbec ne	

D13. Stále působíte ve Vašem prvním zaměstnání?

- 1. Ano
- 2. Ne, odešel/odešla jsem z něj v měsíc, ... rok

E – Profesní historie a současná situace

E1. U kolika zaměstnavatelů (včetně vlastní samostatně výdělečné činnosti a včetně současného zaměstnání) jste po absolvování studia v roce 2001 nebo 2002 pracoval/a?

počet zaměstnavatelů

E2. Jak dlouho jste celkem byl/a zaměstnán/a od absolvování školy v roce 2001 nebo 2002?

v měsících přibližně

E3. Byl/a jste někdy nezaměstnaný/á (tj. neměl/a jste práci a hledal/a ji) od absolvování školy v roce 2001 nebo 2002?

1. Ano, kolikrát, celková doba nezaměstnanosti byla měsíců
2. Ne

E4. Zabýval/a jste se v posledních 4 týdnech:

a. Dalším vzděláváním nebo výcvikem vztahujícím se k Vašemu profesnímu rozvoji?

1. Ano, kolik hodin týdně:
2. Ne

b. Péčí o dítě, o rodinu

1. Ano, kolik hodin týdně:
2. Ne

c. Neplacenou, dobrovolnickou prací

1. Ano, kolik hodin týdně:
2. Ne

E5. Snažil/a jste se v uplynulých 4 týdnech sehnat (jinou) placenou práci?

1. Ano
2. Ne
3. Ne, ale čekám na výsledky dřívější žádosti o práci

E6. Jak užitečné by podle Vás byly Vaše sociální kontakty (přátelé, příbuzní, kolegové, bývalí učitelé atd.), pokud byste potřeboval/a:

a. Informace o pracovních příležitostech	1	2	3
b. Pomoc při získání práce	1	2	3
c. Pomoc se zahájením vlastní výdělečné činnosti	1	2	3

E7. Jste nyní v placeném zaměstnání? Včetně samostatně výdělečné činnosti.

1. Ano, mám jedno zaměstnání
2. Ano, mám více než jedno zaměstnání
3. Ne → přejděte na H1

F – Současné zaměstnání / samostatná výdělečná činnost

Následující otázky se týkají Vaší současné situace v zaměstnání, příp. samostatné výdělečné činnosti. *Jestliže jste stále v prvním zaměstnání po absolvování školy v roce 2001- 2002, odpovídejte jak situace vypadá právě teď. Jestliže máte více zaměstnání, odpovídejte za to, ve kterém pracujete nejvíce hodin.*

F1. Popište co nejpodrobněji vykonávanou profesi (např. ředitel malého podniku; vědec nebo odborník v přírodních vědách; učitel na střední škole; technický pracovník v zemědělství; inženýr; kancelářský pracovník)

.....

F2. Popište co nepodrobněji Vaše hlavní úkoly nebo vykonávané činnosti (např. analýza výsledků měření, výuka ve třídě, příprava marketingových plánů, koordinace podřízených atp.)

.....

F3. Jste osobou samostatně výdělečně činnou?

1. Ano
2. Ne —> přejděte na F5

F4. Závisíte pracovně především na jednom nebo na více zákaznících, či klientech?

1. Hlavně na jednom zákazníkovi/klientovi —> přejděte na F6
2. Na více zákaznících/klientech —> přejděte na F6

F5. Jaký typ pracovní smlouvy nyní máte?

1. Na dobu neurčitou
2. Na dobu určitou na měsíců
3. Jiný, uveďte jaký

F6. Jaká je Vaše týdenní pracovní doba?

- a. Smluvní/dohodnutý počet hodin v hlavním zaměstnání/výdělečné činnosti
.....hodin týdně
- b. Placené i neplacené přesčasové hodiny v hlavním zaměst./výdělečné činnosti
.....hodin týdně
- c. Průměrná doba strávená v jiném placeném zaměstnání/výdělečné činnosti
.....hodin týdně
- d. Celková doba strávená ve všech zaměstnáních/výdělečných činnostech
.....hodin týdně

F7. Jaký je Váš průměrný měsíční hrubý příjem?

- a. Ze smlouvy s hlavním zaměstnavatelem/výdělečné činnosti
(mimo přesčasové práce, zvláštní příplatky) Kč měsíčně
- b. Z přesčasů nebo ze zvláštních příplatků (odměn) u hlavního
zaměstnavatele Kč měsíčně
- c. Z ostatních zaměstnání/výdělečných činností Kč měsíčně

F8. Jaké vzdělání považujete za nejvhodnější pro tento druh práce?

1. Doktorandský stupeň (Ph.D)
2. Jinou postgraduální kvalifikaci
3. Magisterské vzdělání (Ing., apod.)
4. Bakalářské vzdělání
5. Vyšší odbornou školu
6. Středoškolské vzdělání a nižší

F9. Jaký obor studia považujete za nejvhodnější pro tento druh práce?

1. Jednoznačně Vámi vystudovaný obor
2. Vámi vystudovaný nebo příbuzný obor
3. Zcela jiný obor
4. Není třeba zvláštní oborové specializace

F10. Jak dlouho by trvalo průměrnému absolventovi s odpovídajícím vzděláním, aby plně zvládal toto zaměstnání?

1. 6 a méně měsíců
2. 7 – 11 měsíců
3. 1 až 2 roky
4. 3 až 5 let
5. 6 až 10 let
7. Více než 10 let

F11. Do jaké míry využíváte v současné práci Vaše znalosti a dovednosti?

1	2	3	4	5
<i>Do značné míry</i>				<i>Vůbec ne</i>

F12. Do jaké míry náplň práce převyšuje Vaše současné znalosti a dovednosti?

1	2	3	4	5
<i>Do značné míry</i>				<i>Vůbec ne</i>

F13. Jak jste s Vaší současnou prací spokojen/a?

1	2	3	4	5
<i>Velmi spokojen</i>				<i>Velmi nespokojen</i>

F14. Absolvoval/a jste v posledních 12 měsících nějaká školení/výcvik související s prací?

Neuvádějte ty, které jsou zmíněny v části B tohoto dotazníku.

1. Ano
2. Ne —————> *přejděte na G1*

F15. Co bylo nejdůležitějším důvodem pro absolvování těchto školení/výcviku?

Jestliže bylo kursů více, uveďte důvody ke kursu nejdůležitějšímu.

1. Aktualizovat znalosti pro současnou práci
2. Zlepšit si kariérní možnosti
3. Připravit se na práci v jiném oboru
4. Připravit se na vlastní výdělečnou činnost
5. Jiný, uveďte jaký:

G – Zaměstnavatel

Následující otázky se vztahují k organizaci, kde nyní pracujete. *Jestliže jste osoba samostatně výdělečně činná, otázky se vztahují na Vás nebo případně na organizaci, kterou vedete.*

G1. Kdy jste nastoupil/a k Vašemu současnému zaměstnavateli? Kdy jste zahájil/a svou samostatnou výdělečnou činnost?

měsíc (arabským číslem) rok

G2. V jakém hospodářském odvětví pracujete

.....

G3. Pracujete ve veřejném nebo soukromém sektoru?

1. Veřejný sektor (státní správa, veřejné a státní školství)
2. Soukromá nezisková organizace (nadace)
3. Soukromá komerční/zisková společnost (obchodní organizace, průmyslový podnik, soukromé školství, soukromé zdravotnictví atd.)
4. Jiná forma, jaká:

G4. V kterém regionu je místo výkonu Vaší práce?

Kraj:

Země: 1. ČR

2. Jinde, kde:

G5. Jak silná konkurence panuje na trhu, na němž Vaše organizace působí?

Velmi silná Velmi slabá Nevím, nevztahuje se

G6. Konkuruje Vaše organizace hlavně nízkou cenou nebo vysokou kvalitou?

Hlavně cenou Hlavně kvalitou Nevím, nevztahuje se

G7. Jak stabilní je poptávka na trhu, na němž Vaše organizace působí?

Velmi stabilní Velmi nestabilní Nevím, nevztahuje se

G8. Na jakém teritoriu Vaše organizace působí?

1. Lokálním, místním
2. Regionálním, na úrovni kraje
3. Na úrovni celé ČR
4. Mezinárodním

G9. Jaké z následujících změn se uskutečnily ve Vaší organizaci od doby Vašeho nástupu?

Ano Ne Nevím

- a. Zásadní změny v oblasti mé vlastní pracovní činnosti
- b. Reorganizace
- c. Spojení s nebo převzetí jinou firmou
- d. Rozsáhlé snižování stavu pracovníků
- e. Přemístění firmy do jiné lokality

G10. Jak byste charakterizoval/a rozsah inovací ve Vaší organizaci nebo práci s ohledem na:

Velmi vysoký rozsah inovací Velmi malý rozsah inovací

- a. Produkované výrobky nebo služby
- b. Používané technologie, zařízení, nástroje
- c. Uplatňované znalosti, metody

G11. Účastníte se aktivně zavádění těchto inovací?

Ano Ne Nevztahuje se/žádné inovace

- a. Produkované výrobky nebo služby
- b. Používané technologie, zařízení, nástroje
- c. Uplatňované znalosti, metody

G12. Je Vaše organizace obvykle na špici při zavádění inovací, nových znalostí nebo postupů, nebo se jim spíše s odstupem času přizpůsobuje?

Spíše na špici Je spíše na chvostu Nevím, nevztahuje se

G13. Jak jsou obsazovány vyšší pracovní pozice ve Vaší organizaci?

Hlavně z vlastních řad Hlavně pracovníky zvenčí Nevím, nevztahuje se

G14. Kolik lidí pracuje ve Vaší organizaci, případně ve Vaší pobočce?

- 1 – 9 lidí
- 10 – 49 lidí
- 50 – 99 lidí
- 100 – 249 lidí
- 250 – 999 lidí
- 1000 a více lidí

G15. Řídíte přímo nebo nepřímo další pracovníky?

- 1. Ano, řídím více organizačních jednotek
- 2. Ano, řídím pracovníků
- 3. Ne

G16. Do jaké míry odpovídáte za:

Do značné míry Vůbec ne

- a. Stanovení cílů organizace
- b. Stanovení cílů Vaší vlastní práce
- c. Rozhodování o pracovních postupech v organizaci
- d. Rozhodování o způsobu vlastní práce

G17. Do jaké míry odpovídají následující tvrzení Vaší roli v zaměstnání?

Ano Ne

- a. Kolegové se na mě spoléhají jako na směrodatný zdroj odborných informací
- b. Pravidelně informuji kolegy o novém vývoji v mé pracovní oblasti
- c. Jsem iniciativní při vytváření profesionálních kontaktů s experty mimo naši organizaci
- d. Součástí mé práce je dodržovat profesionální etiku

G18. Do jaké míry:

Ve velké míře Vůbec ne Nevztahuje se

- a. Závisejí výsledky Vaší práce na výkonech ostatních pracovníků v organizaci?
- b. Závisejí výsledky práce ostatních kolegů na Vašem výkonu?
- c. Jste odpovědný/á za sledování kvality práce dalších kolegů?

G19. Do jaké míry mohou být Vaše pracovní výkony objektivně posouzeny Vašimi spolupracovníky (tj. nadřízenými, kolegy)?

Ve velké míře Vůbec ne Nevztahuje s

G20. Jak podrobně sleduje Váš/Vaše nadřízený/á Vaše pracovní výkony?

Sleduje je velmi podrobně Vůbec je nesleduje Nevztahuje se

G21. Nakolik by Vaši organizaci poškodilo, kdybyste v práci udělal/a vážnou chybu nebo opomenul/a něco závažného vykonat?

Vůbec by ji to nepoškodilo Velice by ji to poškodilo

H – Kompetence

H1. Jak odhadujete vlastní úroveň kompetencí/dovedností a jaká jejich úroveň je vyžadována ve Vašem současném zaměstnání? Pokud jste nezaměstnaný/á, vyplňujte jen sloupec „Vlastní úroveň“.

<i>Vlastní úroveň</i>		<i>Úroveň vyžadovaná v zaměstnání</i>	
Velmi vysoká	Velmi nízká	Velmi odpovídá	Vůbec neodpovídá

1. Zvládnutí vlastního oboru
2. Znalosti z dalších oborů
3. Analytické myšlení
4. Schopnost rychle si osvojit nové znalosti
5. Schopnost efektivně vyjednávat
6. Schopnost dobře pracovat pod tlakem
7. Mít „čich“ pro nové příležitosti
8. Schopnost koordinovat činnosti
9. Schopnost efektivně využívat čas
10. Schopnost produktivně pracovat v týmu
11. Schopnost mobilizovat pracovní kapacity druhých
12. Schopnost jasně vysvětlit druhým svá stanoviska
13. Schopnost asertivně se prosadit
14. Schopnost používat PC a internet
15. Schopnost přicházet s novými nápady a řešeními
16. Ochota znovu se zamyslet nad vlastními nápady i nad nápady ostatních
17. Schopnost prezentovat výrobky, myšlenky nebo zprávy veřejnosti
18. Schopnost připravovat písemné podklady, zprávy
19. Schopnost vyjadřovat se (i písemně) v cizím jazyce

H2. Jak Vás připravil studijní program, který jste absolvoval v roce 2001 nebo 2002? Z výše uvedeného seznamu uveďte maximálně tři silné stránky a maximálně tři slabé stránky Vámi absolvovaného studijního programu. Vyplňte číslo příslušné kompetence z otázky H1.

a. Silné stránky	1	2	3
b. Slabé stránky	1	2	3

I – Hodnocení absolvovaného studijního programu

I1. Do jaké míry byl Váš studijní program dobrým základem pro:

	Ve velké míře			Vůbec ne	
a. Vstup do práce	1	2	3	4	5
b. Další přípravu na zaměstnání	1	2	3	4	5
c. Zvládání současných pracovních úkolů	1	2	3	4	5
d. Budoucí pracovní kariéru	1	2	3	4	5
e. Váš osobní rozvoj	1	2	3	4	5
f. Rozvoj Vašich podnikatelských schopností	1	2	3	4	5

I2. Když se podíváte nazpět, kdybyste měl/a možnost znovu svobodně volit, zvolil/a byste si znovu stejný studijní program na stejné škole?

1. Ano
2. Ne, jiný studijní program na stejné škole
3. Ne, stejný studijní program na jiné škole
4. Ne, jiný studijní program na jiné škole
5. Ne, rozhodl/a bych se VŠ nestudovat vůbec

J – Hodnoty a orientace

J1. Uved'te prosím, jak jsou pro Vás osobně důležité následující charakteristiky práce a jak byste pomocí těchto charakteristik popsal/a Vaši současnou pracovní situaci?

Pokud jste nezaměstnaný/á, vyplňujte jen důležitost pro Vás osobně.

- a. Samostatná práce
- b. Jistota pracovního místa
- c. Příležitost učit se nové věci
- d. Nové výzvy
- e. Dobrá pracovní perspektiva
- f. Dostatek volného času na vlastní činnosti
- g. Sociální status
- h. Možnost dělat něco užitečného pro společnost
- i. Dobrá možnost zkombinovat práci a rodinné povinnosti

K – Osobní údaje

K1. Pohlaví: 1. Muž
2. Žena

K2. Rok narození: 19

K3. Stát narození	<i>ČR</i>	<i>Jinde</i>	<i>Pokud jinde, uveďte kde</i>
a. Vy sám/sama	1	2	
b. Vaše matka	1	2	
c. Váš otec	1	2	

d. Vaše národnost: 1. Česká
2. Jiná, jaká:

K4. Strávil/a jste během Vašich vysokoškolských studií ze studijních nebo pracovních důvodů nějaký čas v zahraničí? Pokud ano, kolik celkem měsíců?

- a. Ano, kvůli studiu měsíců
- b. Ano, kvůli práci měsíců
- c. Ne

K5. Strávil/a jste ze stejných důvodů nějaký čas v zahraničí po absolvování vysokoškolského studia?

- a. Ano, kvůli studiu měsíců
- b. Ano, kvůli práci měsíců
- c. Ne

K6. Jak jste žil/a během posledního roku studia ve sledovaném studijním programu?

- 1. Sám/sama (včetně sám/sama s dítětem/děťmi)
- 2. S partnerem
- 3. S rodiči
- 4. Jinak, jak:

K7. Jak žijete nyní: 1. Sám/sama (včetně sám/sama s dítětem/děťmi)
2. S partnerem
3. S rodiči
4. Jinak, jak:

K8. Máte děti: 1. Ano, 1 dítě
2. Ano, 2 děti
3. Ano, 3 nebo více dětí
4. Ne —————> *přejděte na K11*

K9. Jak je staré nejstarší a – v případě více dětí – nejmladší dítě?

- a. Věk (v letech) nejstaršího dítěte let
b. Věk (v letech) nejmladšího dítěte let

K10. Jaké je či bylo nejvyšší vzdělání Vašich rodičů, případně Vašeho partnera?

Otec Matka Partner

Základní vzdělání

Vyučení bez maturity

Maturita na střední škole, vyučení s maturitou

Vysokoškolské vzdělání

Nevztahuje se (nezná rodiče, nemá partnera)

Děkujeme za spolupráci při vyplňování dotazníku

Zpětná vazba pro výsledky šetření

Informaci o výsledcích mi zašlete na můj e-mail:

Je možné, že tento výzkum se bude za několik let opakovat. Byl/a byste ochoten/ochotna zúčastnit se následného šetření? Jestliže ano, sdělte nám prosím jméno a Vaši současnou adresu.

1. Ano, můžete mě oslovit při dalším výzkumu. Moje adresa je:

Jméno:

Ulice a číslo domu:

Obec:

PSČ:

2. Ne, nechci se dalšího výzkumu zúčastnit.